

AENEAE

COMMENTARIUS POLIORCETICUS

EX RECENSIONE

RUDOLPHI HERCHERI

Nov. 44, 1818

BEROLINI

APUD WEIDMANNOS

MDCCCLXX.

M = codex Laurentianus plat. LV 4.

C = Casaubonus.

H = Hertlinus.

T = Turicenses.

Ὅσοις τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς αὐτῶν ὀρμωμένοις
 χώρας ὑπερόριοί τε ἀγῶνες καὶ κίνδυνοι συμβαίνουσιν,
 ἂν τι σφάλμα γένηται κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν, ὑπο-
 λείπεται τοῖς περιγιγνομένοις αὐτῶν οἰκεία τε χώρα καὶ
 5 πόλις, ὥστε οὐκ ἂν ἄρδην πάντες ἀναιρεθεῖεν· τοῖς δὲ 2
 ὑπὲρ τῶν μεγίστων μέλλουσι κινδυνεύειν, ἱερῶν καὶ πα-
 τρίδος καὶ γονέων καὶ τέκνων καὶ τῶν ἄλλων, οὐκ ἴσος
 οὐδ' ὅμοιος ὁ ἀγὼν ἔστιν, ἀλλὰ σωθεῖσι μὲν καὶ καλῶς
 ἀμυναμένοις τοὺς πολεμίους φοβηροὺς τοῖς ἐναντίοις καὶ
 10 δυσεπιθέτους εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον εἶναι, κακῶς δὲ προσ-
 ενεχθεῖσι πρὸς τοὺς κινδύνους οὐδεμία ἐλπίς σωτηρίας
 ὑπάρχει. τοὺς οὖν ὑπὲρ τοσοῦτων καὶ τοιούτων μέλλον- 3
 τας ἀγωνίζεσθαι οὐδεμιᾶς παρασκευῆς καὶ προθυμίας
 ἔλλιπεῖς εἶναι δεῖ, ἀλλὰ πολλῶν καὶ παντοίων ἔργων
 15 πρόνοϊαν ἐκτεόν, ὅπως διὰ γε αὐτοὺς μηδὲν φανῶσι σφα-
 λέντες· ἂν δὲ ἄρα τι σύμπτωμα γένηται, ἀλλ' οἷ γε λοι- 4
 ποὶ τὰ ὑπάρχοντα εἰς ταῦτο ποτὲ καταστήσειαν ἂν, κα-
 θάπερ τινὲς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ ἔσχατον ἀφικόμενοι
 πάλιν ἀνέλαβον ἑαυτούς.

20 Τὴν οὖν τῶν σωμάτων σύνταξιν σκεψάμενον πρὸς τὸ 1
 μέγεθος τῆς πόλεως καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ ἄστεως καὶ τῶν
 φυλάκων τὰς καταστάσεις καὶ περιουσίας, καὶ ὅσα ἄλλα

4. περιγιγνομένοις M || 5. ἀναιρεθεῖσαν M || 8. ὁ addidit Hauptius |
 ἀλλὰ-εἶναι] Excidit verbum finitum || 12. ὑπάρχει H; ὑπάρξει M || 17. ἂν
 am M || 20. σκεψάμενον M || 21. ἄστεως M || 22. περιουσίας H; περιο-
 δίας M ||

σώμασι κατὰ τὴν πόλιν χρησιέον, πρὸς ταῦτα τοὺς με-
 2 ρισμοὺς ποιητέον. τὰ μὲν γὰρ ἐκπορευόμενα δεῖ συντε-
 τάχθαι πρὸς τοὺς ἐν τῇ πορεία τόπους καὶ τὰς τῶν
 πολεμίων διαβάσεις καὶ τὰς ἐκ τῶν τοιοῦτων παρατάξεις,
 3 τὰ δὲ τειχίῃη καὶ πολιοφυλακήσοντα πρὸς μὲν τὰ τοιαῦτα 5
 οὐδὲν δεῖ συντετάχθαι, πρὸς δὲ τοὺς ἐν τῇ πόλει τόπους
 4 καὶ τὸν παρόντα κίνδυνον. πρῶτον μὲν οὖν αὐτῶν ἀπο-
 νεῖμαι δεῖ τοὺς φρονιμωτάτους τε καὶ ἐμπείρους μάλιστα
 5 πολέμου, οἳ περὶ τοὺς ἄρχοντας ἔσονται· ἔπειτα ἀπολέ-
 γειν σώματα τὰ δυνησόμενα μάλιστα πονεῖν, καὶ μερίσαντα 10
 λοχίσαι, ἵνα εἷς τε τὰς ἐξόδους καὶ τὰς κατὰ πόλιν περιο-
 δείας καὶ τὰς τῶν πονουμένων βοηθείας ἢ εἷς τινα ἄλλην
 ὁμότροπον ταύταις λειτουργίαν ὑπάρχωσιν οὗτοι προτε-
 6 ταγμένοι τε καὶ δυνατοὶ ὑπηρετεῖν. εἶναι δὲ αὐτοὺς εὐ-
 νους τε καὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασιν ἀρεσκομένους· 15
 μέγα γὰρ ἂν πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ἐπιβουλὰς τοῦτο ἀγα-
 θὸν ὑπάρχοι ἐν πολιορκίᾳ· φόβος γὰρ ἂν εἴη τοῖς ἐναν-
 7 τία θέλουσιν ἐν τῇ πόλει. ἡγεμῶν δὲ καὶ ὁ ἐπιμελη-
 τῆς αὐτῶν ἔστω τὰ τε ἄλλα φρόνιμος καὶ εὐρωστος, καὶ
 8 ὃ ἂν πλείστοι κίνδυνοι εἴεν μεταβολῆς γενομένης. τῶν 20
 δὲ λοιπῶν τοὺς ῥωμαλεωτάτους ἡλικίᾳ ἐκλεξάντα ἐπὶ
 τὰς φυλακὰς καθιστάναι καὶ τὰ τείχη, τῶν δὲ ὄχλων
 τοὺς μὲν εἰς τὴν αγοράν, τοὺς δὲ εἰς τὸ θέατρον, τοὺς
 δὲ ἄλλους εἰς τὰς οὔσας ἐν τῇ πόλει εὐρυχωρίας, ἵνα
 μηδὲν ἔρημον ἢ εἰς δόναμιν τῆς πόλεως. 25

2 Ἄριστον δὲ τὰς ἀχρείους οὔσας εὐρυχωρίας, ἵνα μὴ

2. τοὺς μὲν γὰρ ἐκπορευόμενους M || 3. Post τόπους in M est ως χρη
 πορεύεσθαι παρὰ τε τὰ ἐπικίνδυνα χωρία καὶ ἐρυμὰ καὶ στενοπάρα καὶ
 πεδινὰ καὶ ὑπερδέξια καὶ ἐνδρευτικά || 5. πολιοφυλακήσοντα Meierus:
 πολιτοφυλακῆς ὄντα M || 7. αὐτῶν C: αὐτὸν M || 9. Post ἔπειτα in M est
 λοιπὸν || 10. τὰ addiderunt T: | μερίσαντα C: μετρίσαντα M || 11. περιο-
 δείας H: περιόδίας M || 14. Post δυνατοὶ in M est ὅτις || 16. μέγα γὰρ
 πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ἐπιβουλὰς τοῦτο ἀγαθὸν ὑπάρχον ἂντ' ἀκροπόλεως
 φόβος M || 17. Malim τάναντία || 18. Malim ἡγεμῶν δὲ καὶ ἐπιμελητῆς
 αὐτῶν ἀγὴρ ἔστω τὰ τε ἄλλα φρόνιμος καὶ εὐρωστος || 21. ἡλικίᾳ H: ἡλι-
 κία καὶ νεότητι M || 22. Post τείχη in M legitur τὸ δὲ περιὸν πλήθος με-
 ρίσαντα πρὸς τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν καὶ τῶν φυλάκων τὸ πλήθος κατα-
 τεῖμαι || 26. Ἄριστον δὲ COrellius: ἀχρηστον δὲ εἰς M | εὐρυχωρίας ἐν τῇ
 πόλει ἵνα M ||

σωμάτων εἰς αὐτὰς δέη, τυφλοῦν ταιφρεύοντα καὶ ὡς μά-
 λιστα ἀβάτους ποιοῦντα τοῖς νεωτερίζειν βουλομένοις καὶ
 προκαταλαμβάνειν αὐτάς. Λακεδαιμόνιοι δὲ Θηβαίων 2
 ἐμβολόντων ἐκ τε τῶν ἐγγυτάτω οἰκιῶν ξύλα λύσαντες
 5 καὶ ἐκ τῶν αἰμασιῶν καὶ τειχίων ἄλλοι κατ' ἄλλους τό-
 πους φορμούς γῆς καὶ λίθων πληρώσαντες, φασὶ δὲ καὶ
 ὅτι τοῖς ἐκ τῶν ἱερῶν χαλκοῖς τρίποσι χρησάμενοι καὶ τού-
 τοις προαποπληρώσαντες τὰς τε εἰσβολὰς καὶ τὰς διόδους
 10 καὶ τὰ εὐρύχωρα τοῦ πολίσματος ἐκόλυσαν τοὺς εἰσβάλλ-
 λειν ἐπιχειροῦντας εἰς αὐτὸ τὸ πόλισμα. Ἠλιαιεῖς δὲ 3
 ἐπεὶ ἦσθοντο νικτὸς ἐν τῇ πόλει Θηβαίους ὄντας, κατα-
 νοήσαντες οὐ πολλοὺς αὐτοὺς ὄντας οὐδὲ ἔργων τῶν προση-
 κόντων ἀπτομένους, οἰομένους γε μέντοι κατέχειν τὴν πό-
 λιν, ἐνόμισαν ἐπιθέμενοι ῥαδίως κρατήσειν. τεχνάζουσιν
 15 οὖν εὐθέως τοιάνδε. τῶν ἀρχόντων οἳ μὲν ὁμολογίας 4
 ἐποιοῦντο τοῖς Θηβαίοις ἐν τῇ ἀγορᾷ, οἳ δὲ παρήγ-
 γελλον κρύφα τοῖς ἄλλοις πολίταις σποραδὴν μὲν ἐκ τῶν
 οἰκιῶν μὴ ἐξιέναι, καθ' ἓνα δὲ καὶ δύο τοὺς κοινοὺς τοί-
 χους διορύττοντας λαθραίως παρ' ἀλλήλους ἀθροίζεσθαι.
 20 ἐτοιμασθέντος δὲ πλήθους ἀξιομαχου τὰς μὲν διόδους 5
 καὶ τὰς ῥύμας ἐτύφλωσαν ἀμάξαις ἄνευ τῶν ὑποζυγίων,
 ἀπὸ δὲ σημείου ἀθροισθέντες ἐφέροντο ἐπὶ τοῖς Θηβαίοις.
 ἅμα δὲ τούτοις τὰ γύναια καὶ οἱ οἰκέται ἦσαν ἐπὶ τοῖς 6
 κεράμοις, ὥστε βουλομένων τῶν Θηβαίων πράσσειν καὶ
 25 ἀμύνεσθαι ἐν σκότει, οὐκ ἐλάτιω ἀπὸ τῶν ἀμαξῶν βλά-
 βην ἢ ἀπὸ τῶν προσκειμένων αὐτοῖς ἀνθρώπων γενέ-
 σθαι. οἳ μὲν γὰρ ἐφυγον ἄπειροι ὄντες ἢ χερὶ σωθῆ-
 ναι, οἳ δὲ ἐμπείρως διώκοντες πάνν πολλοὺς ἐφθειραν.
 ἔξοιστέον δὲ καὶ τὰ ὑπεναντία τούτοις, ὡς μίας μὲν οὐ-

1. τυφλοῦν *M* || 4. ξύλα λύσαντες | διαλύοντες *M* || 5. τειχίων *Meine-*
kius: τειχῶν *M* || 6. πληροῦντες *M* || 7. ὅτι *adieci* | τρίποσιν ὄντων
 πολλῶν καὶ μεγάλων χρησάμενοι *M* || 21. τῶν *addidi* || 22. ἀπὸ *H*: ὑπὸ
M || 24. πράσσειν] *Fortasse* πράσσειν *τι* || 25. ὑπὸ - ὑπὸ *M* || 27. ἐφυ-
 γον *adieci* | ἄπειροι ὄντες ἢ χερὶ σωθῆναι *διη* τὰς φράσεις τῶν ἀμαξῶν
 οἳ *διη* *M* || 28. πάνν] ταχὺ *M* | διέφθειραν *Kirchhoffius* ||

σης εὐρυχωρίας κίνδυνος ἂν εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει, ἂν προ-
καταλαμβάνωσιν οἱ ἐπιβουλεύοντες (κοινοῦ γὰρ καὶ ἑνὸς
ὄντος τόπου τοιούτου τῶν φθασάντων ἂν εἴη τὸ ἔργον),
δύο δὲ ἢ τριῶν ὄντων τοιῶνδε τόπων, τάδε ἂν εἴη τὰ
8 ἀγαθὰ. εἰ μὲν ἓνα ἢ δύο καταλαμβάνοιεν τόπους, τὸν 5
λοιπὸν ἂν τοῖς ἐναντίοις ὑπάρχειν· εἰ δὲ πάντας, χωρι-
σθέντες ἂν καὶ μερισθέντες ἀσθενεστερώς διακείντο
πρὸς τοὺς ὑπεναντίους ἀθρόους ὄντας, εἰ μὴ ἐκάστῳ μέρει
ὑπερέχοιεν τῶν ἐν τῇ πόλει.

3 Ἐκ προσφάτου δὲ ἐγγιγνομένου φόβου ἀσυντάκτω 10
πόλει, τάχιστα ἂν τις εἰς σύνταξιν καὶ φυλακὴν τῆς πό-
λειως τοὺς πολίτας καταστήσειεν, εἰ ἐκάστη φυλὴ μέρος
τι τοῦ τείχους κλήρω ἀποδείξειεν, ἐφ' ᾧ ἐλθοῦσαι εὐθὺς
αἱ φυλαὶ φυλάξουσι. κατὰ πολυπλήθειαν δὲ φυλῆς ἐκά-
2 στης τὸ μέρος τοῦ τείχους φυλαττόντων. ἔπειτα οὕτως 15
ἀφ' ἐκάστης φυλῆς τοὺς δυναμένους τοῖς σώμασι ἀπολέ-
γειν εἰς τε τὴν ἀγορὰν καὶ τὰς περιουσίας, καὶ εἴ τι
3 ἄλλο δεῖ χρῆσθαι τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις. ὁμοτρόπως
δὲ καὶ φρουρίου ὑπὸ συμμάχων φρουρουμένου μέρος τι τοῦ
τείχους τῶν συμμάχων ἐκάστοις ἀποδιδόσθω φυλάττειν. 20
εἰάν δὲ πολῖται ἐν ὑποψίᾳ πρὸς ἀλλήλους ὣσι, κατὰ ἀνά-
βασιν ἐκάστην τοῦ τείχους δεῖ ἐπιστήσαι ἄνδρας πιστοὺς,
οἳ κωλυταὶ ἔσονται, ἂν τις ἐπιχειρῇ ἄλλος ἀναβαίνειν.

4 ἐν εἰρήνῃ δὲ καὶ ὥδε χρῆ συντετάχθαι τοὺς πολίτας.
πρῶτον μὲν ῥύμης ἐκάστης ἀποδείξαι ῥημαρχὴν ἄνδρα 25
τὸν ἐπιεικέστατον τε καὶ φρονιμώτατον, πρὸς ὃν, εἰάν τι
5 ἀπροσδοκῆτως νυκτὸς γένηται, συναθροισθήσονται. χρῆ

1. κίνδυνος ἂν εἴη] κίνδυνον εἶναι M | ἂν] Malim ἂν γε || 5. καταλα-
βάνοιεν] Reclius προκαταλαμβάνοιεν | τὸν λοιπὸν ἂν τοῖς ἐναντίοις ὑπάρ-
χειν] Malim τὸν λοιπὸν ἂν τοῖς ἐναντίοις ὑπάρχοι καταλαμβάνειν || 9. Post
πόλει in M est ὡς δὲ αὐτως καὶ κατὰ τῶν ἄλλων πάντων θιλημάτων χρῆ
τὰ ἐνότια ὑπεναντία τοῖς προγεγραμμένοις ὑποθεῖν ἵνα μὴ ἀπερισκέ-
πτως τι ἕτερον αἰσῆσαι || 10. ἐγγιγνομένου M || 12. καταστήσοι M || 13. ὅ]
ὡ M || 14. καταπολυπλήθειαν M || 15. μέρος H: μέγεθος M || 16. ἀφ'
Kirchhoffius: ἀφ' M | σώμασι H: σώμασι πορεύσαι M || 17. περιουσίας H:
περιουσίας M || 18. ἀνθρώποις C: ἄνθρωπος M || 21. ἀλλήλους C: ἄλλους
M || 24. καὶ delectam ||

δὲ τὰς ἐγγυτάτω θύμας τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἀγορὰν ἄγειν
 τοὺς θυμάρχας, τοῦ δὲ θεάτρου τὰς ἐγγυτάτω θύμας εἰς
 τὸ θεάτρον, εἰς τε τὰς ἄλλας εὐρυχωρίας ἀθροίζεσθαι
 τοὺς θυμάρχας μετὰ τῶν ἐξενεγκαμένων παρ' αὐτοὺς τὰ
 5 ὄπλα· οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα εἰς τε τοὺς προσηκόντας ἑκα- 6
 στοὶ τόπους ἀφίκοιντο, καὶ ἐγγυτάτω τῶν σφειτέρων οἰκῶν
 εἶεν, διαπέμποιέν τε ἂν οἰκονομοῦντες πρὸς τοὺς κατ'
 οἶκον, οὐ πρόσω αὐτῶν διατελοῦντες.

Ἐπειτα οὕτω πεποιῆσθαι σύσσημα, ἀφ' ὧν μὴ 4
 10 ἀγνοήσουσι τοὺς προσιόντας αὐτοῖς· ἤδη γὰρ τοιόνδε
 συνέβη. Χαλκίς ἢ ἐν Εὐρίπῳ κατελήφθη ὑπὸ φυγάδος
 ὀρμωμένου ἐξ Ἐρετρίας, τῶν ἐν τῇ πόλει τινὸς τεχνασα-
 μένου τοιόνδε. κατὰ τὸ ἐρημότατον τῆς πόλεως καὶ 2
 πύλας οὐκ ἀνοιγομένας ἔχον φυλάσσων τὰς ἡμέρας καὶ
 15 τὰς νύκτας ἔλαθε νυκτὸς τὸν μοχλὸν διαπρίσας καὶ δε-
 ξάμενος ταύτῃ τοὺς στρατιώτας. ἀθροισθέντων δὲ ἐν τῇ 3
 ἀγορᾷ ὡς δισχιλίων ἀνδρῶν ἐσημάνθη τὸ πολεμικὸν
 σπουδῇ, πολλοὶ δὲ τῶν Χαλκιδέων ἐκφοβηθέντες εἰτίθεντο
 τὰ ὄπλα παρὰ τοὺς πολεμίους ὡς παρὰ φίλοις, αὐτὸς
 20 ἕκαστος δοκῶν ὑστερος παραγίγνεσθαι. οὕτως οὖν καθ' 4
 ἓνα καὶ δύο οἱ πλεῖστοι ἀπώλλυντο, μέχρι χρόνῳ ὑστερον
 ἔγνωσαν τὸ συμβαῖνον, τῆς πόλεως ἤδη κατεχομένης.
 προνοοῦντα οὖν χρηρῆ, ἔγγυς ὄντων τῶν πολεμίων, πρῶ- 5
 τον μὲν τὰ ἀποστελλόμενα ἐκ τῆς πόλεως κατὰ γῆν ἢ

1. ἐγγυτάτας M || 3. || Malim δέ | ἄλλας ἕκαστον ἐγγύτατα εὐρυχω-
 ρίας M || 7. τοὺς κατοίκων τέκνα καὶ γυναῖκας οὐ πρόσω M || 8. Post δια-
 τελοῦντες in M est τῶν τε ἀρχόντων δεῖ προκικληρῶσθαι εἰς ἓν ἕκαστοι
 τόπον ἑλθόντες τῶν συλλεγέντων ἐπὶ τὰ τεῖχη ἀποστελοῦσι καὶ τῶν λοι-
 πῶν ἕνεκα ἐπιμελείας ἡγεμόνες ἔσονται ἄνθρωποι εὐθύς ἡγεμονεύσωσιν
 ὡς || 9. Ἐπειτα οὕτω] εὐθύτατα δὲ αὐτοῖς M || 11. ὑπὸ φυγάδων ὀρμω-
 μένων Kirchhoffius || 12. Ἐρετρίας Meinekius: Ἐρετρίας M || 13. κατὰ τὸ
 ἐρημότατον τῆς πόλεως καὶ πύλας οὐκ ἀνοιγομένας ἔχον ἔγερειν πύργου
 στήνην φυλάσσων τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἔλαθεν νυκτὸς τὸν μοχλὸν
 διαπρίσας M || 16. ταύτῃ τοῦς C: ταῦτα ἢ M || 18. Post Χαλκιδέων in
 M est δι' ἄγνοιαν ἀπώλλυνται οἱ γὰρ | εἰτίθεντο H: εἰτίθεντο φέροντες
 M || 19. παρὰ τοὺς πολεμίους ὡς παρὰ φίλους] πρὸς τοὺς πολεμίους ὡς
 πρὸς φίλους M || 20. ὑστερος H: ὑστερον M | παραγίγνεσθαι M || 21. ἀπώ-
 λυντο C: ἀπώλλοιντο M || 23. πολεμοῦντα οὖν χρηρῆ καὶ ἔγγυς ὄντων τῶν
 πολεμίων πρῶτον μὲν τὰ ἀποστελλόμενα ἐκ τῆς πόλεως κατὰ γῆν ἢ κατὰ

καὶ ὅθι αἰτῶν ἐπὶ τινὰ πράξιν μετὰ συσσήμων ἀπο-
 στέλλειν καὶ ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν, ἵνα μὴ ἀγνοῶ-
 σιν οἱ ὑπομένοντες πολεμίων αὐτοῖς ἐπιφαινομένων εἰ
 6 φίλιοι ἢ πολέμιοι εἰσίν. ἐπὶ δὲ πράξιν πορευθέντων καὶ
 πέμπειν τινὰς γνωσομένους, ἵνα ὡς ἐκ πλείστου τὰ τῶν 5
 ἀπόντων οἱ ὑπομένοντες εἰδῶσι· μέγα γὰρ ἂν φέροι πρὸς
 7 τὸ μέλλον ἐκ πλείονος παρασκευάζεσθαι. τοῖς δὲ μὴ
 οὕτω πράττουσιν ἃ συμβέβηκεν ἐμφανισθήσεται τῶν ἤδη
 γενομένων, ἵνα ἐπὶ παραδείγματος καὶ μαρτυρίου καθα-
 8 ροῦ παραλέγηται. Πεισιστράτω γὰρ Ἀθηναίων στρατη- 10
 γοῦντι ἐξηγγέλη ὅτι οἱ ἐκ τῶν Μεγάρων ἐπιχειροῦν
 ἀφικόμενοι πλοίοις ἐπιθέσθαι νυκτὸς ταῖς τῶν Ἀθηναίων
 γυναιξί, θεσμοφόρια ἀγούσαις ἐν Ἐλευσίνι· ὁ δὲ Πεισί-
 9 στρατος ἀκούσας προειήδρευσεν. ἐπεὶ δὲ οἱ ἐκ τῶν Με-
 γάρων ὡς λεληθότες ἀπέβησαν καὶ ἀπὸ τῆς θαλάττης 15
 ἐγένοντο, ἐξανασιάς ὁ Πεισίστρατος τῶν ἐνεδρῶν τῶν τε
 ἀνδρῶν διέφθειρε τοὺς πλείστους, καὶ τῶν πλοίων οἷς
 10 ἀφίκοντο ἐγκρατῆς ἐγένετο. ἔπειτα παραχρῆμα τοῖς εαυ-
 τοῦ στρατιώταις πληρώσας τὰ πλοῖα ἔλαβε τῶν γυναικῶν
 τὰς ἐπιτηδειοτάτας συμπλευσαι, καὶ κατήγετο εἰς τὰ Με- 20
 11 γαρα ὀψὲ ἀπωτέρω τῆς πόλεως. κατιδόντες οὖν τὰ πλοῖα
 προσπλέοντα ἀπήντων πολλοὶ τῶν Μεγαρέων, αἱ τε συν-
 αρχαίαι καὶ ἄλλοι, θεασόμενοι ὡς εἰκὸς αἰχμαλώτους ἀγο-
 μένας ὡς πλείστας ** καὶ μετ' ἐγχειριδίων ἀποβίαντας τοὺς
 μὲν καταβαλεῖν, ὅσους δὲ ἂν δύναιντο τῶν ἐπιφανεστά- 25
 12 τῶν συναρπάξαι εἰς τὰ πλοῖα. καὶ οὕτως ἐπράχθη.

θάλατταν ἐπὶ τινὰ πράξιν πρὸς τοὺς ὑπομένοντας μετυσσῆμων ἀπο-
 στέλλεσθαι καὶ ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ἵνα μὴ ἀγνοῶσιν πολεμίων αὐ-
 τοῖς M || 3. εἰ addidit C || 4. ἐπὶ δὲ πράξιν πορευθέντων καὶ πέμπειν
 τινὰς γνωσομένους] Verba corrupta || 5. ἵνα] ἵνα καὶ τὰ τοιαῦτα M | τὰ
 τῶν ἀπόντων Hauptius: τῶν ἀπόντων M || 6. εἰδῶσι Kirchhoffius: ἰδῶσιν
 M || 11. τῶν addidi | Μεγάρων Corellius: μεγάρων οὐ M || 14. προει-
 ήδρευσεν Orellius: προειήδρευσεν M || 16. τῶν ἐνεδρῶν τῶν Kirchhoffius:
 τῶν ἐνεδρῶν τῶν M | τῶν τε ἀνδρῶν ἐκράτησεν καὶ διέφθειρεν τοὺς
 πλείστους M || 23. καὶ οἱ ἄλλοι M | θεασόμενοι Kirchhoffius: θεώμε-
 νοι M || 26. Post καὶ οὕτως ἐπράχθη in M est ὄφλον οὖν ὅτι μετὰ
 συσσήμων καὶ μὴ ἀγνοουμένων πρὸς ἀλλήλους τὰς ἀφροῖσεις καὶ τὰς
 πέμψεις δεῖ ποιεῖσθαι ||

Ἐπειτα πωλοῦς καθιστάναι μὴ τοὺς τυχόντας 5
 ἀλλὰ φρονίμους καὶ ἀγχείους, εἶ δὲ καὶ εὐπόρους καὶ
 οἷς ἐνέχυρα ἐν τῇ πόλει ὑπάρχει, τέκνα καὶ γυναῖκας
 λέγω, ἀλλὰ μὴ οἵτινες δι' ἐνδειαν ἢ συναλλαγμάτων ἀνάγκη
 5 ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἀπορίαν πεισθεῖεν ἂν ὑπὸ τινῶν
 ἢ αὐτοὶ παραπεισείαν ἂν τινὰς ἐπὶ νεωτερισμῷ. Λεύ- 2
 κῶν δὲ ὁ Βοσπόρου τύραννος καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς
 χρεωφειλέτας διὰ κυβείαν ἢ δι' ἄλλας ἀκολασίας ἀπο-
 μίσθους ἐποίει.

10 Χρῆ δὲ καὶ ἡμεροσκόπους προ τῆς πόλεως καθι- 6
 στάναι ἐπὶ τόπῳ ὑψηλῷ καὶ ὡς ἐκ πλείστου φαινομένῳ,
 ἡμεροσκοπεῖν δὲ ἐφ' ἐκάστῳ χωρίῳ τρεῖς τουλάχιστον,
 μὴ τοὺς τυχόντας, ἀλλ' ἐμπείρους πολέμου, ὅπως μὴ δι'
 ἀγνοίαν δόξαν τινὰ ὁ σκοπὸς σημήνη ἢ διαγγεῖλη εἰς
 15 τὴν πόλιν, καὶ ματαίως ὄχλησῃ τοὺς ἀνθρώπους. πά- 2
 σχουσι δὲ ταῦτα οἱ ἄπειροι τάξεων καὶ πολέμου, ἀγνοοῦν-
 τες τὰς τῶν πολεμίων ἐργασίας καὶ πράξεις, εἴτε ἐκ
 παρασκευῆς πράσσονται, εἴτε καὶ ἀπὸ ταυτομάτου. ὁ 3
 δὲ ἐμπειρὸς, γνούς τὴν τῶν πολεμίων παρασκευὴν καὶ
 20 τὸ πλῆθος καὶ τὰς πορείας καὶ τὴν ἄλλην κίνησιν τοῦ
 στρατεύματος, οὕτω τὴν ἀλήθειαν ἐμφανεῖ. εἰ δὲ μὴ 4
 ὑπάρχωσι τοιοῦδε τόποι, ὥστε καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀπ'
 αὐτῶν φαίνεσθαι τὰ σημεῖα, ἄλλους ἐπ' ἄλλοις δια-
 δεκτῆρας εἶναι τῶν αἰρομένων σημείων, οἱ σηματοῦσιν
 25 εἰς τὴν πόλιν. εἶναι δὲ τοὺς ἡμεροσκόπους καὶ ποδῶ- 5
 κεις, ἢν', ἂν μὴ οἷόν τε διὰ τῶν σημείων δηλοῦν, ἀλλ'
 αὐτῶν τινὰ δέη εἰς ἀνάγκης ἀγγέλλειν, δύνωνται ταχὺ

2. ἀγχείους] ἀγχείους καὶ μὴ ὑπονοεῖν μὴ δυναμένους αἰετὶ τῶν
 εἰσκομιζομένων M || 5. ἂν adici || 6. παραπει(σείαν) παρακελεύσασιν
 M || 14. δόξαν τινὰ] δοξάζον τι M | σημήνη M || 15. ὄχλησῃ Meinekius:
 ὄχλη M | τοὺς ἀνθρώπους H: τοῖς ἀνθρώποις M || 18. πράσσεται M | παρα-
 ταυτομάτου M. non minus bene corrigi poterat ἐκ ταυτομάτου || 20. In-
 serui το et τὰς || 22. ὥστε καὶ] καὶ delevetur || 23. ἐπ' ἄλλοις H: ἐπ' ἄλ-
 λοις τόποις M || 24. αἰρομένων H: αἰρομένων M | σηματοῦσιν T: σημά-
 νουσιν M || 26. ἢν' — δηλοῦν] οἱ ὅσοι μὴ οἶά τε τῶν σημείων δηλοῦν M ||

- 6 ἀφικνεῖσθαι, καὶ ἐκ πλείστον ἀγγέλωσιν. ἄριστον δὲ
 ἱππασίμων ὄντων τόπων καὶ ὑπαρχόντων ἵππων ἱππέας
 συνεργεῖν, ἵνα διὰ τῶνδε θᾶσσον ἀγγέλληται. πέμπειν δὲ
 ἐκ τῆς πόλεως τοὺς ἡμεροσκόπους ὄρθρου ἢ ἔτι νυκτός,
 ἵνα τοῖς τῶν πολεμίων σκοποῖς μὴ κατάδηλοι ᾖσιν ἡμέ- 5
 7 ρας πορευόμενοι ἐπὶ τὰ ἡμεροσκοπεῖα. σύνθημα δὲ μὴ
 ἔχειν αὐτοὺς ἐν καὶ τὸ αὐτό, ὅπως μῆτε ἐκόντες μῆτε
 ἄκοντες, εἰν συλληφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἰπεῖν
 ἔχωσι τὸ τῶν ἐν τῇ πόλει σύνθημα. παραγγέλλεσθαι δὲ
 τοῖς ἡμεροσκόποις αἶρειν τὰ σύσσημα ἐνίστε, καθάπερ 10
 οἱ πυρσευαὶ τοὺς πυρσοὺς.
- 7 Ὅταν δὲ ἡ χώρα ἐγκάρπως διακέηται, μὴ πόρρω
 ὄντων τῶν πολεμίων, εἰκὸς πολλοὺς τῶν ἐν τῇ πόλει
 περὶ τοὺς ἐγγύς χώρους διατελεῖν, γλιχομένους τοῦ καρ-
 2 ποῦ. τούτους δ' οὖν εἰς τὴν πόλιν ἀθροίζειν ὡδε χρή-
 15 πρῶτον μὲν τοῖς ἄμα ἡλίω δύνοντι σημαίνειν ἀπιέ-
 ναι εἰς τὴν πόλιν· ἐὰν δὲ ἐπὶ πλέον τῆς χώρας ἐσκε-
 δασμένοι ᾖσιν, ὑπὸ διαδεκτῆρων σημαίνεσθαι, ὅπως
 3 πάντες ἢ οἱ πλείστοι παραγίγνωνται εἰς τὴν πόλιν. ἐπει-
 δὴν δὲ τούτοις σημανθῆ ἀπιέναι, οὕτως τοῖς ἐν τῇ πόλει 20
 σημαίνειν δειπνοποιεῖσθαι· τὸ δὲ τρίτον σημαίνειν εἰς
 4 φυλακὴν ἵεναι. ὡς δὲ δεῖ ταῦτα γίνεσθαι καὶ ὡς αἶρειν
 τοὺς φρυκτούς, ἐν τῇ Παρασκευαστικῇ βίβλῳ τελέως
 εἴρηται. ὅθεν δεῖ τὴν μάθησιν λαμβάνειν, ἵνα μὴ δις
 περὶ τῶν αὐτῶν γράφειν συμβῆ. 25
- 8 Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν χώραν προσδεχόμενον πλείω
 καὶ μείζω δύναιμι πολεμίων πρῶτον μὲν τὴν χώραν δυσ-
 εἰσβολὸν τοῖς πολεμίοις καὶ δυσστρατοπέδευτον καὶ
 δυσπόρευτον κατασκευάζειν καὶ τοὺς ποταμοὺς δυσδια-

1. καὶ] καὶ ὡς M || 3. συνεργεῖν] συμμείρειν M || 6. ἡμεροσκοπεῖα C: ἡμεροσκοπία M | μὴ addiderunt T || 12. ἐγκάρπως H: ἐγκαρπος M | διακέηται G. Dindorfius: διακέεται M || 15. οὖν videtur delendum esse || 19. παραγίγνωνται M | τὴν addidi et proxime σημαίνειν | εἰς φυλακὴν ἵεναι] εἰς φυλακὴν ἵεναι καὶ καθιστάναί M || 22. ταῦτα] τούτους M | γίνεσθαι M || 23. τελέως] πλειόνως M || 24. μὴ δις C: μηδείς M || 27. δυσεἰσβολὸν εἶναι M | δυσστρατοπέδευτον Meinekius || 29. δυσπροσπόριστον M ||

βατους καὶ δύσπλους. πρὸς τε τὰς ἀποβάσεις τῶν πο- 2
 λεμίων εἰς τὰ ψαμμώδη καὶ στερεὰ ὅσα καὶ οἷα χρη-
 τασκευάζεσθαι δολώματα τοῖς ἀποβαίνουσι, τοῖς τε ἐν τῇ
 χώρα καὶ τῇ πόλει λιμέσιν οἷα δεῖ φράγματα παρασκευά-
 5 ζεσθαι πρὸς τὸ μὴ εἰσπλεῖν ἢ τὰ εἰσπλεύσαντα μὴ δύ-
 νασθαι ἐκπλεῦσαι, τὰ τε καταλιμπανόμενα μὲν ἐν τῇ 3
 χώρα ἀκουσίως εἰς χρεῖαν δὲ φέροντα τοῖς ἐναντίοις,
 οἷον τὰ πρὸς τειχοποιίαν ἢ σκηνοποιίαν ἢ ἄλλην τινὰ
 πράξιν, τὰ τε βρωτὰ καὶ ποτὰ καὶ τὰ καὶ ἀγροὺς 4
 10 ἐγκαρπα ὡς δεῖ ἀχρεῖα ποιεῖν ἢ ἀφανίζειν, καὶ τὰ
 κατὰ τὴν χώραν σιτάσιμα ὕδατα ὡς ἄποτα δεῖ ποιεῖν,
 τὰ τε ἰππάσιμα τῆς χώρας ὡς δεῖ ἀνιππα ποιεῖν, περὶ 5
 οὖν τούτων πάντων ὧδε μὲν μοι παραλείπεται, γέγραπται
 δὲ τελέως περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Παρασκευαστικῇ βίβλῳ.

15 Ἄν δὲ θρασύνεσθαι τι ἐπιχειρῶσιν οἱ ἐπιόντες πρὸς 9
 σε, τάδε ποιητέον. πρῶτον μὲν χρηὶ σώμασι τόπους τι-
 νὰς τῆς οἰκείας χώρας καταλαβεῖν, εἰπεὶ ἐκκλησιάσαντα
 τοὺς σεαυτοῦ στρατιώτας ἢ πολίτας ἄλλα τε προειπεῖν
 αὐτοῖς, ὡς ὑπαρχούσης τινὸς αὐτοῖς πράξεως εἰς τοὺς
 20 πολεμίους, καὶ ὅταν νεκτὸς σημήνη τῇ σάλπιγγι, εἰτό-
 μους εἶναι τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ, ἀναλαβόντας τε τὰ ὄπλα
 καὶ ἀθροισθέντας εἰς χωρίον ῥητὸν ἐπεσθαι τῷ ἡγου-
 μένῳ. διαγγελθέντων οὖν τούτων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν 2
 πολεμίων ἢ τὴν πόλιν, δύνασαι ἀποιρέσθαι ὧν ἐπιχει-
 25 ροῦσι πράσσειν. τούτων δὲ οὕτω πραχθέντων τοῖς μὲν 3
 φιλίοις θάρσος ἐμποιήσεις, ὥστε ἐπιχειρεῖν· τοῖς δὲ

1. δύσπλους] πλείους M || 4. οἷα] οἷα εἰς τούτους M || 6. μὲν in-
 serui || 7. ἀκουσίως T: ἐκουσίως M || 8. οἷον τὰ πρὸς] οἷον πρὸς τε M | ἢ
 ἄλλην τινὰ πράξιν ὡς δὴ ἀχρεῖα ποιεῖν ἢ φθείροντα ἀφανίζειν τὰ τε
 βρωτὰ καὶ ποτὰ καὶ τὰ καὶ ἀγροὺς ἐγκαρπα καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν
 M || 10. καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν σιτάσιμα ὕδατα] καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν
 χώραν σιτάσιμα ὕδατα M || 12. περὶ μὲν οὖν M || 13. μὲν μοι] μὲν νῦν
 M | Post παραλείπεται in M est ὡς δεῖ ἕκαστον τούτων γίνεσθαι ἵνα μὴ
 καὶ ταῦτα λίαν πολλὰ δηλοῦται || 18. σεαυτοῦ] αὐτοῦ M || 20. σημήνη H:
 σημάνη M || 21. Addidi τε || 24. δύνασαι H: δύνανται M | ἐπιχειρῶσι
 M || 26. ἐμποιήσεις T: ἐμποιήσεις M | ὥστε ἐπιχειρεῖν] ἐπιχειρεῖν τι
 ἄλλου δεδιώς M ||

πολεμίους φόβον ἐμπαρασκευάσεις, ὥστε ἐπὶ τῆς αὐτῶν ἥρεμεῖν.

- 10 Αἰεὶ δὲ καὶ τάδε παρηγγέλλθαι. τῶν πολιτῶν τοὺς
 κεκτημένους ζεύγη ἢ ἀνδράποδα ὑπεκτιθέσθαι εἰς τοὺς
 2 προσοίκους, ὡς οὐκ εἰσαζόντων εἰς τὴν πόλιν. οἷς δ' ἂν 5
 μὴ ὑπάρχωσι ξένοι παρ' οὓς θήσονται, τοὺς ἄρχοντας δη-
 μοσία παρατίθεσθαι τοῖς προσοίκοις, παρασκευάζοντας
 3 δι' ὧν σωθήσεται τὰ ὑπεκτιθέμενα. ἔπειτα κηρύγματα
 ποιεῖσθαι τοιάδε διὰ τινος χρόνου, φόβου καὶ ἀποτρο-
 πῆς τῶν ἐπιβουλευόντων ἕνεκα. κατακομίζειν τὰ ἐλεύ- 10
 θερα σώματα καὶ τοὺς καρπούς εἰς τὴν πόλιν, τοῦ δὲ
 ἀνηκουστοῦντος ἐξουσίαν εἶναι τῷ βουλομένῳ ἄζημια ἄγειν
 4 καὶ φέρειν τὰ ἐκ τῆς χώρας. τὰς τε ἐορτὰς καὶ τὴν
 πόλιν ἄγειν, συλλόγους τε ἰδίους μηδαμοῦ μητε ἡμέρας
 μήτε νυκτὸς γίνεσθαι, τοὺς δὲ ἀναγκαίους ἢ ἐν πρυ- 15
 τανείῳ ἢ ἐν ἄλλῳ φανερωῖ τόπῳ. μηδὲ θύεσθαι μάν-
 5 τιν ἰδίᾳ ἄνευ τῶν ἀρχόντων. μηδὲ δεῖπνεῖν καὶ ἀ συσ-
 σιλίαν ἄλλ' ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκίαις ἐκάστους, ἔξω γάμου
 καὶ περιδείπνου, καὶ ταῦτα προαπαγγεῖλαι τοῖς ἄρ-
 χουσιν. εἰάν δὲ ὡσι φυγάδες, ἐπικηρύσσειν, ὅς ἂν ἀσπιῶν 20
 ἢ ξένων ἢ δούλων ἀποκινή, ἃ ἐκάστω τούτων ἐσται.
 6 καὶ εἰάν τις τινὶ τῶν φυγάδων συγγένηται ἢ δέξηται παρ'
 ἐκείνου ἐπιστολὰς ἢ πέμψῃ, εἶναι τινὰ κίνδυνον ἢ ἐπι-
 τίμιον αὐτοῦ. τῶν δὲ ἐμπροσθέντων καὶ εἰσαγομένων
 ἐπιστολῶν εἶναι ἐπισκόπους, πρὸς οὓς οἰσθήσονται πρό- 25
 7 τερον. ὅπλα οἷς ἐσὶν ἐνὸς πλείῳ ἀπογράφεσθαι, καὶ
 εἰσάγειν μηδένα μηδὲν ὄπλον, μηδὲ ἐνέχυρον δέχεσθαι.
 στρατιώτας μὴ μισθοῦσθαι μηδὲ εαυτὸν μισθοῦν ἄνευ
 8 τῶν ἀρχόντων. ἐκπλεῖν μηδένα ἀσπιῶν μηδὲ μέτοικον

1. ὥστε inseruit C || 4. Fortasse παρὰ τοὺς προσοίκους || 5. εἰσαζόν-
 των C: εἰσαζόντων M || 6. ὑπάρχωσι ξένοι | ὑπάρξη ξενία M | τοὺς Π:
 πρὸς τοὺς M || 10. ἕνεκεν M || 11. ἐν τῇ πόλει M || 13. Inserui τὴν || 15. γέ-
 νεσθαι M | πρυτανείῳ C: πρυσανείῳ M | Post πρυσανείῳ in M est ἢ ἐν
 βουλή || 17. τοῦ ἀρχοντος M || 22. ἢ - πέμψῃ | ἢ παρ' ἐκείνων τισὶν ἢ
 ἐπιστολὰς πέμψῃ ἢ δέξηται M || 25. ἐπισκόπησιν M | οἰσθήσονται T:
 οἰσθήσεται M || 27. εἰσάγειν Kirchhoffius: ἐξάγειν M || 29. Addidi τῶν ||

ἄνευ συμβόλου, τὰ τε πλοῖα ὀρμίζεσθαι καθ' ἄς πύλας
 ἐν τοῖς ἐχομένοις ῥηθήσεται. ξένους τοὺς ἀφικνουμένους 9
 τὰ ὄπλα εμφανῆ καὶ πρόχειρα φέρειν, καὶ εὐθὺς αὐτῶν
 παραιρεῖσθαι, καὶ αὐτῶν μηδὲνα ὑποδέχεσθαι μηδὲ
 5 τοὺς πανδοκείας ἄνευ τῶν ἀρχόντων, τοὺς δὲ ἀρχοντίας
 ἀπογράφεσθαι καὶ παρ' ὧνιν ἂν καιάγωνται. τὰς δὲ 10
 νύκτας ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τὰ πανδοκεῖα ἐξωθεν κλείε-
 σθαι· διὰ χρόνου δὲ τινος, ὅσοι ἂν ταλαπειρίοι αὐτῶν
 ὦσιν, ἐκκηρύττεσθαι. ὁμοτρόπως δὲ καὶ τοὺς κατὰ παίδευ-
 10 σιν ἢ κατ' ἄλλην τινὰ χρεῖαν ἐπιδημοῦντας ἀπογράφε-
 σθαι. ταῖς δὲ δημοσίαις ἀφικνουμέναις πρεσβείαις ἀπὸ 11
 πόλεων ἢ στρατοπέδων οὐ χρὴ τὸν ἐθέλοντα διαλέγεσθαι,
 ἀλλὰ εἶναι τινὰς τῶν πολιτῶν τοὺς πιστοτάτους, οἳ μὲν
 αὐτῶν συνδιατελοῦσι, μέχρι ἂν ἐνδημῶσιν οἱ πρέσβεις.
 15 καὶ ὧν ἂν σπανίξῃ ἢ πόλις, σίτου ἢ ἐλαίου ἢ ἄλλου τινός, 12
 τῷ εἰσάγοντι κατὰ πλῆθος τῶν εἰσαγομένων τόκους προ-
 κείσθαι καὶ στέφανον δίδοσθαι εἰς τιμὴν, τῷ δὲ ναυ-
 κλήρῳ ἀνολήνῃ καὶ καθολκῇ. ἐξοπλισίας τε πυκνάς 13
 ποιεῖσθαι, καὶ ξένους τοὺς ἐνδήμους τὸν καιρὸν τοῦτον
 20 μεθίστασθαι εἰς χωρίον ῥητὸν ἢ κατ' οἶκον διατελεῖν. ὅς
 δ' ἂν ἄλλη φαίνεται, ζημίαν προκείσθαι ὡς ἀδιζοῦντι.
 ὅταν τε σημήνῃ, τὰ ἐμπόρια καὶ πρατήρια κλείεσθαι, 14
 καὶ τὰ λύγνα κατασβέννυσθαι. καὶ τῶν ἄλλων μηδὲνα
 εἶτι προῖέναι. ὅταν δὲ τιμι ἀναγκαῖόν τι συμβῆ, μετὰ 15
 25 λαμπτήρος βαδίζειν. καὶ ὅς ἂν καταμηνύσῃ τινὰ ἐπι-
 βουλεύοντα τῇ πόλει, ἢ ὅς ἂν τῶν προγεγραμμένων τι

1. πλοῖα] πλοῖα προσηγγελθαι M | 2. En addidi || 3. εὐθὺς M | 4.
 παρήσθαι M. correxit Reiskius | αὐτῶν C: αὐτοὺς M | 5. πανδοκεῖας Meinek-
 ius: πανδοκείας M | 6. ὧνιν C: ὧνιν M | ἂν καιάγωνται] ὅτ' ἂν
 κατάγονται M || 7. πανδοκεῖα Meinekius: πανδοκεία M || 9. ὁμοτρόπως
 δε καὶ] ὁμοῦρος δε ἢ M || 11. δημοσίαι C: δημοσίαις M | ἀπὸ πόλεων ἢ
 τρωάνων ἢ στρατοπέδων M || 12. Post οὐ χρὴ in M est En αὐτοῖς | 13.
 ἀλλὰ εἶναι] ἀλλ' αἰε M | 14. συνδιατελοῦσι COrellius: συντελοῦσι M |
 μέχρις M || 18. καθολκῇ C: καθολικῇ M || 20. ὅς δ' ἂν Reiskius: ἢ δε ἂν
 M || 22. τὰ τούτοις ἐμπόρια M || 23. λύγνα C: ἴχνη M || 24. προῖέναι]
 παρεῖναι M || 25. Post βαδίζειν in M est ἕως ἂν προσηγγελθῇ || 26. ὅς ἂν
 τῶν προγεγραμμένων τι] ὅ τι ἂν τῶν προγεγραμμένων τις M ||

πρατόμενον ἐξαγγείλῃ, ἀνηγγέλθαι τε αὐτῷ ἀργύριον
καὶ τὸ ἀναγγελθὲν ἐμφανῶς προκεῖσθαι ἐν ἀγορᾷ ἢ ἐπὶ
βωμοῦ ἢ ἐν ἱερῷ, ἵνα προχειρότερόν τις τολμήσῃ μη-
16 νύειν τι τῶν προγεγραμμένων. ἐπὶ δὲ μονάρχῳ ἢ στρα-
τηγῷ φηγάδι χρῆ καὶ τάδε προκηρύττεσθαι. ** εἰ δέ τι 5
καὶ αὐτὸς πάθῃ ὁ ἀποκτείνας, τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἀποδί-
δοσθαι τὸ ἀναγγελθὲν ἀργύριον· εἰ δέ μὴ ἢ τέκνα,
17 τῷ ἐγγυτάτῳ γένους. καὶ εἰάν τις τῶν συνόντιων τῷ φη-
γάδι ἢ μονάρχῳ ἢ στρατηγῷ πράξῃ τι τῶν προκειμένων, **
ἀποδίδοσθαι, καὶ κάθοδον αὐτῷ εἶναι· διὰ γὰρ ταῦτα 10
18 προχειρότερος ἂν ἐγχειροτέον· ἐν δὲ ξενικῷ στρατοπέδῳ
19 τοιαῦδ' ἀναγγείλαντα σιγῇ πάντων ἀκούοντων κηρῶσαι.
εἰάν τις βούληται ἀπιέναι μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς παροῦσιν,
ἐξεῖναι ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλ' ὕστερον πεπωλήσεται· εἰάν
δέ τις φαίνεται βλάπτων τι τὸ στρατεύμα ἢ διαλύων τὸ 15
20 στρατόπεδον, θάνατος ἐστὼ ἢ ζῆμια. μετὰ δὲ ταῦτα
τῶν ἄλλων ἐξετάσεων ἐπιμέλειαν ποιητέον. καὶ πρῶτον
μὲν ἐπισκεπτέον εἰ ὁμονοοῦσιν οἱ πολῖται, ὡς ἂν ὄντος
μεγίστου τούτου ἀγαθοῦ ἐν πολιουχίᾳ· εἰ δὲ μὴ, τοῖς τὰ
ἐναντία φρονοῦντας τοῖς παροῦσι πράγμασι καὶ μάλιστα 20
ἂν ἡγεμόνας τε καὶ αἰτίους γενομένους τῇ πόλει πρά-
ξεῖς τινος μεθιστάναί ἀνυπόπιως, μετὰ προφάσεως εὐ-
λογου ἐπέμποντα ἄλλη ὡς πρόσβεις τε καὶ ἐπ' ἄλλας
21 δημοσίας ἐργασίας. οἶον καὶ Λιονύσιος ἐπραξε Λεπτινήν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἔχοντα Συρακοσίων τῷ πλήθει οἰ- 25
κείως. γενόμενος γὰρ αὐτῷ ἐν ὑποψία τινί, καὶ θέλων

2. ἀναγγελθὲν Kirehhoffius: ἀγγελθὲν M | ἢ ἐπὶ βωμοῦ] Delenda vi-
dentur || 4. ἢ στρατηγῷ φηγάδι Kirehhoffius: ἢ στρατηγῷ || φηγάδι δυ-
ναστεύοντι M || 17. ἀναγγελθὲν Kirehhoffius: ἀγγελθὲν M | 8. γένους
Kirehhoffius: γενομένῳ M || 11. ἐν CÖrellius: εἰάν M || 12. ἀναγγείλαντα
Meierus: ἀναγγείλαντι M | εἰάν τις βούληται] εἴ τις βουλεται M || 14. Post
πεπωλήσεται in M est τὰδ' ἐλάσσω τούτων ἀδιζήματα κατὰ τὸν νόμον
τὸν προκειμένον δεσμός ἢ ζῆμια | 17. ἐξετάσεων] τάξεων M | 18. Inserui
μὲν || 19. τοῖς τὰ ἐναντία φρονοῦντας Reiskins: τῶν τὰ ἐναντία φρο-
νούτων M || 20. μάλιστα ἂν] μάλιστα M | 21. τῇ] ἐν τῇ M || 22. μεθιστάναι]
μεθιστάναι αὐτοῦς M | 25. Συρακοσίων Meinekius: συρακοσίων M | Post
οικείως in M est καὶ ὁρῶν κατὰ πολλὰ ἰσχυρὸν αὐτὸν ὄντα ||

αὐτὸν μετασιήσασθαι, φανερώς μὲν οὖν ἐπεχειρεῖ ἐκβάλλειν αὐτὸν, γνοὺς ὅτι περὶ αὐτὸν πολλή μετ' εὐνοίας ἰσχύς ἔσοιτο καὶ νεώτερον ἂν τι γένοιτο, τεχνάζει δὲ τοιόνδε. πέμπει αὐτὸν μετὰ ξένων ὀλίγων εἰς πόλιν 22
 5 ὄνομα Ἰμέραν, κελείων φρουρὰν τὴν μὲν ἐξαγαγεῖν τὴν δ' ἐγκαιαστῆσαι. γενομένου δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ Ἰμέρα, πέμψας ἐκέλευσεν αὐτὸν περιμένειν, μέχρι ἂν αὐτὸς μεταπέμψηται. πόλεως δ' ὀμηρομένης, ὅταν ἐπ' αὐτὴν στρα- 23
 10 τεῖα γίγηται, τοὺς γονέας τῶν ὀμηρομένων καὶ τοὺς ἐγγυῖάτω γένους μεθίστασθαι ἐκ τῆς πόλεως, ἄχρι ἂν ἡ πολιορκία παρέλθῃ, ἵνα μὴ ἐφορώσιν ἐν ταῖς προσαγωγαῖς τῶν πολεμίων τοὺς αὐτῶν παῖδας συμπροσαγομένους καὶ τὰ ἔσχυια πάσχοντας· ἐγχωρεῖ γὰρ αὐτοὺς ἐνδον ὄντας καὶ ὑπεναντίον τι πράξαι. εἰ δὲ ἄρα δυσχερὲς 24
 15 ἢ μετὰ εὐλόγων προφάσεων ἐκπέμπειν, εἰ δὲ διάγειν αὐτοὺς ὡς ἐλαχίστων μετέχοντας ἔργων καὶ πράξεων καὶ μήτε οἴου ἔσονται μήτε ὅ τι πράξουσιν προειδόμενος καὶ ὡς ἢ κιστα ἐπὶ σφῶν αὐτῶν διατελοῦντας καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν, ἢ καὶ ἄλλως ἐπ' ἄλλαις πράξεσι καὶ λειτουργιῶν 20
 20 αὐτοῖς πλήθος ἐπιρριπιεῖν ἀνυπόπτως. ἔστωσαν δὲ διελημμένοι εἰς παραίτησιν· οὕτω γὰρ ἂν διακείμενοι ἢ κιστα ἂν δύναιτο νεωτερίσαι. εἰ τοίνυν μήτε εἰς τὰς ἐκκοιτίας λαμπιτήρας ἐπιγέρεσθαι μήτε ἄλλο νυκτερινὸν φέγγος· ἤδη γὰρ τινες, ἐπεὶ πάντῃ ἐξείργοντο, μήτε νεω- 25
 25 τερίσαι ἔχοντες μήτε πρὸς τοὺς πολεμίους τι πράξαι, τοιόνδε ἐτέχνασαν. ἐν γὰρ τοῖς καλάθοις καὶ στρώμασιν 26

6. δ' ἐγκαιαστῆσαι Meinekius: δὲ καταστῆσαι M || 7. μέχρις M || 8. στρατεία H: στρατιὰ M || 9. γίγηται M | γονεῖς M || 10. ἐγγυῖάτω γένους Kirchhoffius: ἐγγυῖαι τὰ γένη M | ἄχρις M || 14. δυσχερὲς C: δυσχερὴς M || 15. ἢ addiderunt T | εὐλόγων] τῶνδε τῶν M | εἰ δὲ διάγειν] συμπροειδόμενος M || 17. προειδόμενος] προειδέναι M || 18. διατελοῦντας] διατηροῦντας M || 19. Inserui ἢ | ἄλλαις Meierus: ἄλλας M | λειτουργίας αὐτοῖς τὸ πλήθος ἐπιρριπεῖν ἀνυπόπτως M || 20. Post ἀνυπόπτως in M est μεθ' ὧν ὄντες ἐν φολακῇ μάλλον ἔσονται ἢ φελάξουσί τι || 21. εἰς παραίτησιν T: ὡσεὶ παρὰ τρισὶν M || 23. ἐκκοιτίας] κοίτας M | ἐπιγέρεσθαι] γέρεσθαι M || 24. ἐξείργοντο Reiskius: ἐξείργονται M | μη δὲ νεωτερίσαι θέλοντες μη δὲ M || 26. ἐτέχνασαν] τεχνάζουσι M | στρ M | καλάθοις

ἐπιφερόμενοι εἰς τὰς φυλακὰς λύχρα οἱ δὲ δάδας οἱ δὲ λαμπιτήρας, διὰ τούτων τῶν φεγγῶν σύσσημα ἐποίησαντο.

- 11 Ἐτι δὲ καὶ τῶν πολιτῶν τοῖς ἀντιπροθυμομένοις προσέχειν τὸν νοῦν καὶ μηδὲν εὐθέως ἀποδέχεσθαι διὰ
2 τὰδε. ῥηθήσονται δὲ ἕξης αἱ ἐπιβουλαὶ ἐκ τῆς ** βίβλου 5
παραδείγματος ἕνεκα, ὅσαι κατὰ πόλιν ἐξ ἀρχόντων ἢ
ιδιωτῶν γέγονασιν, καὶ ὡς ἔνιαι αὐτῶν κωλυθεῖσαι διελέ-
3 θησαν. Χίου γὰρ μελλούσης προδίδοσθαι, τῶν ἀρχόντων
τις, συμπροδιδούς καὶ ἀπατῶν τοὺς συνάρχοντας, ἔπεισε
λέγων, ὡς, ἐπειδὴ εἰρήνη εἴη, τοῦ τε λιμένος τὸ κλετ- 10
θρον εἰς γῆν ἀνασπάσαντας ξηρᾶναι δεῖ καὶ πισσαλοί-
φῆσαι καὶ τὰ παλαιὰ τῶν νεῶν ἄρμενα ἀποδόσθαι, τῶν
τε νεωρίων ἐπισκευάσασθαι τὰ σαθρὰ καὶ τὴν ἐχομένην
αὐτῶν στοᾶν καὶ τὸν πύργον, ἐν ᾧ διητῶντο οἱ ἄρχοντες,
ἐχόμενον τῆς στοᾶς, ἵνα ἐκ προφάσεως κλίμακες προσπο- 15
ρισθῶσι τοῖς μέλλουσι καταλαμβάνειν τὰ νεώρια καὶ
4 τὴν στοᾶν καὶ τὸν πύργον. ἔτι δὲ συνεβούλευε καὶ τὸ
πλήθος τῶν τὴν πόλιν φυλασσόντων ἀπόμισθον ποιῆσαι,
5 ἵν' ὡς ἐλάχιστον δῆθεν ἀνάλωμα τῇ πόλει ᾗ. καὶ ἄλλα
τούτοις ὁμοίροτα λέγων ἔπεισε τοὺς συνάρχοντας ἅπερ 20
ἔμελλε τοῖς προδιδούσι καὶ ἐπιτιθεμένοις συνοίσειν πρὸς
6 τὴν κατάληψιν. ἅμα δὲ τοῦ τείχους ἐκδήσας κατεκρέμασε
δίκτυα ἐλάφεια καὶ σύεια, ὡσεὶ ξηρᾶναι θέλων, καὶ ἄλλη
ἰστία ἔξω τοὺς κάλους ἔχοντα, καθ' ἅπερ ἐν νυκτὶ ἀνέ-
7 βησαν οἱ στρατιῶται. πρὸς δὲ ἀνισιασιώϊας τοιόνδε 25
ἐπράχθη ἐν Ἄργει. μελλόντων γὰρ τῶν πλουσίων τὴν

Corellius: ἀκολούθοις *M* | καὶ στοάμασι φερομένοις εἰς τὰς φυλακὰς λύχρα οἱ δὲ δάδας οἱ δὲ λαμπιτήρας ἵνα δὲ πρὸς τι κοιτασθῶσιν τούτων τὸν φεγγαῖον σύσσημον ἐποίησαντο *M* || 2. Post ἐποίησαντο in *M* est διὸ δεῖ πάντα τὰ τοιαῦτα ὑποπτεῖν || 3. τοῖς δεῖ × ἀντιπροθυμομένοις *M*. malim ἀντιπολιτενομένοις || 4. διὰ τὰδε] Deleta malim || 6. ἕνεκεν || 9. συνάρχοντας *C*: ἄρχοντας *M* || 12. τῶν τε νεωρίων ἐπισκευάσασθαι τὰ στάσαντα *M* || 19. ἢ *C*: ἢ *M* || 20. Post συνάρχοντας nescio an inserendum sit ποιῆσαι || 21. ἐμελλον *M* | ἐπιτιθεμένοις *T*: ἐπιθεμένοις *M* || 22. Post κατάληψιν in *M* est ὡστε αἰεὶ δεῖ προσέχειν τοῖς τὰ τοιαῦτα τελειοῦν σπουδαζούσιν | ἐκδήσας Hauptius: ἐπιδήσας *M* || 24. ἰστία *C*orellius: σύεια *M* || 25. οἱ adieci ||

δευτέραν ἐπίθεσιν ἐπιτίθεσθαι τῷ δήμῳ καὶ ξένους ἐπα-
 γομένων, ὁ τοῦ δήμου προστάτης, προαισθόμενος τὸ μέλ-
 λον, τῶν ἐπιθησομένων τῷ δήμῳ ἄνδρας δυο προσποη-
 σάμενος φίλους εἶναι ἀπορρήτους, πολεμίους αὐτῷ κα-
 5 θίστη θρατούς, καὶ ἐποίει κακῶς ἐν τῷ φανερώ, σιγῇ
 δὲ τὰ τῶν ἐναντίων βουλευματα ἤκουε παρ' αὐτῶν. ἐπεὶ 8
 δὲ ἐπὶ τῷ εἰσάγεσθαι τοὺς ξένους ἦσαν οἱ πλούσιοι,
 καὶ εἰς τὴν ἐπιούσαν νύκτα ἔμελλε τὸ ἔργον εἶσεσθαι,
 ἔδοξε τῷ τοῦ δήμου προστάτῃ τάχιστα ἐκκλησίαν συνα-
 10 γαγεῖν καὶ τὸ μὲν μέλλον μὴ προειπεῖν, ἵνα μὴ πᾶσα ἡ
 πόλις ταραχθῇ, εἰπεῖν δὲ ἄλλα τε καὶ ὅτι συμφέρον
 εἶη ἐν τῇ ἐπιουσῇ νυκτὶ σὺν τοῖς ὅπλοις πάντας ὁμοίως
 παρεῖναι ἐν τῇ αὐτοῦ φυλῇ ἕνα ἕκαστον. εἰάν δέ τις 9
 ἄλλη τὰ ὄπλα ἐξενεγκάμενος φανῇ, ὡς προδότης καὶ
 15 ἐπιβουλεύων τῷ δήμῳ πιασθῆτω τι. παραπλησίως δὲ ἐν 10
 Ἡρακλείᾳ τῇ ἐν τῷ Πόντῳ, οὐσης δημοκρατίας καὶ ἐπι-
 βουλεύοντων τῶν πλουσίων τῷ δήμῳ καὶ μελλόντων ἐπι-
 τίθεσθαι, προγνόντες οἱ προστάται τοῦ δήμου τὸ μέλ-
 λον, οὐδῶν ἀντιοῖς τριῶν φυλῶν καὶ τριάκοντα ἑκατοστῶν,
 20 ἔπεισαν τὸ πλῆθος ἐξήκοντα θεῖναι ἑκατοστίας, ἵνα ἐν
 ταύταις καὶ εἰς τὰς φυλακὰς καὶ εἰς τὰς ἄλλας λειτουργίας
 φοιτῶσιν οἱ πλούσιοι. ὁμότροπον δὲ τι τούτῳ κατέλαβεν 11
 ἐν Λακεδαιμόνι γενέσθαι. μνησθείσης γὰρ ἐπιβουλῆς

3. Post ἐπιθησομένων in M est τινὰς τῶν ἐναντίων ὄντων || 4. κα-
 θίστη Reiskius: καθίστησιν M || 5. θρατούς T: αὐτοὺς M || 6. τὰ τῶν
 τὸ ἐκ τῶν M || 7. ἐπὶ ἐν M | Post οἱ πλούσιοι in M est ἅμα δὲ
 καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει τινὲς ἦσαν εἰσήμεροι || 9. τάχιστα C: ταχίστην M ||
 10. μὲν inserui || 11. εἰπεῖν T: εἰπόντια M || 12. πάντας ὁμοίως] πάντας
 μὲν οὖς M || 13. ἕνα] ὄντας M | ἕκαστον Meierus: ἑκατὸν M | εἰάν δέ τις
 ἄλλη τὰ ὄπλα ἐξενεγκάμενος φανῇ] εἰάν δέ τις ἄλλως ἐκθῆται τὰ ὄπλα ἢ
 ἄλλη ἐξενεγκάμενος φανῇ M || 15. Post πιασθῆτω τι in M est τοῦτο δὲ
 αὐτὸ ἵνα κατὰ τὰς φυλὰς ὄντες οἱ πλούσιοι μὴ δύνωνται εἰς ταῦτ' ἀθροί-
 σθέντες μετὰ τῶν ξένων ἐπιθεσθαι ἄλλ' ἐν ταῖς φυλαῖς ὄντες διακλι-
 σθῆναι ὡς ἐν πολλοῖς ὀλίγοι φυλῆταις καλῶς δὲ δοκεῖ καὶ ἀγγιγῶς
 μετ' ἀσφαλείας διαλύσαι τὸ μέλλον || 19. τριάκοντα Hansius: τεσσαρῶν
 M || 20. θεῖναι] εἶναι M || 22. Post οἱ πλούσιοι in M est συνέβαινεν καὶ
 ἐνταῦθα διεσκαδασμένους εἶναι τοὺς πλουσίους καὶ ἐν ταῖς ἑκατοστισίαι
 ὀλίγοις (ὀλίγοις C) ἑκαστοὶ παραγίεσθαι ἐν πολλοῖς δημόταις | κατέ-
 λαβεν] καὶ παλαιῶν M ||

τοῖς ἄρχουσιν οὐκ ὅταν ὁ πῖλος ἀρθῆ ἐπιθήσονται, ἔπαν-
 σαν τοὺς ἐγχειροῦντας ἐπιθέσθαι, κήρυγμα ἀναγγείλαν-
 13 τες τοὺς τὸν πῖλον μέλλοντας αἶρειν μὴ ἄραι. ἐν Κερ-
 κύρα δὲ ἐπανάστιασιν δέον γενέσθαι ἐκ τῶν πλουσίων καὶ
 ὀλιγαρχικῶν τῷ δήμῳ (ἐπεδήμει δὲ καὶ Χάρης Ἀθηναῖος 5
 φρουρὰν ἔχων, ὅσπερ συνήθελε τῇ ἐπαναστάσει) ἐτεχ-
 14 νάσθῃ τοιόνδε. τῶν τῆς φρουρᾶς τινὲς ἄρχοντες σικνίας
 προσβαλλόμενοι καὶ τομάς ἐν τῷ σώματι ποιησάμενοι καὶ
 αἵματωθέντες ἐξέδραμον εἰς τὴν ἀγορὰν ὡς πληγὰς ἔχον-
 10 τες, ἅμα δ' αὐτοῖς εὐθύς προπαρεσκευασμένοι οὐκ ἄλ-
 λοι στρατιῶται τὰ ὄπλα ἐξηνέγκαντο καὶ τῶν Κερκυ-
 15 ραίων οἱ ἐπιβουλεύοντες. τῶν δ' ἄλλων ἀγνοούντων τὸ
 πρᾶγμα καὶ εἰς ἐκκλησίαν παρακληθέντων συνελαμβά-
 νοντο οἱ προσίαται τοῦ δήμου, ὡς τῆς ἐπαναστάσεως
 γενομένης ἔξ αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλλα μεθίστασαν πρὸς το 15
 συμφέρον αὐτοῖς.

12 Ἐχρή δὲ καὶ συμμάχων εἰς τὴν πόλιν ** μῆποτε ἅμα
 διατελεῖν τοὺς συμμάχους, ἀλλὰ διεσκεδάσθαι ὁμοτρό-
 2 πως τοῖς προειρημένοις. τὸ δὲ αὐτὸ ποιεῖν καὶ μετὰ
 ξένων μισθοφόρων μέλλοντα τι πράσσειν. ἀσὶ δὲ χρή 20
 ὑπερέχειν πλήθει καὶ δυνάμει τοὺς ἐπαγομένους πολίτας
 τῶν ξένων· εἰ δὲ μὴ, ἐπ' ἐκείνοις γίγνονται αὐτοὶ τε καὶ
 3 ἡ πόλις. οἷον Χαλκηδονίοις πολιορκουμένοις παρόντες
 σύμμαχοι ἐπεμψαν φρουρὰν αὐτοῖς οἱ τῶν Χαλκηδονίων
 σύμμαχοι. βουλευομένων τὰ αὐτοῖς συμφέροντα οὐκ εἴπα- 25
 σαν οἱ φρουροὶ ἐπιτρέψειν, εἰ μὴ καὶ Κυζικηνοῖς δοκῆ
 εἶναι συμφέροντα, ὥστε τοῖς Χαλκηδονίοις τὴν φρουρὰν

1. πῖλος C: πῆλος M || 3. πῖλον C: πῆλον M | αἶρειν) ἄραι M | Κερ-
 κύρα C: κορκύρα M || 6. ἐπεδήμει C: ἐπιδημέει vel ἐπιδημέ M || 6. ὅσπερ
 C: ὅσπερ M || 8. προσβαλλόμενοι C: προσβαλλόμενοι M || 11. Κερκυραίων
 C: κορκυραίων M || 12. δ' adiecit C || 14. τῆς inserui || 15. γενομένης
 Meinekias: γενομένης M || 17. Post πόλιν suppleveris ἐπηγμένων vel δε-
 δεγμένων || 18. ὁμοτρόπως τῶν αὐτῶν ἕνεκεν τοῖς προειρημένοις M ||
 19. ποιεῖν addidi || 20. μέλλοντας M | Adieci δέ || 22. γίγονται M || 23.
 Χαλκηδονίων Ravisius 2435: χαλκιδονίων M || 25. εἴπασαν C: εἴησαν
 M || 26. δοκῆ C: δοκιῆ M || 27. Χαλκηδονίοις C: χαλκιδονίοις M ||

ἐφέδραν πολὺ φοβερωτέραν εἶναι τῶν προσκαθημένων
 πολέμιων. δεῖ οὖν μήποτε εἰς πόλιν οἰκείαν μεῖζω δύνα- 4
 μιν ἐπακτὸν δέχεσθαι τῆς ὑπαρχούσης τοῖς πολίταις,
 ξένοις τε χρώμενον αἰεὶ πολλῶ ὑπερέχειν τῆς τῶν ξένων
 5 δυνάμεως· οὐ γὰρ ἀσφαλές ξενοκρατεῖσθαι καὶ ἐπὶ
 μισθοφόροις γίνεσθαι. οἷον καὶ Ἡρακλεώταις τοῖς ἐν 5
 τῷ Πόντῳ συνέβη. ἐπαγαγόμενοι γὰρ ξένους πλείονας
 τοῦ προσήκοντος, πρῶτον μὲν τοὺς ἀντιστασιώτας ἀνεῖ-
 λον, ἔπειτα αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν ἀπώλεσαν, τυραννευ-
 10 θέντες ὑπὸ τοῦ εἰσαγαγόντος τοὺς ξένους.

Ἄν δὲ δέη ξενοτροφεῖν, ὥδε ἂν ἀσφαλέστατα γί- 13
 γνοιτο. χρῆ τοῖς ἐν τῇ πόλει εὐπορωτάτοις προστάξαι
 κατὰ δύναμιν παρασχεῖν ξένους ἕκαστον, τοὺς μὲν τρεῖς
 τοὺς δὲ δύο, τινὰς δὲ ἕνα· ἀθροισθέντων δὲ ὅσων δεῖ,
 15 οὕτω διελεῖν αὐτοὺς εἰς λόχους, καταστήσαντα ἐπ' αὐτοὺς
 τῶν πολιτῶν τοὺς πιστοτάτους λοχαγοὺς. τὸν δὲ μισθὸν 2
 καὶ τὴν τροφήν οἱ ξένοι παρὰ τῶν μισθωσαμένων λαμβανόντων,
 τὸ μὲν τι παρ' αὐτῶν, τὸ δὲ καὶ τῆς πόλεως
 συμβαλλομένης. καὶ διακτάσθων ἕκαστοι ἐν ταῖς τῶν 3
 20 μισθωσαμένων οἰκίαις, εἰς δὲ τὰς λειτουργίας καὶ τὰς
 ἔκκοιτίας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτάγματα ἐκ τῶν ἀρχόντων
 ἀθροιζόμενοι ὑπὸ τῶν λοχαγῶν ὑπηρετοῦντων. κομιδὴ δὲ 4
 τοῖς προαναλίσκουσιν εἰς τοὺς ξένους χρόνῳ τινὶ γενέσθω
 ὑπολογιζομένων τῶν εἰς τὴν πόλιν εἰσφερομένων παρὰ
 25 ἕκαστου τελῶν· οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα τε καὶ ἀσφαλέστατα
 καὶ εὐτελέστατα ξενοτροφηθείη.

1. ἐφέδραν] ἔσω ὄραν M | προσκαθημένων Meierus: προκαθημένων M || 3. ἐπακτὸν C: ἐπ' αὐτὸν M || 4. Post αἰεὶ in M est τὴν πόλιν || 5. ἐπὶ C: ἐπι M || 6. γίνεσθαι M || 7. ἐπαγαγόμενοι Meinekian: ἐπαγόμενοι M || 10. εἰσαγαγόντος C: εἰσάγοντος M || 11. ἀσφαλέστατον M | γίνοιτο M || 13. Post δύναμιν in M est ἕκαστω || 14. δεῖ οὕτω] δέοιτο M || 15. καταστήσαντας M || 17. Malim παρὰ τῶν μισθωσαμένων λαμβανόντων, τὸ μὲν τι αὐτῶν χορηγούντων, τὸ δὲ καὶ τῆς πόλεως συμβαλλομένης || 19. διακτάσθωσαν M || 20. εἰς δέ] οἱ δέ M || 24. υπολογιζομένων Haasius: υπολογιζόμενοις ὑπὸ M ||

- 14 Τοῖς μὲν οὖν ἐν τῇ πόλει ὑπερναντία θέλουσι τοῖς
καθεστηκόσι προσφέρεσθαι ὡς προεγγραπται· τὸ δὲ πλη-
θος τῶν πολιτῶν εἰς ὁμόνοιαν τέως μάλιστα χρῆ προά-
γειν, ἄλλοις τε ὑπαγόμενον αὐτοὺς καὶ τοὺς χρεωφειλέ- 5
τας κομφίζοντα, τῶν μὲν τόκων βραχὺ τι ἢ ὅλους ἀγίεν-
τα, ἐν δὲ τοῖς λίαν ἐπικινδύνοις καὶ τῶν θφειλημάτων
τι μέρος ἢ καὶ πάντα ὅταν δέη (ὅπου γε καὶ φοβερωί-
ταιοι ἐφεδροὶ εἰσιν οἱ τοιοῖδε ἄνθρωποι), τοὺς τε ἐν
ἀπορία ὄντας τῶν ἀναγκαίων εἰς εὐπορίαν καθιστάντα.
2 καὶ ὅπως ἂν ἴσως καὶ ἀλύπως τοῖς πλουσίοις ταῦτα γί- 10
γνοιτο καὶ ἐξ οἴων πόρων πορίζοιτο, καὶ περὶ τοῦτων
ἐν τῇ Ἱοριστικῇ βίβλῳ δηλωτικῶς γέγραπται.
- 15 Κατασκευασθέντων δὲ τούτων, ἂν τι ἀγγελθῇ ἢ πυρ-
σενθῇ βοηθείας δεόμενον, ἐξιέναι ἐπὶ τὰ κακοῦμενα τῆς
2 χώρας. τὸν δὲ στρατηγὸν τοὺς παρόντας εὐθύς συνιτά- 15
τειν, ἵνα μὴ σποράδην καὶ κατ' ὀλίγους ἐξιόντες ἐπὶ τὰ
αὐτῶν ἀπολλύονται δι' ἀταξίαν καὶ κόπον ἄκαιρον, ἐνε-
δρηνόμενοι τε ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ κακὰ πάσχοντες.
3 ἀλλὰ χρῆ τοὺς παραγιγνομένους ἐπὶ τὰς πύλας ἀφροί-
ζεσθαι μέχρι τινὸς πλήθους, ὡς λόχον ἢ διλοχίας, εἴτα 20
συνιαχθέντας καὶ ἡγεμόνος αὐτοῖς φρονίμου δοθέντος,
οὕτως ἐκπέμπεσθαι καὶ σπεύδειν ἰόντας ἐν τάξει ὡς
4 μάλιστα. ἔπειτα ἄλλο καὶ ἄλλο πλήθος ἐκπέμπειν, ἵνα
καὶ ἐν τῇ πορείᾳ ἐχόμενα ἢ τὰ μέρη, καὶ εἴαν τε τὰ μέρη
δέη βοηθῆσαι εἴαν τε ἅμα πάντας δέη, ραδίως ὑπάρχη 25

5. τῶν μὲν addidi | βραχὺ τι Kirchhoffius: βραχύτητι M | ὅλους M | ἀγίεντα ἀγαροῦντα M || 7. ἢ adiecit Meierus | δέη Haasius: δὲ M | ὅπου γε| ὡς πολὺ γε M || 9. καθιστάναι M || 10. ἂν adiecit Kirchhoffius | γίγνοιτο| γιγνομένοι πράττειτο M || 11. πόρων C: πόρων M || 13. κατασκευασθέντων δὲ τούτων| Haec cum antecedentibus non satis cohaerent | ἀγγελθῇ C: ἀγγελθέν M || 15. τὸν δὲ στρατηγὸν τοὺς| τοὺς δὲ στρατηγούς M | συνιάνειν C: συνιάνει M || 17. ἀπολλύονται C: ἀπολλύονται M || 19. τοὺς| τοὺς τε M | παραγιγνομένους M || 20. λόχον C: λόχῳ M || 22. ἰόντας Reiskius: ὄντας M || 23. ἄλλο καὶ ἄλλο Meinekus: καὶ κατὰ ἄλλο M | πλήθος C: πάθος M | ἐκπέμπειν| οὕτως ἐκπέμπειν καὶ ἐν τάξει μέχρις οὗ ἱκανοὶ δοκοῦσιν ἐκβεβοηθηθέναι M || 24. εἴαν τε C: εἴαν M | τὰ μέρη| τὰ μέρη μέρος M || 25. πάντα M | ὑπάρχη C: ὑπάρχειν M ||

συμμίσγειν ἀλλήλοις, καὶ μὴ δρόμῳ πόρρωθεν παρα-
 γίνωνται. πρὸ δὲ αὐτῶν δεῖ πρώτους τοὺς ὑπάρχοντας 5
 ἰππείας καὶ κούφους ἐξιέναι, μηδὲ τούτους ἀσκέπτως
 ἀλλὰ προεξερευνῶντάς τε καὶ προκαταλαμβάνοντάς τε
 5 ὑψηλὰ τῶν χωρίων, ἢ ὡς ἐκ πλείστον προειδῶσιν οἱ
 ὀπλίται τὰ τῶν πολεμίων, καὶ μηδὲν ἐξαίφνης αὐτοῖς
 προσπέσῃ. περὶ τε τὰς καμπὰς τῶν χωρίων καὶ τὰς ἀνα- 6
 βάσεις τῶν ἀκρολοφίων καὶ τὰς ἐκτροπὰς τῶν ὁδῶν,
 ὅπου ἂν τρίοδοι ὦσιν, εἶναι σημεῖα, ἵνα μὴ περὶ ταῦτα
 10 σχίζονται ἀπ' ἀλλήλων οἱ ὑπολελειμμένοι δι' ἄγνοιαν
 τῆς ὁδοῦ. ἀπιόντα τε εἰς τὴν πόλιν πεφυλαγμένους 7
 ἀναχωρεῖν ἄλλων τε ἕνεκα καὶ μάλιστα ἐνέδρας φοβού-
 μενον πολεμίων· ἤδη γὰρ περὶ βοήθειαν ἀφύλακτον τοιόν-
 δε συνέβη. Τριβαλλῶν ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ἀβδηριῶν 8
 15 χώραν, ἐπεξελθόντες Ἀβδηρίται καὶ παρατάξιμ ποιησά-
 μενοι κάλλιστον ἔργον εἰργάσαντο· συμβαλόντες γὰρ κατέ-
 βαλον πολλοὺς καὶ ἐνίκων πλῆθος πολὺ καὶ μάχιμον.
 οἱ δὲ Τριβαλλοί, ἀγανακτῆσαντες τῷ συμβάντι, ἀπαλλα- 9
 γέντες καὶ ἀναλαβόντες αὐτούς, πάλιν ἀρπικόμενοι εἰς τὴν
 20 χώραν καὶ ἐνέδρας προκαθίσαντες ἐκείρον τὴν χώραν τὴν
 Ἀβδηριῶν οὐ πόρρω τῆς πόλεως, οἱ δὲ Ἀβδηρίται ὑπερ-
 φρονῆσαντες αὐτῶν διὰ τὸ προειργασμένον ἔργον ἐπεβοη-
 θοῦν πασσυδί, οἱ δὲ ὑπήγον αὐτοὺς εἰς τὰς ἐνέδρας.
 ὅπου δὴ λέγεται ἐκ μίας πόλεως, τσαυτῆς γε τὸ μέγε-
 25 θος, πλείστοις ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ ἀπολέσθαι. οὐδὲ γὰρ
 ἀκούσαντες τὸν ὄλεθρον τῶν πρώτων ἐπεξελθόντων οἱ
 ἄλλοι ἐπέσχον τῆς βοήθειας, ἀλλ' ἄλλος ἄλλον παρακα-
 λῶν ἔσπευδε βοηθεῖν τοῖς ἐπεξελθούσι, μέχρι ἠηρωμένη
 ἡ πόλις ἀνδρῶν.

1. παραγίνονται M || 3. Inserui ἀσκέπτως || 4. ἀλλὰ adiecit C || 6. ὀ-
 πλίται T: πολίται M || 7. προσπέσῃ H: προσπέσοι M | ἀναβάσεις T: βί-
 σεις M || 11. ἀπιόντα H: ἀπιόντας M | 12. ἄλλων τε ἕνεκα | πολλῶν ἕνε-
 κεν M || 14. ἐμβαλόντων T: ἐμβαλλόντων M || 17. Malim ἐνίκησαν || 23.
 πασσυδί Meinekius: πασσυδίη M. verba πάσῃ ῥώμῃ καὶ προθυμίᾳ, quae
 in manu scriptis post πασσυδίη interponuntur, cum Orellio expruaxi ||
 24. δὴ C: δέ M || 26. πρώτων H: πρώτον M ||

16 Ὁ δ' οὖν ἄλλος τρόπος βοηθείας βελίων ἂν εἴη
 2 ἐπὶ τοὺς ἐμβεβληκότας. πρῶτον μὲν οὖν οὐ χρῆ εὐθὺς
 βοηθεῖν, εἰδῶτα ὅτι ἀνακίότατοι ἂν εἴεν οἱ ἄνθρωποι,
 τῶν μὲν ἐπειγομένων τὰ οἰκεῖα σῶζειν ὡς τάχιστα ἐκ
 τῶν ἀγρῶν, ἐτέρων δὲ πεφοβημένων εἰς τοὺς κινδύνους 5
 3 προῖέναι, ἄλλων δὲ πάμπαν ἀπαρασκεύων ὄντων. χρῆ
 οὖν τὴν μὲν βοήθειαν εὐτορεπίζειν ἀθροίζοντα ὅτι τάχος,
 ἅμα τῶν μὲν τὸ δεῖμα ἀγμιαροῦντα, τοῖς δὲ θάρσος ἐμ-
 4 ποιῶντα, τοὺς δὲ ὀπλίζοντα. δεῖ γάρ σε εἰδέναι ὅτι
 τῶν πολεμίων οἱ μετὰ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης γιγνόμε- 10
 νοι ἐν πολεμῖα, κατ' ἀρχάς μὲν τὸ ἰσχυρότατον αὐτῶν
 ἐν τάξει ἄγονσι προσδεχόμενοι τινὰς ἐφ' ἑαυτοὺς Ἴόνιας
 καὶ εἰοίμως ἔχοντας ἀμύνεσθαι· τινὲς δὲ διασπαρέντες
 αὐτῶν τὰ κατὰ τὴν χώραν ἀδικοῦσιν, ἄλλοι δ' ἂν ἐνε-
 5 δρεῦοιεν προσδεχόμενοι τινὰς βοηθοῦντας ἡμῶν ἅακτιον 15
 βοήθειαν. δεῖ οὖν μὴ εὐθὺς αὐτοῖς προσκείμενον ἐνοχλεῖν,
 ἀλλ' ἔασαι αὐτοὺς πρότερον θαρρῆσαι καὶ καταφρονή-
 σαντάς σου ἐπὶ λεηλαίησιν καὶ πλεονεξίαν ὀρηῆσαι· ἅμα
 δ' ἂν οὗτοι σιτίων καὶ πόσειος πληρούμενοι ἀμελεῖς καὶ
 6 ἀπειθεῖς τοῖς ἄρχουσι γίγνοιτο. ἐκ δὲ τούτων εἰκὸς 20
 μοχθηροὺς αὐτῶν τοὺς ἀγῶνας καὶ χαλεπὴν τὴν ἀποχώ-
 ρησιν συμβαίνειν, ἑάνπερ γε σὺ αὐτοῖς εὐκαίρως ἐπιθῆ.
 7 ἠτοιμασμένης γάρ σοι τῆς βοηθείας εἰς τὸν παρηγγελ-
 μένον τόπον καὶ ἐσπαρμένων ἤδη τῶν πολεμίων πρὸς
 ἀρπαγὴν, οὕτω χρῆ αὐτοῖς προσκεῖσθαι τοῖς μὲν ἱπ- 25

1. Expectabas εἴη δ' ἂν ἄλλος τρόπος βοηθείας ἐπὶ τοὺς ἐμβεβλη-
 κότας τοιόσδε omisso οὖν quod post μὲν legitur || 2. Post ἐμβεβληκό-
 τας vide ne exciderit πολεμίους | εὐθὺς M || 3. Post ἀνακίότατοι ἂν in M
 est καὶ ἀπαρασκεύωνι πρὸ τῆς λέξεως || 6. Post προῖέναι in M est οὐ δ' (οἷα
 C) εἰκὸς προσήκων ἀγγελευμένων (ἠγγελευμένων idem) || 8. ἐμποιῶντα C:
 ἐμποιῶντας M || 9. ὀπλίζοντα C: ὀπλίζοντας M || 10. συνέσεως M | γι-
 γνόμενοι M || 11. πολεμῖα C: πόλεμιᾶ M || 12. Inserui Ἴόνιας || 13. ἔχοντας
 M || 15. ἡμῶν C: ἡμῶν M || 16. βοήθειαν Π: βοήθησιν M | αὐτοῖς Meierus:
 αὐτοῖς M || 17. αὐτοῖς| τοῖς M || 19. οὗτοι| Deletum malim | πληρού-
 μενοι Meinekius: πληροῦμενοι καὶ οὐνοθέτες M | ἀμελεῖς C: ἀμελεῖς
 M || 20. γίγνοιτο M || 21. Inserui χαλεπὴν || 22. ἐπιθῆ Π: ἐπιθήσῃ M ||

πεῦσι προκαταλαμβάνοντα τὰς ἀποχωρήσεις, τοῖς δ'
 ἐπιλέκτοις ἐνέδρας ποιούμενον, τοῖς δ' ἄλλοις κούφοις
 ἐπιφαινόμενον αὐτοῖς, τοῖς δ' ὀπλίαις ἀθρόους ἐν τάξει
 ἄγοντα, μὴ πόρρω δὲ τῶν προπεμφθέντων μερῶν. ἐπι-
 5 τίθεσο δὲ τοῖς πολεμίοις ἐν οἷς ἄκων μὲν μὴ μαχεῖ, μα-
 χόμενος δὲ μὴ ἐλασσον ἕξεις τῶν πολεμίων. διὰ οὖν τὰ 8
 προγεγραμμένα λυσitteλεῖ πρότερον ἐφείναι καὶ ἔασαι τοῖς
 πολεμίοις ὡς πλείστην κατασῦραι τῆς χώρας, ἵνα λεη-
 λατοῦντες καὶ πεπληρωμένοι λαφύρων θαδίως σοι τὴν
 10 δίκην δῶσι· τὰ τε γὰρ ληφθέντα πάντα σῶζοιο ἂν, οἳ
 τ' ἀδικήσαντες κατ' ἀξίαν λάβοιεν τὰ ἐπιτίμια. ὁξέως 9
 δ' ἂν βοηθήσας τοῖς μὲν σαυτοῦ ἀπαρασκευαίοις τε καὶ
 οὐ τεταγμένοις κινδυνεύοις, οἳ δὲ πολέμιοι μικρὰ μὲν
 ἂν φθάσειαν κακουργήσαντες, ἐν τάξει δ' ἂν ἔτι ὄντες
 15 ἀτιμώρητοι ἂν ἀπέλθοιεν. πολὺ δὲ κρεῖσσον, ὡς προ- 10
 γέγραπται, ἐνδόξια ἀφυλάκτως διακειμένοις αὐτοῖς ἐπι-
 θέσθαι. ἐὰν δέ σε λάθῃ ἢ φθάσῃ τὰ ἐκ τῆς χώρας 11
 λεηλατηθέντα, οὐ χρὴ τὴν δίωξιν αὐτῶν ποιεῖσθαι κατὰ
 τίς αὐτὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς αὐτοὺς χώρους, ἀλλὰ τῆδε
 20 μὲν ὀλίγους ἐπιφαινέσθαι καὶ διώκοντας μὴ ἐπικατα-
 λαμβάνειν, ἄλλο δὲ πλῆθος μετὰ ἀξιοχρεῶ δυνάμειος
 σπεύδειν κατ' ἄλλας ὁδοὺς ὅτι τάχιστα πορευόμενον,
 καὶ φθάσαν ἐν τῇ τῶν ἀγόντων χώρα περὶ τὰ ὄρια ἐνε-
 12 δρευσαι (φθάσαι δὲ σε εἰκός ἐστιν εἰς τὴν ἐκείνων ἀφι-
 25 κόμενον, διὰ τὸ λείαν ἄγοντας αὐτοὺς βραδυτέρως πορευέ-
 εσθαι), τὴν δ' ἐπίθεσιν αὐτοῖς ποιεῖσθαι δειπνοποιου-
 μένοις· οἳ γὰρ λεηλατήσαντες, ὡς ἐν τε τῇ αὐτῶν ἡδῃ

2. κούφοις C: κούφος M || 4. ἄγοντα C: ἄγοντας M | προπεμφθέντων
 C: προεφθέντων M || 5. μὴ adiecit C | μαχεῖ H: μαχήσῃ M || 7. προγε-
 γραμμένα] πρότερα εἰρημένα M | πρότερον] ποτε M || 8. ἵνα] ἵνα ἢ M ||
 9. διαπεπληρωμένοι M | 10. δῶσι T: δώσουσιν M | σῶζοιο ἂν] σῶζοιτο
 M || 13. οἳ adiecit C | δὲ] τε M || 14. φθάσαιεν M | 15. προγέγραπται]
 γέγραπται M | 18. κατὰ inseruit Meinekius | 19. τῆδε C: τῆσδε M ||
 20. Post καὶ διώκοντας μὴ ἐπικαταλαμβάνειν in M est ἐκουσίως καὶ ἀν-
 υπόπιτος || 21. ἀξιοχρεῶ H: ἀξιοχρεῶν M || 23. φθάσαν Corellius: φθά-
 σαντος M || 24. Post εἰκός ἐστι in M est πρότερον || 25. λείαν C: λείαν M ||
 27. ὡς inseruerunt T ||

γεγονότες καὶ ἐν ἀσφαλεῖ ὄντες, πρὸς ῥαθυμίαν τρεπό-
 13 μνοι ἀφυλακτοτέρως ἂν διακέοιντο. ἄριστον δ', ἵνα
 νεοκμηῆσιν τοῖς στρατιώταις χρήσῃ, ὑπαρχόντων γε πλοίων,
 κατὰ θάλασσαν τὴν διώξιν ποιῆσθαι· τὸ τε γὰρ φθάσαι
 καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὸ δέον σοι συμβήσεται, εἰ μὴ κα- 5
 14 τοφθῆς πλέον ὑπ' αὐτῶν. Κυρηναίους δὲ καὶ Βαρκαίους
 λέγεται τὰς μακρὰς βοηθείας κατὰ τὰς ἀμαξηλάτους τε
 ὁδοὺς καὶ ἐπὶ συνωρίδων καὶ ζευγῶν βοηθεῖν. κομισθέν-
 των δὲ εἰς τὸ προσῆκον καὶ ἔξης τῶν ζευγῶν παρα-
 ταχθέντων, ἀποβάντες οἱ ὅπλιται καὶ ἐν τάξει γενό- 10
 μνοι, εὐθὺς νεοκμηῆτες προσφέρουσι ἂν τοῖς πολεμίοις.
 15 εἰεν δὲ ἂν αἱ ἄμαξαι καὶ ἔρμα ταῖς στρατοπεδείαις,
 οἷ τε τραυματαῖα καὶ εἴ τι ἄλλο γένοιτο σύμπτωμα τοῖς
 στρατιώταις, ἐπὶ τοῦτων ἀπάγουσι ἂν εἰς τὴν πόλιν.
 16 καὶ εἰ μὲν ἦ ἡ χώρα μὴ εὐεῖσβολος, ἀλλ' ὀλίγαι ὥσιν 15
 αἱ εἰσβολαὶ καὶ στεναί, προκατασκευάσαντα αὐτάς, ὡς
 προγέγραπται, σὺν τοῖς μέρεσιν ἰόντα ἐπὶ τὰς εἰσβολὰς
 ἐναντιοῦσθαι τοῖς ἐπιχειροῦσι καὶ βουλομένοις πρὸς τὴν
 πόλιν προσίεσαι, προσδιαταξάμενον καὶ τοὺς φρυκτοῖς
 γνωριοῦντας τὰ ἀλλήλων πάθη, ὅπως τὰ μέρη βοηθῆ, ἂν 20
 17 τι δέωνται ἀλλήλων. ἂν δὲ μὴ δυσεῖσβολος ἦ ἡ χώρα,
 ὥστε ἤδη πολλαχῆ πολλοὺς εἰσβάλλειν, χρὴ τινὰς κατα-
 λαβεῖν τῆς χώρας τόπους, ὥστε τοῖς πολεμίοις χαλεπὴν
 18 εἶναι τὴν πάροδον ἐπὶ τὴν πόλιν. ἂν δὲ μὴ ὑπάρχωσι
 τοιοῦδε τόποι, καταλαβεῖν ἐγγὺς τῆς πόλεως χωρία σύμ- 25

2. ἀφυλακτοτέρως C: ἀφυκτοτέρως M | δ' addidit C || 3. νεοκμησιν C: νεοκμησιν M | γε C: δε M | 6. Κυρηναίους C: κρηναίους M | δε addidit || 7. Post λέγεται in M est καὶ ἄλλας τινὰς πόλεις | τὰς - ὁδοὺς] τὰς ἀμαξηλάτους τε ὁδοὺς καὶ μακρὰς βοηθείας M || 9. ζευγῶν M || 11. προσφέρουσι ἂν] προσεφέρουσι M | Post τοῖς πολεμίοις in M est οἷς οὖν εὐπορία ζευγῶν καλὸν τὸ πλεονέκτημα ταχὺ τε καὶ νεοκμητίας (sic) τοῖς στρατιώταις εἰς τὸ δέον ἐλθεῖν || 12. εἶσαν M | αἱ ἄμαξαι] αἱ ἄμαξαι εὐθὺς M || 13. τε addidit C, nisi fallor || 14. τοῦτων T: τοῦτοις M || 16. αὐτάς COrellius: αὐτὰ M || 17. σὺν τοῖς - εἰσβολὰς] οὕτω μερισθέντα ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς M || 19. προσδιαταξάμενον καὶ τοὺς φρυκτοῖς γνωριοῦντας] προσδιαταξαμένους καὶ φρυκτοῖς γνωρίζοντας M || 22. ὥστε addiderunt T | τινὰς] ὑμᾶς M || 24. μὴ ὑπάρχωσι τοιοῦδε τόποι] μηδὲ ταῦτα ὑπαρχοῦσι τῶν λοιπῶν M ||

μαχά τε πρὸς τὸ μάχεσθαι πλεονεκτικῶς καὶ ἐπαπαλλάκτως
 ἔχοντα, ὅταν βούλη ἀπιέναι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ οὕτως
 ἄρχειν τῆς μάχης ἐκ τῶν χωρίων τούτων ὀρμώμενον. τὰς 19
 δ' ἐπιθέσεις αὐτοῖς ποιῆσθαι ἀεὶ πλεονεκτοῦντα τῆς
 5 χώρας τῆ συνηθεία· πολὺ γὰρ προέξεις προειδῶς τὰ
 χωρία καὶ προάγων εἰς τόπους εἰς οὓς ἂν σὺ βούλη,
 σοὶ μὲν γνωστούς καὶ ἐπιτηθεῖους καὶ φυλάξασθαι καὶ
 διώξαι καὶ φυγεῖν καὶ ἀπιέναι εἰς τὴν πόλιν λαθραίως
 καὶ φανερώς, τοῖς δὲ πολεμίοις ἀσυνήθεις καὶ ἀγνώστας
 10 καὶ λελειμμένους πάντων τούτων. εἰδέναι γὰρ ὅτι ἔπει-
 ρον ὄντα τῆς χώρας οὐ μόνον ἀδύνατον πράξαι τι ὧν
 θέλεις, ἀλλὰ καὶ σωθῆναι χαλεπὸν, τῶν γε ἐν τῇ χώρᾳ
 βουλομένων ἐπιχειρεῖν. πρὸς πάντα ἂν οὖν αἰδύλμως
 καὶ δειλῶς διακείμενοι σφάλλοιτο· διενέγκοι γὰρ ἂν
 15 τοσοῦτον ἑκατέροις, ὅσον εἰ τοῖς μὲν νυκτὸς γένοιτο ἢ
 μάχῃ τοῖς δὲ ἡμέρας, εἰ οἷόν τε πως ἦν ταῦτα ἅμα γε-
 νέσθαι. ὑπάρχοντος δὲ σοὶ ναυτικοῦ, πεπληρωῶσθαι τὰς 21
 ναῦς· οὐ γὰρ ἐλάσσω τοὺς πολεμίους ὀχλήσουσιν οἱ ἐν
 ταῖς ναυσίν, εἰάν γε παραπλεῖν ὑπάρχη πρὸς τὰ ἐπιθα-
 20 λάσσια χωρία καὶ τὰς παρὰ θάλασσαν ὁδοὺς. ταῦτα δὲ
 οὕτως πρᾶκτων ἀπαρασκευοιτάτοις ἂν τοῖς πολεμίοις ἐπι-
 θεῖτο, καὶ παρὰ δόξαν τὰ ἀφ' ἡμῶν αὐτοῖς ἀποβαίη.

1. Addidi τε | μάχεσθαι] μάχεσθαι τι M || 2. ἔχοντα Meierus: ἔχων
 τὸ χωρίον M | βούλη H: βούλει M | καὶ οὕτως ἐμβαλόντες οἱ πολεμιοὶ
 εἰς τὴν χώραν πρὸς τὴν πόλιν πορεύονται καὶ ἀρχειν ὑμᾶς τῆς μάχης
 M || 3. ὀρμώμενον M || 4. τῆς χώρας τῆ συνηθεία Corellius: ἐκ τῆς χω-
 ρας τῆ συνηθεία M || 5. προέξεις T: προηξεις M || 6. εἰς οὓς] οἴους M ||
 7. σοὶ μὲν γνωστοὺς καὶ ἐπιτηθεῖους καὶ φυλάξασθαι καὶ διώξαι καὶ φυ-
 γεῖν καὶ ἀπιέναι εἰς τὴν πόλιν λαθραίως καὶ φανερώς ἐν δὲ καὶ τὰ ἐπι-
 τηθεῖα προειδῶτα ὀπου ἂν τῆς χώρας ὑπάρχη ὑμῖν τοῖς δὲ πολεμίοις συνη-
 θεις (ἀσυνήθεις C) καὶ ἀγνώστας καὶ λελειμμένους πάντων τούτων εἰδό-
 τας ὅτι ἔπειραν ὄντα M || 12. θλεῖ M || 13. πάντα ἂν οὖν] πάντα ἢ M ||
 14. Post σφάλλοιτο in M est διότι μηδὲν τῶν τοιοῦτων εἰκάξεν | 15. το-
 σοῦτον ἑκατέροις] τοῖς ἑτέροις M | νυκτὸς γένοιτο ἢ μάχῃ] νυκτὸς
 ἡγῃ M || 16. οἷόν τε πως C: οἷόν τε πῶς M || 18. ἦν ταῦτα: ἢ τοῦτο M ||
 19. εἰάν γε T: εἰάν τε M | παραπλεῖον M || 20. Post ὁδοὺς M habet ἐν
 ὑπὸ ἡμῶν (ἡμῶν C) τε ὀχλῶνται καὶ ὑπὸ τῶν νηῶν κατὰ τοῦτον αὐτοῖς
 τὴν ἀπόβυσιν ποιουμένων || 21. ἀπαρασκευοιτάτοις L. Diadorfius: ἀπαρα-
 σευαστοιτάτοις M | ἐπιθεῖτο] ἐπιθεῖσθε M ||

17 Ἐν δὲ μὴ ὁμονοοῦσῃ πόλει καὶ ὑπόπτως πρὸς ἀλ-
 λήλους ἐχόντων χρηὴ προνοοῦντα εὐλαβεῖσθαι τὰς μετ'
 ὄχλου ἐξόδους ἐπὶ θεωρίαν λαμπάδος καὶ ἵπποδρομίας
 καὶ τῶν ἄλλων ἀγώνων, ὅσαι τε ἱεροποιαὶ πανδημεὶ ἐκτὸς
 τῆς πόλεως καὶ σὺν ὄπλοις πομπαὶ ἐμπέμπονται, ἐτι 5
 καὶ περὶ τὰς πανδήμους νεωλκίας καὶ τὰς συνεκφορὰς
 τῶν τελευτησάντων· ἐνὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ τοιῷδε καιρῷ σφρα-
 2 λῆναι τοὺς ἐτέρους. παράδειγμα δὲ ἐξοίσω γινόμενον
 Ἀργείων πάθος. εορτῆς γὰρ πανδήμου ἔξω τῆς πόλεως
 γιγνομένης ἐξῆγον πομπὴν σὺν ὄπλοις τῶν ἐν τῇ ἡλικίᾳ, 10
 σιχνοὶ δὲ τῶν ἐπιβουλευόντων καὶ αὐτοὶ παρεσκευάζοντο
 3 καὶ αὐτοῖς συνέπιπτο ἐνοπλοὶ εἰς τὴν πομπήν. καὶ
 γινόμενοι πρὸς τῷ νεῷ τε καὶ τῷ βωμῷ οἱ μὲν πολλοὶ
 τὰ ὄπλα φέροντες ἀπωτέρω τοῦ νεῷ πρὸς τὰς εὐχὰς τε
 καὶ τὸν βωμὸν ὠρμησαν, τῶν δὲ ἐπιβουλευόντων οἱ μὲν 15
 ἐπὶ τῶν ὄπλων ὑπέμειναν, οἱ δὲ ταῖς ἀρχαῖς τε καὶ τῶν
 πολιῶν τοῖς προέχοσι παρέσιησαν ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἀνήρ
 4 ἀνδρὶ, ἔχοντες ἐγχειρίδια. καὶ τοὺς μὲν κατεβεβλήκε-
 σαν, οἱ δὲ αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὄπλοις ἔσπευ-
 σαν, ἕτεροι δὲ τῶν συνεπιβουλευόντων ὑπομείναντες ἐν 20
 τῇ πόλει μετὰ τῶν προαλισθέντων ὀπλιτῶν προκατέλα-
 βον οὓς προσῆκε τύπους τῆς πόλεως, ὥστε δέξασθαι τῶν
 5 ἔξω οὓς ἐβούλοντο. ἅτοι δὲ ἄγοντες τὰ Λιονύσια καὶ
 πέμποντες πομπὰς λαμπρὰς πρὸς τοῦ Λιονύσου τὸν βω-
 μόν, προκαταλαμβάνουσι τὰς εἰς τὴν ἀγορὰν φερούσας 25
 6 ὁδοὺς φυλακαῖς καὶ δυνάμεσι πολλαῖς. ἄριστον δὲ τὰς

1. ἐν C: ἐν M || 2. τὰς C: τοὺς M || 4. ὅσαι τε T: ὅσαι γε M || 6. νε-
 ωλκίας C: νεολκίας M || 7. Inserui τῷ || 8. γινόμενον ex γινομένης uatum
 videtur || 9. Ἀργείων in M inter πόλεως et γινομένης legitur || 10. γιγνο-
 μένης Kirchhoffius: γενομένης M | ἐξῆγον C: ἐξείργων M || 11. σιχνοὶ δὲ
 τῶν T: σιχτῶν τῶν δὲ M | παρεσκευάζοντο Meierus: παρεσκευάζον M ||
 12. συνέπιπτο ἐνοπλοὶ σιχητοῦντο ὄπλα M καὶ γινόμενοι καὶ ἐγέ-
 νετο M || 13. νεῷ M || 14. νεοῦ M || 18. Μαλὶα ἔχοντες τὰ ἐγχειρίδια |
 κατεβεβλήκεσαν H: καταβεβλήκεισαν M || 21. προαλισθέντων G. Dindor-
 flius: προαλισθέντων M | ὀπλιτῶν Meinekus: ἔπλων M || 23. ἐβούλοντο
 C: ἐβουλεύοντο M. post hanc vocem in M est διο δη (διο δεὶ πρὸς C) τὰς
 τοιαύτας ἐπιβουλὰς ἐν οὐδένι καιρῷ ἀγυλάκιως διεκείσθαι || 26. Post πολ-
 λαῖς in M est κόλωνα σὺν αὐτῷ μικρὸν τοῖς βουλαμένοις νεωτερίζειν ||

ἀρχάς πρῶτον μετὰ τῆς προκειμένης δυνάμεως ἱεροποιῆσαι, τούτων δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἀπαλλαγέντων, οὕτω τοὺς ἄλλους συνιέναι.

Ὅταν δὲ οἱ ἐκπορευθέντες παραγένωνται καὶ δεῖλη 18
 5 γίνηται, σημαίνειν δειπνοποιεῖσθαι καὶ εἰς φυλακὴν
 ἵέναι. ἐν ᾧ δὲ οἱ φύλακες εὐτρεπίζονται, ἐν τούτῳ περὶ
 τῶν πυλῶν ἐπιμελητέον ὅπως καλῶς κλείονται· περὶ γὰρ
 τὰς βαλάνους πολλὰ σφάλματα γίνονται διὰ τὰς τῶν
 ἀρχόντων μαλακίας. διὰν γὰρ ἐπὶ τὰς πύλας τις αὐτῶν 2
 10 ἔλθῶν κλείσαι μὴ αὐτουργός γίνηται, ἀλλὰ παραδοὺς τὴν
 βάλανον τῷ πυλωρῷ κλείσαι κελεύῃ, τὰδε κακουργεῖται ὑπὸ
 πυλωρῶν βουλομένων νυκτὸς δέξασθαι τοὺς πολεμίους. ὁ 3
 μὲν τις ἡμέρας εἰς τὴν βαλανοδόχην τῶν πυλῶν ἄμμον
 προενέβαλεν, ὅπως ἢ βάλανος ἔξω μένη καὶ μὴ ἐμβάλ-
 15 ληται εἰς τὸ τρύπημα. φασὶ δὲ καὶ ἐμβεβλημένας βα-
 λάνους ὠδὲ ἐξαιρεθῆναι. ἐμβαλλομένης καὶ ὀλίγον ἄμ- 4
 μον εἰς τὴν βαλανοδόχην σείεσθαι ἀφοσημί, ἵνα μηδεὶς
 αἰσθῆται. μειέωρος οὖν ἢ βάλανος ἐγίγνετο ὑποπιπτού-
 σης τῆς ψάμμου, ὥστε ῥαδίως αὐτὴν ἐξαιρεθῆναι. ἤδη 5
 20 δὲ πυλωρός δεξάμενος τὴν βάλανον παρὰ τοῦ στρατηγοῦ
 ἐμβαλεῖν, ἐντεμὼν λάθρα σμίλη ἢ ῥίνη τὴν βάλανον,
 βρόχον λίνου περιβαλὼν ἐνέβαλεν, εἶτα μετ' ὀλίγον τῷ
 λίνῳ ἀνέσπασεν. ἄλλος δὲ προετοιμάσας ἐν γυργάθῳ 6
 25 λεπτῷ ἐνέβαλεν προσημμένου λίνου, καὶ ἕτερον ἀνέσπα-
 σεν. ἐξηρέθη δὲ καὶ ἀνακρουσθεῖσα ἢ βάλανος. εἰ δὲ
 καὶ θερμαστρίῳ λεπτῷ ἐξηρέθη· χρῆ δὲ τοῦ θερμα-
 στρίου τὸ μὲν ἐν μέρος εἶναι οἶον σωλῆνα, τὸ δὲ ἕτερον
 πλατὺ, ὥστε τῷ μὲν σωληνοειδεῖ ὑπολαμβάνειν τὴν βάλανον

1. προκειμένης] προειρημένης M || 4. ἐκπορευθέντες Meinekios: ἐκπορευθέντες M || δ. γίνηται M | σημαίνειν C: σημαίνει M || 6. δε addidit C || 8. γίνεται M || 10. γίνηται M || 14. προενέβαλεν et ἔξω μένη καὶ μὴ C: προενέβαλεν et ἔξω μένη M || 17. σείεσθαι] An ἐσείετο ὁ μοχλός? || 18. ἐγίγνετο M | ὑποπιπτούσης] προσπιπτούσης M || 19. Malim ἄμμου || 20. Addidit τοῦ || 22. ἐνέβαλεν T: ἔβαλεν M || 26. θερμαστρίῳ et mox θερμαστρίου M ||

7 λανον, τῷ δὲ πλατεῖ ἐπιλαμβάνειν. ἕτερος δὲ ἔλαθε
 τρέψας τον μοχλὸν μέλλων ἐμβάλλειν, ἵνα μὴ κατέλθῃ εἰς
 8 τὸ τρύπημα ἢ βάλανος. περὶ Ἀχαΐαν δὲ ἐν πόλει Ἑραιῶν
 ἐπιχειροῦντές τινες κρυφαίως δέξασθαι ξένους πρώτον
 9 μὲν τῆς βαλάνου ἔλαβον τὰ μέτρα τρόπῳ τοιοῦδε. προ- 5
 καθέντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὴν βαλανοδόχην λίνον λεπτιῷ
 καὶ ἰσχυροῦ βρόχον καὶ τὰς ἀρχὰς ἐξω ἐάσαντες ἀφανεῖς,
 ὡς ἐν τῇ νυκτὶ ἐνεβλήθη ἡ βάλανος, ἀνέσπασαν τοῦ λίνου
 τον βρόχον καὶ τὴν βάλανον, λαβόντες δὲ τὰ μέτρα
 αὐτῆς πάλιν καθήκαν. ἔπειτα πρὸς τὰ μέτρα τῆς βα- 10
 10 λάνου βαλανόγραν ἐποίησαν τοιοῦτω τοιοῦδε. ἐχαλκευ-
 σαντο σίφωνά τε καὶ φορμορραφίδα. ἦν δὲ ὁ μὲν
 σίφων ἐργασθεὶς καθάπερ εἶωθε γίνεσθαι· τῆς δὲ φορ-
 μορραφίδος τὸ μὲν ὄξύ καὶ πολὺ μέρος εἰργάσαντο κα-
 11 θάπερ ταῖς ἄλλαις φορμορραφίαις, ἡ δὲ λαβὴ ἦν κοίλη 15
 ὡς περ σιυρακίον ἢ * * σιελέα ἐμβάλλεται. καὶ παρὰ μὲν
 τῷ χαλκεῖ ἐνεβλήθη σιελόν, ἀπενεχθεΐσης δὲ ἐξηρέθη,
 12 ὥστε πρὸς τὴν βάλανον προσαχθεΐσαν ἀρμόσαι. ἤδη δὲ
 τινες ἐν τῇ βαλανοδόχῃ οὐσῆς τῆς βαλάνου τὸ περίμετρον
 ὠδε ἔλαβον. πηλὸν κεραμικὸν περιελίξαντες ὀθονίῳ 20
 λεπτιῷ καθήκαν, ἐρρωμένως πιέζοντες περὶ τὴν βάλανον
 τον πηλόν· ἔπειτα ἀνέσπασαν τὸν πηλόν καὶ ἔλαβον τον
 τύπον τῆς βαλάνου, πρὸς ὃν τὴν βαλανόγραν ἐποίησαν-
 13 το. συμβάλλεται γίνεσθαι Τημένω Ῥοδίῳ ἐν Ἰωνίᾳ Τέως
 πόλις εὐμεγέθης προειδότης ὑπὸ τοῦ πυλωροῦ. ἄλλα τε 25

1. πλατεῖ C inseruit. aut ita scribendum erat aut delendum σωλη-
 νοειδῆ || 3. Post ἢ βάλανος in M est καὶ ὕστερον λαοθήσα ἀνοιχθῆ |
 Ἑραιῶν et τινες inseruit C || 7. ἐάσαντες] οὐσας M || 8. ἀνέσπασαν
 Cōrellius: ἀνέσπασεν M. post hanc vocem in M est τὰς ἀρχὰς || 9. Addidi
 τὰ | Post μέτρα in M est οὕτω | 12. φορμορραφίδα L. Dindorfius:
 φορμορραφίδα M | 13. γίνεσθαι M | δὲ T: τε M | φορμορραφίδος et φορ-
 μορραφίδου Dindorfius: φορμορραφίδος et φορμορραφίδου M | 14. εἰργά-
 σαντο C: εἰργάσατο M | 17. ἀπενεχθεΐσης M | 18. Post ἀρμόσαι in M est
 προνοητικῶς ἢ δοκεῖ ποιηθῆναι πρὸς τε τὸν χαλκὸν μὴδεν ὑποπιτύσαι
 ὃ τε σίφων αὐτὸ ἐνεκα ἐργασθεὶς εἶη καὶ ἡ φορμορραφίς καὶ τὰ ἄμμερα γί-
 νεσθαι || 19. τῆς adieci | 20. κεραμικόν C: κεραμικὸν M | 21. ἐρρωμέ-
 νως] ἀρμένω M | πιέζοντες H: πιεζοῦντες M | 24. Τημένω Casaubonus:
 τῇ μένω M ||

οὖν προσυνέθεντο καὶ νύκτια ἀσέληνον καὶ σκοτεινὴν, ἐν
 ἧ ἔδει τὸν μὲν ἀνοῖξαι, τὸν δὲ μετὰ ξένων εἰσελθεῖν. ἐπεὶ 14
 δὲ εἰς τὴν ἐπιούσαν νύκτια πραχθῆναι παρῆν τῷ πυλωρῷ
 ἀνὴρ ὅστις ἐπεὶ ὄψε ἦν καὶ φυλακαὶ τε ἐπὶ τοῦ τείχους
 5 καθίσταντο καὶ αἱ πύλαι ἐμελλον κλείεσθαι σκότους
 οὖν ἤδη ὄντιος ἀπηλλάσσετο, ἐκδήσας ἀρχὴν ἀγαθίδος
 λίνου κλωστοῦ, ὅπερ οὐκ ἐμελλε ῥαδίως διασραγῆναι.
 τὴν δὲ ἀγαθίδα ἐπορεύθη ἀπιλάσσω ἀπὸ τῆς πόλεως 15
 πέντε στάδια, ὅποι ἐμελλον οἱ εἰσπορευόμενοι ἤξειν.
 10 ἐπεὶ δὲ παρῆν ὁ στρατηγὸς κλείσαι τὰς πύλας, καὶ 16
 ἔδωκε κατὰ τὸ ἔθος τῷ πυλωρῷ ἐμβαλεῖν τὴν βάλανον,
 δεξάμενος ἐνέτεμεν λαθραίως ῥίγη ἢ σμίλη τὴν βάλανον,
 ὥστε ἐνέχεσθαι λίνον· εἴτα βρόχον περιθεὶς καθῆκε τὴν
 βάλανον ἐχομένην ὑπὸ τοῦ λίνου, μετὰ δὲ ταῦτα κινήσας
 15 τὸν μοχλὸν καὶ ἐπιδείξας τῷ στρατηγῷ κεκλειμένην τὴν
 πύλην εἶχεν ἡσυχίαν. χρόνον δὲ προϊόντος ἀνασπιάσας 17
 τὴν βάλανον, τὴν ἀρχὴν τοῦ σπάρτου πρὸς αὐτὸν ἔδησε
 τοῦδε ἕνεκα, ἵν' εἰ καθυπνώσας τύχοι, ἐγερθεῖται σπώιμε-
 νος ὑπὸ τοῦ λίνου. ὁ δὲ Τήμενος παρῆν διεσκευασμένος 18
 20 μεθ' ὧν ἐμελλεν εἰσπορεύεσθαι εἰς χωρίον ῥητὸν πρὸς
 τὸν τὴν ἀγαθίδα ἔχοντα. ἦν δὲ προσυγκείμενον τῷ Τη-
 μένῳ πρὸς τὸν πυλωρὸν ἔλθῶν εἰς τὸν χώρον σπᾶν τὸ
 σπάρτον. καὶ εἰ μὲν ἦν ἔτοιμα τῷ πυλωρῷ ἄπερ ἤθελε, 19
 προσεπιδῆσαι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λίνου μαλλον ἐρίου
 25 καὶ ἀφείναι, ὅπερ ἰδὼν ὁ Τήμενος ἐμελλε σπεύδειν πρὸς
 τὰς πύλας· εἰ δ' ἀπειύχανεν ὁ πυλωρὸς τοῦ θελήμα-
 τος, οὐδὲν προσάψας ἀφῆκε τὸ λίνον, ὥστε τὸν Τήμε-
 νον ἐκ πολλοῦ φθάσαι τε καὶ λαθεῖν ἀπαλλαγέντα.
 ἥσθάνοντο οὖν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ σπάρτον ὑπάρχον ἐν τῇ

A. τείχους II: τείχεος M. 6. ἀγαθίδος C: ἀκανθίδος M. 8. ἀγαθίδα
 C: ἀκανθίδα M | ἀπειλάσσω II, ἀπειλάσσω C, ἀπειλάσσω Orellius | 9.
 ὅποι H: ὅπη M | 12. Post λαθραίως in M est αφορητι | 15. κεκλειμένην
 M | 18. ἕνεκα ἵν' ἕνεκεν ἔτι M | τύχοι L. Dindorfius: τύχη M | 21. ἀγα-
 θίδα C: ἀκανθίδα M. 22. τὸ σπάρτον T: τὸν σπαρτον M | 24. προσεπι-
 δῆσαι C: προσπηδῆσαι M. 25. οὐδὲν C: οὐθεν M | το II: τὸν M ||
 28. ἀπαλλαγέντα C: ἀπαλλαγέντας M

- 20 πόλει οὐχ οἶόν τε ἦν προΐέναι. ἰρόπον δὲ καὶ τόνδε
 προεδόθη πόλις ὑπὸ πυλώρου. σύνηδες ἐποιήσατο, ἐπεὶ
 μέλλοιεν αἱ πύλαι κλείεσθαι, ὑδρεῖον ἔχων ἐξιέναι ὡς
 ἐφ' ὑδωρ. ἀφικνούμενος δὲ ἐπὶ τὴν κρήνην, λίθους ἐτί-
 5 θει εἰς τόπον γνωστὸν τοῖς πολεμίοις, ἐφ' ὃν φοιτῶντες
 εὗρισκον διὰ τῶν ὑθεμένων λίθων ἅπερ θέλου δηλοῦν ὃ
 21 τῆς πόλεως φύλαξ. εἰ μὲν γὰρ πρώτην φυλάσσοι, ἓνα
 λίθον ἐτίθει εἰς τὸν συγκείμενον τόπον, εἰ δὲ δευτέραν,
 δύο, εἰ δὲ τρίτην, τρεῖς, εἰ δὲ τετάρτην, τέτταρας, ἐτι-
 10 θὲ καὶ ἧ τοῦ τείχους καὶ κατὰ τί τῶν φυλακείων λελογ-
 χοι. τούτῳ οὖν τῷ τρόπῳ σημαίνων ἐνέδωκε.
- 22 * * πρᾶσσοντα δὲ τι τοιοῦτον τὸν μοχλὸν ἀφανίζειν·
 ἤδη γὰρ τινες ἐπιφανέντες ὑπεναντίοι ἐβίασαντο πάλιν
 κλείσαι, τοῦ μοχλοῦ παρόντος.
- 19 * * διαπρίοντα δὲ τὸν μοχλὸν ἔλαιον ἐπιχεῖν· θάσ- 15
 σον γὰρ καὶ ἀφοφῆτι μᾶλλον πισθῆσεται. ἐὰν δὲ καὶ
 σπόγγος ἐπὶ τε τὸν πρίονα καὶ τὸν μοχλὸν ἐπιθεθῆ, πολ-
 λῶ κωφότερος ὁ ψόφος ἐσται. πολλὰ δ' ἂν τις καὶ ἄλλα
 ὁμότροπα τούτοις γράψειεν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν παρετέον.
- 20 Εἰς δὲ τὸ τοῦτων μηδὲν κακοργεῖσθαι χρῆ πρῶτον 20
 μὲν τὸν στρατηγὸν μὴ δεδειπνηκόια δι' αὐτοῦ τὴν κλεί-
 σιν ποιεῖσθαι, μηδὲ ἄλλῳ πιστεῖν ὁραθῆνως διακέιμε-
 νον· ἐν δὲ τοῖς ἐπικινδύνοις καὶ πάνπαν σύννον δεῖ
 2 περὶ ταύτην εἶναι. ἔπειτα τὸν μοχλὸν σεισιδηρῶσθαι
 2 τριχῆ ἢ τετραχῆ· ἄπιστος γὰρ ἐσται. ἔπειτα βαλίνους 25
 ἐμβάλλεσθαι τρεῖς μὴ ὁμοιόπους, τοῦτων δὲ ἕκαστην

1. καὶ C: κατὰ M | 3. ὑδρεῖον M | ἐξιέναι C: εἰσιέναι M | 4. κρήνην C: κλίνην M | 5. ὃν Π: οὐ M | 7. πρώτην φυλάσσοι ἓνα λίθον T: πρώτην φυλάσσοιεν ἀνθῶν M | 8. ἢ || προς M | 9. τρεῖς C: τρίτης M | 10. φυλακείων Kirchhoffius: φυλάκων M | 11. τούτῳ T: τούτῳ M | Post ἐνέδωκε in M est ταῦτα δὲ οὖν συμβαλλόμενοι πάντα φυλάττεσθαι καὶ τὰς πέλους αὐτὸν τὸν ἀρχοντα κλείειν καὶ μὴ ἄλλῳ διδόναι τὴν βάλανον || 14. Post παρόντος in M est διὸ δεῖ πάντα τὰ τοιαῦτα προνοεῖν | 15. τὸν adieci. feci asteriseos | 18. κωφότερος ὁ ψόφος Hauptius: κωφότερος ὁ μοχλός M | 19. γράψαι M | 21. Adieci τὸν | Post κλείσιν in M est καὶ τὴν ἐπιμέλειαν || 23. Inserui τοῖς || 24. Post σεισιδηρῶσθαι in M est διὰ μη-
 ζου; | 26. τοῦτων δὲ ἕκαστον φυλάττειν ἄνδρα τῶν στρατηγῶν εἰ δὲ πλείονες εἴησαν M ||

φυλάττειν ἄρα τὸν στρατηγόν· εἰ δὲ πλείονες εἶεν, πάλω
 καθ' ἡμέραν τὸν λαχόντια. ἄριστον δὲ τὴν βάλανον μὴ 3
 ἐξαιρετὴν εἶναι, ὑπὸ δὲ λοπίδος σιδηρᾶς κατέχεσθαι,
 ἵνα μὴ πλέον ἐξαιρομένη μετεωρίζηται τῷ καρκίνῳ ἢ
 5 ὥστε μοχλῷ υποθεῖσθαι κλειομένων τῶν πυλῶν καὶ ἀνοι-
 γομένων. τὸν δὲ καρκίνον ἐσκενάσθαι, ὅπως ὑπὸ τὴν
 λοπίδα κάθηται καὶ ραδίως τὴν βάλανον μετεωρίζη.
 Ἀπολλωνιάται δὲ οἱ ἐν τῷ Πόντῳ παθόντες τι τῶν 4
 προγεγραμμένων κατεσκεύασαν τὰς πύλας κλείεσθαι ὑπὸ
 10 σφύρας τε μεγάλης καὶ κτύπου παμμεγέθους γιγνομένου,
 ὡς σχεδὸν κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ἀκουεσθαι ὅταν κλείων-
 ται ἢ ἀνοίγωνται αἱ πύλαι· οὕτω μεγάλα τε καὶ σεσιδη-
 ρωμένα τὰ κλειθρα. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν Αἰγίνῃ. ὅταν 5
 δὲ αἱ πύλαι κλεισθῶσι, τοῖς φύλαξι σύνθημα καὶ παρα-
 15 σύνθημα δόντα ἐπὶ τὰ φυλακεῖα διαπέμψαι.

Περὶ δὲ ἀρμένων ἐτοιμασίας καὶ ὅσα χρῆ περὶ 21
 χώραν φιλίαν προκατασκευάζειν, ὥδε μὲν μοι παρα-
 λείπεται, ἐν δὲ τῷ Παρασκευαστικῷ περὶ αὐτῶν
 τελέως δεδήλωται. περὶ δὲ φυλάκων καταστάσεως καὶ 2
 20 περιοδειῶν καὶ πανείων καὶ συνθημάτων καὶ παρασυν-
 θημάτων τὰ μὲν πολλὰ ἐν τῇ Στρατοπεδευτικῇ βίβλῳ
 γέγραπται, ὀλίγα δὲ αὐτῶν καὶ νῦν δηλώσομεν.

Νυκτοφυλακεῖν ἐν μὲν τοῖς κινδύνοις προσκαθη- 22
 μένων ἤδη ἔγγυς τῶν πολεμίων πόλει ἢ στρατοπέδῳ ὥδε.
 25 τὸν μὲν στρατηγὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τετάχθαι περὶ τὰ 2

2. τοὺς λαχόντιας M | τὰς βαλίνας μὴ ἐξαιρετὰς M || 3. λεπίδος C ||
 5. ἐπικλειομένων M || 6. ἐσκολιῶσθαι? || 7. λεπίδα C | κάθηται nescio
 quis || 13. τὰ] πάντα M | Deest γίνεται || 15. δόντα H: δόντας M | φυ-
 λάκια M || 16. χρῆ addidi || 17. Post προκατασκευάζειν in M est ἢ τὰ ἐν
 τῇ χώρῃ ὡς δεῖ ἀφανίζειν ἢ ἀρχαία ποιεῖν τοῖς ἐνακτίοις | Adieci μὲν || 18.
 αὐτῶν] τούτων M || 19. τελέως δεδήλωται] τελεῖως δηλοῦται M || 20. περιο-
 δεῖων H: περιοδιῶν M || 22. γέγραπται] γραπτικόν M. post hanc vocem
 in M est ὃν τρόπον δεῖ γενέσθαι | αὐτῶν] Aut delenda haec vox aut ante
 eam inserendum περὶ || 23. νυκτοφυλακεῖσθαι M | κινδύνοις] κινδύνοις
 καὶ M | προσκαθημένων Meierus: προσκαθημένων M || 24. τῶν adieci |
 ὥδε addidit Meierus || 25. Post τὸν μὲν στρατηγὸν in M est τὸν τοῦ ὅλου
 ἡγεμόνα | τετάχθαι περὶ τὰ ἀρχεῖα] τετάχθαι καὶ τὰ περὶ ἀρχεῖα M ||

ἀρχεῖα καὶ τὴν ἀγορὰν, εἴν ὀχυρόητος μετέχη· εἰ δὲ μὴ,
 προκατειληφέναι τόπον τῆς πόλεως ἐρυμνότατον τε καὶ
 3 ἐπὶ πλεῖστον τῆς πόλεως ὀρούμενον. περὶ δὲ τὸ στρατη-
 γιον σκηνοῦν καὶ διατελεῖν ἀεὶ τὸν σαλπικτιὴν καὶ τοὺς
 ὄρομυκῆρας, ἴν', εἴν τι δέη σημηναὶ ἢ παραγγεῖλαι, 5
 εἴξ ἐτοίμοι ὑπάρχωσι, καὶ οἱ τε ἄλλοι φύλακες τὸ μέλ-
 λον αἰσθῶνται καὶ οἱ περίοδοι, ὅπου ἂν ὄντες τύχωσι
 4 κατὰ περιοδείαν τῆς πόλεως. ἔπειτα τοὺς τε ἐπὶ τῷ τεί-
 χει φύλακας καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἀρ-
 χείων καὶ τῶν εἰς τὴν ἀγορὰν εἰσβολῶν καὶ τοῦ θεάτρου 10
 καὶ τῶν ἄλλων κατεχομένων χωρίων διὰ βραχέων τε
 5 φυλάσσειν καὶ ἅμα πολλούς. ἐν γὰρ τῷ δι' ὀλίγου φυ-
 λάσσειν ἤκιστ' ἂν κατὰ μῆκος χρόνου δύναιτό τις πράξαι
 τι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ νεωτερίσαι φθάσας, ἡτιόν
 τ' ἂν ὕπνος ἐγγίγνοιτο διὰ βραχέος φυλασσόντων, τῷ τε 15
 πολλούς ἅμα φυλάσσειν μᾶλλον ἂν δύναιτο ἐκπερομυ-
 6 θεῖσθαι τι τῶν προσσομένων· εἴν δὲ ὀλίγοι τε καὶ μα-
 κρὰς φυλάσσωσιν, ὕπνος τ' ἂν ἐγγίγνοιτο διὰ τὸ μῆκος
 τῶν φυλακῶν, καὶ εἴ τινές τι ἐγχειροῦτεν νεωτερίσαι, παρέ-
 χοι ἂν αὐτοῖς τοῦ χρόνου τὸ μῆκος καὶ φθάσαι καὶ λα- 20
 7 θεῖν πράξαντάς τι πρὸς τοὺς πολεμίους. εἴν δὲ χρῆ ἐν
 τοῖς κινδύνοις καὶ τάδε προνοεῖν. τῶν φυλάκων μηδένα
 προγιγνώσκειν μήτε ὅ τι πράξει μήτε ὅπου φυλάξει τῆς
 πόλεως, μηδὲ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι, ἀλλ'
 ὡς περὶ πάντα πάντα μεθιστάναί τὰ περὶ τὴν πολιτοφυ- 25

3. ἐπὶ πλεῖστον ἀπ' αὐτοῦ τῆς πόλεως M || 4. σαλπικτιην M || 6. οἱ
 τε C: εἴτε οἱ M | 7. ἂν Orellius: εἴν M || 8. περιοδείαν H: περιοδίαν
 M || 9. τοὺς ante ἐπὶ τῶν ἀρχείων addidi || 11. διὰ βραχέων τε φυλάσσειν
 καὶ ἅμα πολλούς διὰ βραχέων τε φυλάσσειν καὶ πολλὰς εἶναι τὰς φυλα-
 κὰς καὶ ἅμα πολλούς ἀνθρώπους M || 13. ἤκιστ' ἂν] ὅτ' ἂν M || 15. ὄντοι
 ἐγγίγνοιτο M | τῷ τε C: τότε M || 16. ἂν inseruerant T || 17. Post προσ-
 σομένον in M est ἐργηροῦναι τε ὡς πλεῖστοις ἅμεινον ἐν τοῖς κινδύνοις
 καὶ πάντα φυλάξει ἐν τῇ νυκτὶ Ἰν' ὡς πλεῖστοι καθ' ἑκάστην φυλακὴν
 προσφυλάσσωσιν || 19. παρέχοι C: ὑπάρχοι M | 21. Post πολεμίους in M
 est δὲ δεῖ τὰ τοιαῦτα μὴ ἄγνοεῖν || 23. προγιγνώσκειν μήτε ὅπου στή-
 ναι μήτε ὅπου φυλάξει τῆς πόλεως M || 24. μηδὲ Meinekius: μήτε M ||
 25. πάντα deletum malim |

λακίαν· οὕτω γὰρ ἂν ἤκιστα τις δύναιτο τοῖς ἔξω προ-
 διδους δηλοῦν τι ἢ προσδέξασθαι παρὰ τῶν πολεμίων.
 μὴ οὖν προειδέναι ὅπου τοῦ τείχους τὴν νύκτα ἔσονται 8
 μηδὲ μεθ' ὧν, ἀλλ' ἀγνοεῖν τὸ μέλλον, καὶ τοὺς ἡμέ-
 5 ρας φυλάξαντας μὴ φυλάσσειν νυκτός· οὐ γὰρ επιτήδειον
 προειδέναι ἃ μέλλει ἕκαστος πράσσειν. προφυλάσσοιέν 9
 τ' ἂν ἐκ τῶν ἐπὶ τῷ τείχει φυλακείων οἱ προφυλακες
 ᾧδε. ἔξ ἕκαστου γὰρ φυλακείου καθ' ἑκάστην φυλακὴν
 προφυλασσόντων εἰς ἀνήρ ἐπὶ τὸ ἐχόμενον φυλακεῖον,
 10 καὶ ἀπ' ἐκείνου ἄλλος ἐπὶ τὸ ἐχόμενον, καὶ ἀπὸ τῶν
 ἄλλων ἄλλοι ἐπὶ τὰ ἄλλα· παρηγγέλθω δὲ ποιεῖν ἅπαν-
 τας τοῦτο ἀπὸ συσσήμων. καὶ οὕτω πολλοὶ τε ἅμα περιο- 10
 δεύσουσι καὶ μικρὸν ἕκαστος χωρίον κινηθήσεται, οὐδ'
 αἰεὶ οἱ αὐτοὶ παρὰ τοῖς αὐτοῖς διατελοῦσι, πυννά ἄλλων
 15 προφυλακῶν παρ' ἄλλοις γιγνομένων φύλαξι. τοῦτου δὲ
 οὕτω πρασσομένου ἤκιστ' ἂν τι ἐκ τῶν φυλάκων νεωτε-
 ρισθείη. τοὺς δὲ προφυλάσσοντας ἀνιπροσώπους ἀλλή- 11
 λοις ἑστάναι· οὕτω γὰρ ἂν πάντα ὑπ' αὐτῶν βλέποιτο,
 καὶ ἤκιστ' ἂν ὑπὸ τινῶν ἀγρευθεῖεν λάθρα προσελθόν-
 20 των, ἅπερ ἦδη γεγονότα περὶ τὰ ἡμεροσκοπεῖα δεδήλω-
 ται. ἐν δὲ ταῖς χειμεριναῖς καὶ σκιοειναῖς νυξὶν ἄλλην 12
 καὶ ἄλλην αὐτοὺς λίθους βάλλειν εἰς τὸ ἔξω μέρος τοῦ
 τείχους, καὶ ὡς δὴ ὀρωμένους τινὰς ὑπ' αὐτῶν ἐρωτῶν-

3. μὴ προειδίτων M | 4. ἀγνοεῖν] ἀγνοοῦντες M | 5. οὐ γὰρ ἐπιτη-
 δεῖον προειδέναι ἃ μέλλει Meierus: οὐ γὰρ ἐπιτήδειον προεῖναι ἀμελεῖ M ||
 7. φυλάκων M || 8. φυλακείου M | 9. προφυλασσόντων C: τῶν προφυλασ-
 σόντων M. malim προφυλασσέτω | φυλακείου M || 10. ἄλλος ἐπὶ] ἄλλος
 εἰς M || 11. ἄλλοι addiderunt T | ἐπὶ] εἰς M || 12. πολλοὶ τε ἅμα] πολλοὶ
 τε καὶ ἅμα M | περιοδεύσουσι Meierus: περιοδεύουσιν M || 13. ἕκαστος
 C: ἕκαστον M. malim καὶ κατὰ μικρὸν ἕκαστος χώρον κινηθήσεται |
 οὐδ' αἰεὶ οἱ αὐτοὶ παρὰ τοῖς αὐτοῖς] καὶ οὐδ' ἅμα οἱ αὐτοὶ παρὰ τοῖς
 αὐτοῖς M. poterat etiam scribi οὐδ' οἱ αὐτοὶ αἰεὶ παρὰ τοῖς αὐτοῖς | 15.
 προφυλακῶν C: φυλάκων M | γιγνομένοις προσφυλάξιν M. correxit C ||
 16. ἤκιστ' ἂν Kirchhoffius: οἶαν M || 17. τοὺς δὲ προφυλάσσοντας Kirch-
 hoflius: τοῦσδε προφυλάσσων M || 18. πάντα] πάντη M | ὑπ' T: ἀπ'
 M | βλέποντο M | 19. ἤκιστ' ἂν] ἤκιστ' M | προσελθόντων T: προσελ-
 θούτων M || 20. ἡμεροσκοπεῖα H: ἡμεροσκόπια M. rectius scribes ὅπερ
 ἦδη γεγονότα περὶ τὰ ἡμεροσκοπεῖα δεδήλωται. sed referenda haec potius
 ad interpolatorem || 21. ἄλλην καὶ inseruit C || 23. Fortasse ὀρωμένων

των τίνες εἰσίν· ἀπὸ ταῦτομάτου γὰρ ἂν γνωσθεῖέν τινες
 13 προσπελάζοντες. ἂν δὲ δοκῇ, καὶ εἰς τὸ ἔσω μέρος
 τοῦ τείχους τὸ αὐτὸ ποιεῖν. οἱ δὲ τινες τοῦτο φασὶ
 βλαβερὸν εἶναι· τοὺς γὰρ προσιόντας τῶν πολεμίων ἐν
 14 τῷ σκότει προαισθάνεσθαι ὅτι οὐ προσιτητέον ἐστίν, ἄρι- 5
 σιον δ' ἐν ταῖς τοιαύταις νυξίν ἐξω τοῦ τείχους κύνας
 προσδεδέσθαι νυκτερεύοντας, οἵπερ ἐκ πλείονος ἐμπα-
 νιοῦσι τὸν ἐκ τῶν πολεμίων κατὰσκοπον προσπελάζοντα
 τῇ πόλει λαθραίως ἢ τὸν πειρώμενον αὐτομολεῖν· ἅμα
 δὲ καὶ τὸν φύλακα, ἐὰν τύχῃ καθείδων, ἐγεροῦσι διὰ 10
 15 τὸν ἐλαγμόν. ἢ δ' ἂν τῆς πόλεως εὐπρόσοδα καὶ εὐεπί-
 θετα τοῖς πολεμίοις ἦ, τῆδε φύλακας καθιστάναι τοὺς
 τὰ πλεῖστα κεκτημένους καὶ ἐντιμοτάτους τε καὶ τῶν με-
 γίστων μετέχοντας ἐν τῇ πόλει· μάλιστα γὰρ ἂν αὐτοῖς
 προσήκοι μὴ πρὸς ἡδονὰς τραπέσθαι, ἀλλὰ μεμνημένους 15
 16 ἂν προσέχειν. ἐν δὲ ταῖς πανδήμοις ἑορταῖς χρῆ τῶν
 κατὰ πόλιν φυλάκων ὅσοι ἂν ὡς μάλιστα ὑποπτοι τοῖς
 αὐτῶν καὶ ἄπιστοι ἀφίεσθαι ἀπὸ τῶν φυλακείων καὶ
 17 οικίας ἑορτάζειν. καὶ ἅμα μὲν πολυωρεῖσθαι δόξουσιν,
 ἅμα δὲ οὐδὲν ἂν ἐπ' αὐτοῖς εἴη πράξιαι. ἀντι δὲ τούτων 20
 ἄλλους εἰς τὰ φυλακεῖα καθιστάναι πιστοτέρως ἔχοντας·
 περὶ γὰρ τὰς ἑορτὰς μάλιστα οἱ βουλόμενοί τι νεωτε-
 18 ρίζειν ἐγχειροῦσιν. ὅσα δὲ πάθη γέγονε περὶ τοὺς τοιού-
 19 τους καιροὺς, ἐν ἄλλοις δεδήλωται. ἀγαθὸν δὲ ἅμα τού-

τιῶν || 1. εἰσίν] εἰεν M | Malim ἀπὸ ταῦτομάτου γὰρ ἂν οὕτω γνωσθεῖέν
 τινες προσπελάζοντες || 2. εἰς τὸ ἔσω μέρος τοῦ τείχους] εἰς τὸ ἔσω μέρος
 τῆς πόλεως M. poteras etiam εἰς τὸ ἔσω μέρος omisso τῆς π. λεως || 5. ὅτι
 οὐ προσιτητέον Hauptius: οὐ προσπηγαῖον M. post ἐστίν in scriptis est
 διὰ τὴν φωνήν τε τῶν περιόδων καὶ τὸ βάλλειν ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν σι-
 γωμενον τόπον || 6. ταῖς addidi | τείχους H: τείχεος M | κύνας C: κύνα
 M | 8. κατασκοπον ἢ αὐτόμολον προσπελάζοντα τῇ πόλει λαθραίως ἢ
 πῆ ὁμώμενον αὐτομολοῦντα ἅμα δὲ M || 10. ἐγεροῦσι C: ἐγείρουσι M ||
 11. ἢ C: ἢ M || 14. ἐν adicit H || 15. προσήκοι T: προσήκει M || 16. ἐν
 inseruit Haasius || 17. ὅσοι ἐν σώμασι μάλιστα ὑποπτοι τοῖς αὐτῶν M ||
 19. ἅμα C: ἀλλὰ M || 22. Post περὶ γὰρ τὰς ἑορτὰς in M est τοὺς τοιού-
 τους καιροὺς | 23. πάθη H: παθεα M | τοὺς τοιοῦτους καιροὺς C: τοῦ
 στοιχείου τοὺς καιροὺς M || 24. δεδήλωται] δηλοῦται M | ἀγαθὸν T: ὀμα-
 λὸν M ||

τοις μηδὲ τὰς ἀναβάσεις ἐπὶ τὸ τεῖχος εἰσποροὺς εἶναι
 ἀλλὰ κλειστάς, ἵνα μηδενὶ ἐγγίγνηται προκαταλαμβάνειν
 τι τοῦ τεύχους βουλομένῳ ἐνδοῦναι τοῖς πολεμίοις, ἀλλ'
 ὧσι φυλακὰς οὓς ἂν σὺ βούλη ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τοῦ τεύ-
 5 χους διατελοῦντες καὶ μὴ καιαβαίνοντες, ἂν τὲ τινες
 ἔξωθεν τῆς πόλεως λάθωσιν ὑπερβάντες, μὴ ραδίως διὰ
 ταχέων καταβαίνωσιν ἀπὸ τοῦ τεύχους εἰς τὴν πόλιν,
 εἰάν μὴ θάλωσιν ἀπ' ὑψηλῶν καταπηδῶντες κινδυνεύειν
 καὶ μήτε λαθεῖν μήτε φθάσαι. πρέπει δ' ἂν τὸ παρα-
 10 σκεύασμα τοῦτο περὶ τὰς ἀναβάσεις καὶ ἐν τυράννου
 ἀκροπόλει. μετὰ δὲ τὴν ἔξω ναυμαχίαν ἐπιβουλευόμε- 20
 νος ὁ φρούραρχος Νικοκλῆς, τὰς ἀναβάσεις κλειστάς
 ποιήσας κατέστησε φύλακας ἐπὶ τῷ τεύχει, ἔξω δὲ τῆς
 πόλεως περιοδείας ἐποιεῖτο μετὰ κυνῶν· προσεδέχετο γάρ
 15 ἔξωθεν τινα ἐπιβουλήν. ἐν ὁμοιοῦσι δὲ καὶ μηδενὸς ὑπο- 21
 πτεύοντος ἐν τῇ πόλει ἐν τοῖς ἐπὶ τῷ τεύχει φυλακείοις
 δεῖ τὰς νύκτας λίγχα καίεσθαι ἐν λαμπτήρσιν, ἵνα καθ'
 οὓς ἂν τι προσπελάσῃ πολέμιον, ἄρωσι τῷ στρατηγῷ
 τὸν λαμπτήρα. εἰάν δὲ μὴ φαίνεται πρὸς τὸν στρατη- 22
 γὸν ὁ λαμπτήρ ἰόπου κωλύοντος, ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ δια-
 δεκτῆρ ὑπολαμβάνων λαμπτήρι σημαίνεται τῷ στρατηγῷ,
 ὁ δὲ στρατηγὸς τὸ ἐμφανιζόμενον αὐτῷ τοῖς ἄλλοις φύ-
 λαξι δηλοῦτω τῇ σάλπιγγι ἢ τοῖς δρομοκῆρυξι, ὁποτέ-
 ρως ἂν συμφέρῃ. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ 23
 25 οὕτω περὶ τὰς φυλακὰς διατελούντων παραγγελλέσθω τῷ
 ἄλλῳ ὄχλῳ, ὅταν σημαυθῇ, μηδένα ἐξίεναι· εἰάν δὲ τις
 ἐξίῃ ἐπὶ τινα πράξιν ἀναγκαῖον, μετὰ λαμπτήρος πο-
 ρεύεσθαι, ἵνα πόρρωθεν καιάδηλος ἦ τοῖς περιοδεύουσι.

2. ἐγγίγνηται M || 3. τε Kirchhoffius: ἐτι M || 4. βούλη II: βούλει M ||
 5. καταβαίνουσιν M. correxit C || 8. ἀπ' ὑψηλῶν II: ἀπ' ἀλλήλων M | 9. Malim τὸ post τοῦτο inseri || 11. ἐπιβουλευόμενος C: ἐπιβουλευομένοις M || 12. τὰς adieci || 14. περιοδείας C: περιодίας M | προσεδέχοντο M ||
 16. ἐν τῇ πόλει Fortasse τὸν πέλας | ἐν τοῖς ἐπὶ τῷ T: ἐν τῷ M || 17. ἐν
 addidit C || 19. εἰάν δὲ idem: εἰάν M | 20. ἐπ' ἄλλῳ adieci | 21. σημαίνε-
 τω: φαίνεται M || 23. Adieci τῇ | ἢ τοῖς δρομοκῆρυξι T: τοῖς δρομοκῆρυ-
 ξιν ἢ M | 26. σημαυθῇ Kirchhoffius: σημειωθῇ M |

- 24 μηδ' ἐργάζεσθαι μηδένα δημιουργόν ἢ χειροτέχνην, ἵνα
 μὴ φόφοι ἀπ' αὐτῶν γίνωνται τοῖς φύλαξιν. ὃν δ' ἂν
 τρόπον ἴσως καὶ κοινῶς μακροτέρων ἢ βραχυτέρων τῶν
 νυκτῶν γιγνομένων ἅπασιν αἱ φυλακαὶ γίνονται, πρὸς
 25 κλεψύδραν χρὴ φυλάσσειν. ταύτην δὲ μεταβάλλειν διὰ 5
 δέχ' ἡμερῶν, μᾶλλον δὲ αὐτῆς κεκηρῶσθαι τὰ ἔσωθεν,
 καὶ μακροτέρων μὲν γιγνομένων τῶν νυκτῶν ἀφαιρεῖσθαι
 τοῦ κηροῦ, ἵνα πλεον ὕδωρ χωρῆ, βραχυτέρων δὲ προσ-
 πλάσσεσθαι, ἵνα ἔλασσον δέχεται. περὶ μὲν οὖν φυλα-
 κῶν ἰσότητος ἱκανῶς μοι δεδηλώσθω. 10
- 26 Ἐν δὲ τοῖς ἀκινδυνότεροις τοὺς ἡμίσεις τῶν προγε-
 γραμμένων εἰς τὰς φυλακὰς καὶ περιοδείας χρὴ τεύχεσθαι,
 καὶ οὕτω τὸ ἡμισυ τῆς στρατιᾶς νύκτια ἑκάστην φυλάξει·
 ἀκινδύνων δὲ καὶ εἰρηναίων ὄντων ἐλάχιστά τε καὶ
 27 ἐλαχίστους τῶν ἀνθρώπων ὀχεῖν. καὶ ἐν ταῖς περιο- 15
 δεύσιν χρὴ σκυταλίδα ἔχουσαν σημεῖον παρὰ τοῦ στρα-
 τηγοῦ παραδίδοσθαι τῷ πρώτῳ φύλακι, τοῦτον δὲ δι-
 δόναι τῷ ἔχομένῳ καὶ ἕτερον ἕτερον, μέχρι ἂν περιενεχθῆ
 ἢ σκυταλὶς κέκλωη τὴν πόλιν καὶ κομισθῆ παρὰ τὸν στρα-
 τηγόν· προειρηθῆ δὲ τοῖς φύλαξι μὴ πορρωτέρω προε- 20
 28 νεγκεῖν τὴν σκυταλίδα τοῦ ἔχομένου φύλακος. ἐάν δ' ὁ
 ἐλθὼν καταλάβῃ τόπον ἔρημον φύλακος, ἀντιδιδόναι παρ'
 αὐτῷ ἔλαβε τὴν σκυταλίδα, ἵν' αἰσθῆται ὁ στρατηγὸς καὶ
 γινῶ τὸν μὴ παραδεξάμενον ἄλλ' ἐκλιπόντα τὴν φυλα-
 29 κήν. ὅς δ' ἂν φυλακῆς αὐτῷ οὐσῆς μὴ παρῆ εἰς τὸ τε 25
 ταγμένον, ὁ λοχαγὸς αὐτοῦ παραχρῆμα τὴν φυλακὴν

1. ἢ interposuit Meinek. || 2. ἀπ' αὐτῶν γίνονται | ἀπό τινων γίνονται M || 3. Proxima exceperit Iulius Africanus c. XLVIII : τῶν adiecit Kirchhoffius | 4. γινομένων M | ἅπασιν C : καὶ πάσιν M || 5. ταύτην δὲ μεταβάλλειν διὰ δέχ' ἡμερῶν | ταύτην δὲ συμβάλλειν διαδοχῇ μερίδος M || 7. γινομένων M || 8. προσπλάσσεισθαι C : προσπλάσσεσθαι M || 9. φυλακῶν ἰσότητος ἱκανῶς C : φύλακων ἰσότητος ἱκανῶς M || 11. ἡμίσεος M || 12. περιοδείας C : περιοδείας M || 15. ἐν ταῖς T : ἐάν τε M | περιοδείας M || 16. Post χρὴ in M est τῶν στρατηγῶν. max addidi διδόναι || 18. ἂν inseruit Meinek. || 19. καὶ κομισθῆ | καὶ πάλιν κομισθῆ vel καὶ ἀνακομισθῆ idem || 20. φύλαξι | προφύλαξιν M || 21. δ' ὁ δὲ M || 22. ἀντιδιδόναι | παρ' ἀντιδιδόναι M || 23. ἵν' adiecit C || 24. ἐκλιπόντα idem : ἐκλείποντα M.

ἀποδόσθω, ὅποσον ἂν εὐρίσκη, καὶ καταστησάτω ὅστις ὑπὲρ αὐτοῦ φυλάξει. ἔπειτα ὁ πρόξενος ἐκ τῶν αὐτοῦ ἀποδιδότω τῷ πριαμένῳ τὴν κομιδὴν, ὁ δὲ ταξίαρχος αὐτὸν τῇ ὑστεραίᾳ ζημιούτω τῇ νομιζομένῃ ζημίᾳ.

- 5 Ἐπεξόδους δὲ ποιούμενον λαθραίας ἐν νυκτὶ τοῖς 23
προσκαθημένοις πολεμίους ἰάδε προνοεῖν. πρῶτον μὲν
φυλάξαι ὅπως μὴ τις ἐξαυτομολήσῃ· ἔπειτα φῶς ὑπαί-
θριον μηδὲν εἶναι, ἵνα μὴ ὁ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀἴρ πυρω-
δέστερος ὢν τοῦ ἄλλου ἐκρήνῃ τὸ μέλλον. τοὺς τε τῶν 2
10 κυνῶν ὑλαγμοὺς καὶ τῶν ἀλεκτρυνόνων τὰς ὠδὰς ἀφανί-
ζειν τόνδε τὸν καιρὸν, ἐπικαύσαντά τι τοῦ σώματος·
καὶ γὰρ αἱ τούτων φωναὶ ὄρθρου φθεγγομένων ἐκφα-
νοῦσι τὸ μέλλον. ἐποίησαν δὲ τινες καὶ τοιόνδε τεχνά- 3
σαντες. στασιασμοῦ προσποιητοῦ μετὰ προφάσεως εὐλο-
15 γου γενομένου παρ' αὐτοῖς, καιρὸν τηρήσαντες καὶ ἐπ-
εξελθόντες ἐπέθεντο παρ' ἐλπίδα τοῖς πολεμίους καὶ
κατώρθωσαν. ἤδη δὲ τινες τειχῆρεις ὄντες καὶ ὦδε 4
ἔλαθον ἐπεξελθόντες. τὰς μὲν πύλας ἀνέδειμαν ὀρατιῶς
τοῖς πολεμίους· ἣ δὲ μάλιστα εὐεπιθέτους εἶχον τοὺς ἐναν-
20 τίους, ταύτην καιπετάσαν ἰστίον, καὶ ἀνῆραν διὰ χρόνον
τινός, ὥστε κατ' ἀρχὰς μὲν θαυμάσαι τοὺς πολεμίους,
ἕστερον δὲ καὶ πολλάκις γιγνομένου ἀμέλειαν εἶχον. οἱ 5
δὲ ἐν τῇ πόλει ἐν νυκτὶ διελόντες τοῦ τείχους ὅσον ἤθε-
λον, καὶ ἀντιδομῆν παρασκευασάμενοι καιπετάσαν τὸ
25 ἰστίον, τηρήσαντες δὲ καιρὸν καὶ ἐπεξελθόντες ἐπέ-
θεντο παραδόξως τοῖς πολεμίους· ποιούντες δὲ ταῦτα
ἐφύλασσαν μὴ τις αὐτομολήσῃ. οὐ μὲν οὐδ' ἐν ταῖς νυ- 6

1. ὅποσον H: πόσον δ' M | 2. ὑπὲρ] Malim ἀντ' | ὁ adiecerunt T |
ἐκ τῶν ἰdem: ἐξ M | 3. κομιδὴν] φυλακὴν M | 5. λαθραίως M | 7. μὴ τις
C: μὴ M | 8. μὴ ὁ T: μὴθ' M | 10. ὠδὰς] φωνὰς M | ἀφανίζειν] ἀφανί-
ζειν ἀφωνα ποιούντα M | 12. φθεγγόμεναι M | ἐκκαίτουσι M | 13. ἐ-
ποίησαντο M | 15. γενομένου C: γενομένης M | 18. ἔλαθον ἐπεξελθόντες
T: ἐλθόντες M | 19. εὐεπιθέτως εἶχεν τοῖς ἐναντίοις M | 20. ἰστίον] ἀγ-
γιον M | 21. κατ' C: καὶ M | 22. Malim ἕστερον δὲ πολλάκις τούτου
γιγνομένου | γενομένου M | 23. τευχ⁵ M | 25. καὶ adieci | 27. Post αὐ-
τομολήσῃ in M est διὸ δεῖ μηδὲν τῶν τοιούτων παρορᾶν |

εἰν ἀσκέπτως μετ' ὄχλον ἐκπορευτέον. οἷα καὶ ἐν τοῖς
 τοιοῦτοις καιροῖς τῶν ἐπιβουλευόντων τινὲς τεχνάζουσιν,
 οἳ μὲν ἐσω τῆς πόλεως οἳ δὲ καὶ ἐξωθεν, προσάγεσθαι
 βουλόμενοι τοιοῦσθε ἀπαιτήμασι, πηρσεύσαντές τι ἢ ἐμ-
 πρήσαντες νεώριον ἢ γυμνάσιον ἢ ἱερὸν πάνδημον ἢ δι' 5
 ὅπερ ἂν ἐξοδος γένοιτο πλῆθους ἀνθρώπων οὐ τῶν τυ-
 7 χόντων. πράξεις δὲ καὶ ὡσεὶ ἐξοισθήσεται ἐξαρχόντων.
 προητοίμασαν κατὰ τὴν χώραν θόρυβον γενέσθαι καὶ ἐκ
 τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν πόλιν ἀγγελθῆναι κλωπῶν ἐπιβουλήν,
 δι' ὅπερ ἐμελλον οἱ πολῖται σπεύσειν εἰς βοήθειαν. 10
 8 γενομένου δὲ τούτου οἳ τε ἄρχοντες καὶ οἳ συνεθέλοντες
 τοὺς πολίτας παρεκάλουν εἰς βοήθειαν. ἐπεὶ δ' ἠθροίσθη
 τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν πρὸς τὰς πύλας σὺν ὄπλοις,
 9 τοιοῦνδε ἐτεχνάσαντο. προεῖπον οἱ ἄρχοντες τοῖς ἠθροισμέ-
 νοις ὅτι τρία μέρη αὐτοὺς γενομένους δεῖ ἐνεδρεῦσαι 15
 μικρὸν ἀπωτέρω τῆς πόλεως, παραγγείλαντες ἅ προσῆκε
 10 πρὸς τὸ μέλλον, τοῖς δὲ ἀκούουσιν ἦν ἀνύποπτα. καὶ
 τοὺς μὲν ἐξαγαγόντες ἐκάθισαν εἰς χωρία ἐπιτηδεια ὡς
 ἐνεδρεύοντας τοῖς ἐμβεβληκόσι πολεμίοις· αὐτοὶ δὲ λα-
 βόντες σώματα αὐτοῖς συνίστορα τῆς πράξεως προεπο- 20
 ρεῖοντο ὡς κατασκευσόμενοί τε τὰ ἀγγελλόμενα καὶ προ-
 κινδυνεύοντες τῶν ἄλλων, ἵνα δῆθεν προαγάγοιεν τοὺς
 11 πολεμίους εἰς τὰς ἐνέδρας ὡς ὑποφεύγοντες. πορευθέν-
 τες δὲ εἰς τόπον ὅπου ἦν αὐτοῖς ξενικὸν προητοι-
 μασμένον κρυφαίως κομισθέν κατὰ θάλατταν, ἀναλαβόν- 25
 τες ἐφθάσαν καὶ ἔλαθον εἰσαγαγόντες εἰς τὴν πόλιν καί

1. ἐκπορευτέον C: ἐκπορευτιῶν M. post hanc vocem nonnulla videntur excidisse | 2. τοιοῦτοις adiecit C || 3. προσάγεσθαι - ἀπαιτήμασι Verba suspecta || 5. ἢ ante ἱερὸν adiecit C || 6. Post ἀνθρώπων in M est καί | Post τυχόντων in M est προνοῦντα οὐν καὶ τὰ τοιαῦτα μὴ εἰσόμεως ἀποδέχεσθαι | 8. προητοίμασαν] προητοιμασάντες M || 11. οἳ τε T: οἳ γε M | συνεθέλοντες T: συνελθόντες M || 12. πολίτας C: πολεμίους M | ἐπεὶ δ' T: ἐπειδή M || 13. Malim σὺν τοῖς ὄπλοις || 17. τὰ μέλλοντα M || 21. κατασκευσόμενοί C: κατακοψόμενοί M τὰ ἡγγελλόμενα Kirchhoffius | προκινδυνεύοντες H: προκινδυνεύοντες M || 22. δῆθεν C: μηθεν M || 25. κρυφαίως κομισθέν C: κρυφαίως κομισθέντες M ||

ἄλλας ὁδοὺς, ὡς τοὺς ἐπεξελθόντας πολίτας πάλιν ἀπαγαγόντες· τὴν δὲ πόλιν καταλαβόντες τοῖς ξένοις τῶν ἐν ταῖς ἐνέδραις ὄντων τοὺς μὲν ἐφυγάδεον τοὺς δὲ ἐδέχοντο.

- 5 Παραδιδόντα δὲ συνθήματα δεῖ προνοεῖν, ἐὰν τέχῃ 24
τὸ στρατεύμα μιγάδες ὄντες ἀπὸ πόλεων ἢ ἐθνῶν, ὅπως
μὴ, ἂν παρέχῃ τὸ ἐν εἶδος δύο ὀνόματα, ἀμφιβόλως παρα-
δοθήσεται, οἷον τάδε, Διόσκοροι Τυνδαρίδαι, Ἄρης 2
Ἐνυάλιος, Ἀθηνᾶ Παλλάς, ξίφος ἐγχειρίδιον;
10 λαμπὰς φῶς, καὶ ἄλλα ὁμότροπα τοῦτοις, ἅπερ δυσμνη-
μόνευτά ἐστι καὶ βλάβην φέρει, ἐὰν κατὰ γλώσσαν τις
παραγγέλλῃ καὶ μὴ κοινότατα πᾶσιν. ἐν μιγάσιν οὖν 3
ξένοις οὐ δεῖ τὰ τοιαῦτα παραγγέλλειν, οὐδὲ ἐν ἐθνεσι
συμμάχοις. οἷον Χαριδῆμω Ὠρείτῃ περὶ τὴν Αἰολίδα
15 συνέβη, καταλαβόντι Ἴλιον τρόπῳ τοιῷδε. τῷ ἄρχοντι 4
τοῦ Ἰλίου ἦν οἰκέτης ἐκπορευόμενος ἐπὶ λείαν αἰί, καὶ
μάλιστα ἐν ταῖς νυξίν ἐξεπορευέτο καὶ εἰσεπορευέτο εἰσά-
γων τὰ ἀγρευθέντα ἐκάστοτε. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ 5
καταμαθὼν ὁ Χαριδῆμος ταῦτα πράσσοντα οἰκειοῦται,
20 καὶ εἰς λόγους κρυφαίους ἀφικόμενος διομολογεῖται, καὶ
ἐπεισεν αὐτὸν ἐκπορευθῆναι ἐν ῥητῇ νυκτὶ ὡς ἐπὶ λείαν·
μεθ' ἵππου δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐξελθεῖν ἐν τῇ νυκτί, ἵνα
αἱ πύλαι αὐτῷ ἀνοιχθεῖεν. γενόμενος δ' ἔξω καὶ δια- 6
λεχθεὶς τῷ Χαριδῆμῳ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ξένους ὡς τριά-
25 κοντα τεθωρακισμένους καὶ ἔχοντας ἐγχειρίδια καὶ περι-
κεφαλαίας κρυφαίας. ἀπήγαγέ τε οὖν αὐτοὺς ἐν ἐσθῆτι 7

3. Post ἐδέχοντο in M est διὸ δεῖ πάντα τὰ τοιαῦτα ὑποπιπέειν καὶ μὴ ἀλογίστως νυκτῶ εἰς πολεμίους ἐξοδὸν πλήθους ποιῆσθαι | 8. Διόσκοροι Meinekii: Διόσκουροι M | Post τυνδαρίδαι in M est περὶ ἑνὸς εἶδος δύο ὀνόματα οὐ τὰ αὐτὰ καὶ ἄλλοτε δὲ || 11. Post εἰσιν in M est παρὰ τὰ νομίζοντα ἐκάστῳ ἔθει τῶν ἀνθρώπων | 12. καὶ μὴ κοινότατα πᾶσιν] ἢ κοινόν τι πᾶσιν M | μιγάσιν T: μιγάσι δ' M || 17. εἰσάγων C: εἰς ἀγρόν M || 22. ἐν τῇ νυκτί] Haec nisi per dittographiam ex verbis ἐν ῥητῇ νυκτὶ nata sunt, rectius ponentur post γενόμενος δ' ἔξω || 23. Post ἀνοιχθεῖεν in M legitur ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν διάλεισιν ἢ τὴν Ἰστομάδα πύλαι αὐτῷ ὡςπερ εἰώθει εἰσελθῶν || 24. αὐτοῦ C: αὐτῶν M | 25. Post ἐγχειρίδια in M est καὶ ὄπλα || 26. κρυφαίας C: κορυφαίας M | ἀπήγαγέ T:

φανῆλη καὶ ἔκρουσε τὰ ὄπλα, καὶ ὁμοιώσας αἰχμαλώτοις
 μετ' ἄλλων γυναικῶν καὶ παιδαρίων, καὶ τούτων ὡς
 αἰχμαλώτων * * *, εἰσεπορεύετο ἀνοιχθεῖσων ἀντιῶ τῶν
 8 πυλῶν διὰ τὸν ἵππον. ὅπου δὴ εὐθύς οἱ εἰσελθόντες
 ἔργου ἔσχοντο τὸν τε πύλωρον ἀποκτείναντες καὶ εἰς ἄλ- 5
 λας ξένας πράξεις ὀρμήσαντες καὶ τῶν πυλῶν ἐγκρατεῖς
 ὄντες, ἐφ' ἃς εὐθύς, οὐ πόρρω ὄντος τοῦ Χαριδήμου,
 9 παρῆσαν τάξεις καὶ κατέλαβον τὸ πόλισμα. μετὰ δὲ
 ταῦτα καὶ αὐτὸς εἰσεπορεύθη μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως.
 10 ἅμα δὲ τούτοις καὶ τοιονδ' ἐπραξε, τοῦ στρατεύματος 10
 τινὲ μέρει ἐνέδρας ἐποιήσατο, προνοήσας ὅτι παρέσοιτο
 βοήθεια ἐπὶ τὸ χωρίον, ὅπερ συνέβη· εὐθύς γὰρ αἰσθό-
 μενος Ἀθηνόδωρος Ἰμβριος, ὧν οὐ πόρρω μετὰ στρατεύ-
 11 ματος, ἐπειράτο βοηθεῖν ἐπὶ τὸ χωρίον. εὖτυχε δὲ καὶ
 αὐτὸς ἀγχίνως μάλα ἀνθυποπιεύσας, καὶ οὐ τὰς ἐνε- 15
 δρευομένας ὁδοὺς ἐπορεύθη πρὸς τὸ Ἴλιον, ἀλλὰ ἄλλας
 πορευθεῖς ἔλαθέ τε ἐν τῇ νυκτὶ καὶ ἦλθε πρὸς τὰς
 12 πύλας. καὶ ἔλαθόν τινες συνελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἐν
 13 τῷ θορύβῳ, ὡς τοῦ Χαριδήμου ὄντος στρατεύματος. ἐπει-
 τια πρὸ τοῦ πλείους εἰσελθεῖν ἐγνώσθησαν τῷ συνθή- 20
 ματι, καὶ οἱ μὲν ἐξέπεσον αὐτῶν, οἱ δὲ περὶ τὰς
 πύλας διεφθάρησαν· τοῖς μὲν γὰρ ἦν τὸ σύνθημα Τυν-
 14 θαρίδαι, τοῖς δὲ Διύσκοροι. καὶ παρὰ τοῦτο ἐγένετο τὴν
 πόλιν μὴ ἀντικαταληφθῆναι παραχορῆμα ὑπὸ τοῦ Ἀθηνο-
 δώρου ἐν τῇ αὐτῇ νυκτί. παραγγέλλειν οἶν χρὴ τὰ συν- 25
 θήματα εὐμνημόνευτά τε καὶ ὡς μάλιστα ἀδελφὰ ταῖς
 15 μελλούσαις πράξεσι γίνεσθαι, οἷον τάδε. ἐπὶ μὲν ἄγραν
 πορευόμενον Ἀριεμιν Ἀγροίεραν, ἐπὶ δὲ κλοπὴν πρά-

ὡς ἀπήγαγεν M | Post αὐτοὺς in M est ἐν τῇ νυκτί || 1. καὶ ἔκρουσε τὰ
 ὄπλα] Verba suspecta | 4. οἱ εἰσελθόντες] Immo οἱ ξένοι εἰσελθόντες ||
 5. ἔσχοντο M || 15. μάλα] πάλιν M | ἀνθυποπιεύσας C: ἀν ὑποπιεύσας
 M || 18. Fortasse ἔλαθόν τινες τῶν σὺν αὐτῷ εἰσελθόντες | 20. πλείονος
 M || 23. τοῖς δὲ C: τοῖ δὲ M | Διύσκοροι C: Δυσκοκοροι M | τὴν πόλιν] πάλ-
 λιν M | 26. ὡς μάλιστα Γ: μάλιστα ὡς M | 27. γίνεσθαι M || 28. πορευό-
 μενος M | κλοπὴν πράξεως] κλοπὴν τινα πράξεων M |

Ξεως Ἐρωτην Ἀόλιον, ἐπὶ δὲ βιασμόν Ἡρακλέα, ἐν δὲ
 τοῖς φανεροῖς ἐγχειρήμασιν Ἥλιον καὶ Σελήνην, καὶ ὡς
 μάλιστα ὁμότροπα τούτοις καὶ κοινότατα πᾶσιν. Ἰφι- 16
 κράτης δὲ οὐδὲ τὸ αὐτὸ σύνθημα ἐκέλευε τὸν περιόδον τε
 5 καὶ φύλακα ἔχειν, ἀλλὰ ἕτερον ἕτερω δεδοσθαι, ἵνα ὁ
 μὲν πρῶτος ἐρωτηθεὶς ἀποκρίνηται Ζεὺς Σώτηρ, εἰάν τοῦ-
 το ἔχων τύχη, ὁ δ' ἀντερωτηθεὶς Ποσειδῶν· οὕτω γὰρ ἂν
 ἦκιστα σφάλλοιτο ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἔξαντομολοίτο
 τὸ σύνθημα. πλάνης δὲ γενομένης τοῖς φύλαξιν ἀπ' 17
 10 ἁλλήλων συριγμῷ χρῆσθαι πρὸς αὐτούς, τοῦτον δὲ προ-
 συγκεῖσθαι· πλὴν γὰρ τῷ εἰδότε ἄγνωστος τοῖς ἄλλοις
 ἔσται, εἰάν τε Ἕλληνες εἰάν τε βάρβαροι ὦσι. προενθυ- 18
 μεῖν δὲ τῶν κυρῶν μὴ διὰ τὸν συριγμὸν ἀσύμφορον ἔξ
 αὐτῶν ἦ. ἐχρήσαντο δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἐν Θήβαις τὴν Καδ-
 15 μείαν καταλαβόντες· ὅτε γὰρ ἐσκεδάσθησαν νυκτὸς καὶ
 ἠγνόησαν ἑαυτούς, πρὸς συριγμὸν συνελέγοντο. τὰ δὲ 19
 συνθήματα ἐρωτᾶσθαι κοινῶς τοῖς τε περιοδεύουσι καὶ
 προφέλαξιν· οὐδὲν γὰρ προσήκει τὸν ἕτερον ἐρωτᾶν. ὡς
 γὰρ περίοδος καὶ πολέμιος ἂν ἐρωτῶν.
 20 Ἔνιοι δὲ παρασυνθήμασι χρῶνται τῶν τε πανείων 25
 ἕνεκα καὶ πρὸς τὸ γνωρίζειν μᾶλλον τοὺς φίλους. εἶναι 2
 δὲ τὰ παρασυνθήματα ὡς ἰδιαιτάτα καὶ δυσγνωστότατα
 τοῖς πολεμίοις· εἴη δ' ἂν τοιαύδε. ἐν μὲν ταῖς σκοτει-
 ναῖς νυκτὶ τὸ τε σύνθημα ἐρωτῆσαι καὶ φωνῆσαι τι ἄλλο
 25 ἢ ψόφον ἐμφανίσαι, τὸν δὲ ἐρωτώμενον τὸ τε σύνθημα
 ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλο τι προσυγκείμενον φωνῆσαι ἢ

1. βιασμόν C; βιασμῶν M | ἐν δὲ τοῖς] τοῖς δὲ M | 4. τὸ αὐτὸ C;
 αὐτὸ M | τὸν C; τὴν M || 5. ὁ μὲν πρῶτος H; ὁ μὲν τὸ πρῶτον M || 7. ἀν-
 τερωτηθεὶς C; ἀν ἐρωτηθεὶς M | Μαλίμ οὕτω γὰρ ἂν ἦκιστα καὶ σφάλλ-
 λουσιτο ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἔξαντομολοίτο τὸ σύνθημα || 10. τοῦτο M ||
 11. ἄγνωστον M || 13. Fortasse ἀσύμφορα | 14. καὶ ἐν Θήβαις ὅτε τὴν καδ-
 μείαν καταλαβόντες ἐσκεδάσθησαν M || 16. ἑαυτούς C; ἑαυτοῖς M | 18.
 ὡς γὰρ περίοδος καὶ πολέμιος ἂν ἐρωτῶν C; ὁ γὰρ περίοδος καὶ πολέ-
 μιός ἀνερωτῶν M || 20. παρασυνθήμασι Γ; παρασυνθήματι M | 21. ἕνε-
 κεν M || 22. δε καὶ παρὰ συνθήματι M || 23. Post ἂν in M est τὰ παρα-
 συνθήματα | 24. ἐρωτῶν καὶ φωνεῖν M | ἄλλο H; μᾶλλον M || 25. ἢ ψό-
 φοι] καὶ ψόφον M | 26. ἀποκρίνασθαι M | ἄλλο C; ἄλλω M | τι adiecti ||

- ψόφον ἐμφανίσαι· ἐν δὲ τοῖς φαινοῖς χρόνοις τὸν μὲν ἐρωτῶντα τὸ σύνθημα τὸν πῖλον ἀφελέσθαι ἢ ἐν τῇ
 3 χειρὶ ἔχοντα ἐπιθέσθαι, εἰ δὲ καὶ ἐπαγαγέσθαι τὸν πῖλον ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ ἀπαγαγέσθαι ἀπὸ τοῦ προ-
 4 σώπου, εἰ δὲ καὶ τὸ δόρυ καταπῆξαι προσιόντα ἢ 5
 εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα λαβεῖν, τὸν δὲ ἐρωτώμενον τό-
 τε σύνθημα ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλο τι προσυγκείμενον ποιῆσαι.
- 26 Περιοδεύειν δὲ ἐν τοῖς κινδύνοις πρῶτον τῶν ἐν τῇ
 ἀγορᾷ ἠθροισμένων λόχων δύο ὑπὸ τὸ τεῖχος ἐναλλάξ 10
 ἀλλήλοις, διεσκευασμένους τοῖς ὑπάρχουσιν ὅπλοις καὶ
 παρασύνθημα, ὥστε ἀκριβῶς ἐκ πλείονος διαγινῶναι ἐαν-
 2 τούς. τοὺς δὲ τὴν πρώτην φυλακὴν περιοδεύοντας ἀδεί-
 πνους χρη περιοδεύειν· τυγχάνουσι γὰρ οἱ τὴν πρώτην προ-
 φυλάσσοντες ἀπὸ δείπνου ὄντες ῥαθυμοτέρως τε καὶ ἀκο- 15
 3 λαστοιέρως διακείμενοι. περιοδεύειν δὲ ἄνευ λαμπιῆρος,
 ἂν μὴ λίαν χειμῶν ἢ καὶ σκότος· εἰ δὲ εἴη σκότος, ὁ
 λαμπιῆρ φεγγέτω εἰς ὕψος μὲν μηδέν (κεκαλύφθω γάρ
 τινι), ἐπὶ δὲ τὴν γῆν καὶ πρὸ τῶν ποδῶν μόνον φεγ-
 4 γέτω. ἐν ἵπποτροφοῦσιν δὲ πόλει καὶ ἵππασίμῳ χει- 20
 μῶνος ἵππεῦσι περιοδεύειν· ἐν γὰρ τοῖς ψύχεσι καὶ
 πηλοῖς καὶ μήχεσι τῶν νυκτιῶν θάσσον ἀνύοιτ' ἂν ἢ περιο-
 5 δεῖα. εἶναι δὲ ἅμα τούτοις καὶ ἐπὶ τοῦ τεύχους περιο-
 δείας, ὥστε τινὰς μὲν τὰ ἔξω τοῦ τεύχους ἐπισκοπεῖσθαι,
 6 τινὰς δὲ τὰ ἔσω. ἔχειν δὲ καὶ τοὺς περιοδεύοντας λίθους 25
 ἐν ταῖς σκοτειναῖς νυξί, καὶ βάλλειν ἄλλην καὶ ἄλλην
 εἰς τὸ ἔξω μέρος τοῦ τεύχους. οἱ δὲ οὐκ ἐπαινοῦσι

3. εἰ] ἔστιν M || 6. χεῖρα λαβεῖν] παραλαβεῖν M | Post παραλαβεῖν in M est ἢ ἔχειν ἐν τῇ χειρὶ ἄρματα ἢ ἀνέλεσθαι || 7. ἄλλο] τούτιον M || 9. δὲ inseruerunt Γ | πρῶτον δὲ τῶν M | 12. παρασυνθήματι vel παρασυνθήμασι C. malim τοῖς παρασυνθήμασιν | ὥστε Hauptius: ὡς M | 14. τὴν delectum malim || 15. ἀπὸ δείπνου ὄντες C: οιοδειπνοντος M || 17. εἰ δὲ εἴη σκότος] εἰ δὲ μὴ οὕτω M || 19. καὶ πρὸ] καὶ τὰ πρὸ M | τῶν ποδῶν C: τῶν διπῶν M || 20. καὶ ἐν ἵππασίμῳ M || 23. εἶναι] ἐάν M | περιοδείας] περιοδεύωσι M | 24. τὰ ἔξω] εἰς τὰ ἔξω M || 25. Addidi τοὺς ||

τοῦτο διὰ τὰ προγεγραμμένα. ἐν ὑποψία δ' ὄντων ἀλ- 7
 λήλοις χρη̄ τὰς περιουείας εἶναι κάτω τοῦ τείχους, καὶ
 μὴ ἀναβαίνειν τοὺς περιόδους πλὴν τῶν φυλάκων. καὶ
 εἰάν τὸ στρατεύμα κεκακοπαθήκη μάχη λειψθέν, ἢ διὰ
 5 τὸ πλῆθος ἀποβαλεῖν ἢ ἐκ τραυμάτων ἢ συμμάχων ἀπο-
 σιάσει ἢ δι' ἄλλο τι σύμπτωμα ἀθνημῆ καὶ τεταπεινω-
 μένον ἢ, ἐπικίνδυνά τε ἢ τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων,
 χρη̄ τὰ προγεγραμμένα κατὰ τὰς φυλάκας πράσσειν καὶ
 τοὺς περιόδους. ἐν δὲ τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς πυκνά τε 8
 10 χρη̄ περιουεῖν, καὶ οὐ δεῖ προθυμεῖσθαι ἐν ταῖς περιου-
 εῖαις εὐρίσκειν τινὰς τῶν προφυλασσόντων ἀμελεστέρως
 διακειμένους διὰ ὑπνον ἢ κάματον· οὐ γὰρ συμφέρει
 οὕτω διακειμένον τὸ στρατεύμα εἶτι ἀθνημότερον καθιστά-
 ναι, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς θεραπείαν τε καὶ ἀνάληψιν
 15 αὐτῶν τραπέσθαι. καὶ τοὺς περιόδους ἐν τοῖς τοιου- 9
 τοῖς καιροῖς ἐκ πλείονος καταδήλους εἶναι προσιόντας
 τοῖς φυλάξι φωνούντας τι πόρρωθεν, ὅπως εἴαν ἐγερωθῆ
 εἰάν καθευθῆ ὁ προφυλάξ, καὶ παρασκευάσῃται ἀπο-
 κρίνασθαι τὸ ἐρωτώμενον. ἀριστον δὲ αὐτὸν τὸν στρα- 10
 20 τηγὸν ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς ἐπιμελῶς ἐκάστοτε περιου-
 δεῖν μετὰ ἀπολέκτων ἀνδρῶν. ὑπεναντίως δὲ τούτοις
 διακειμένου τοῦ στρατεύματος ἐπισπερχεστέρως τοὺς φύ-
 λακας ἐξετάζειν. ἐφοδεῖν τε τὸν στρατηγὸν μηδέποτε 11
 τὴν αὐτὴν ὥραν ἀλλ' αἰεὶ διαλλάσσοντα, ἵνα μὴ προει-
 25 θότες σαφῶς ἐκ πολλοῦ χρόνου τὴν ἀφίξιν τοῦ στρατηγοῦ
 οἱ στρατιῶται ταύτην μάλιστα τὴν ὥραν φυλάσσωσιν.

1. ἐν ὑποψία δ' ὄντων ἀλλήλοις χρη̄ τὰς T: ἐν ὑποψία ὄντων ἀλλή-
 λοις χρη̄ δε τὰς M || 3. τοὺς C: τὰς M | 4. τὸ inserui | κεκακοπαθήκη T:
 κεκακοπαθήκεν M | λειψθέν C: ληψθέν M || 5. ἐκ adiecit C || 6. ἀθνημῆ
 C: ἀθνημῆ M || 7. τε ἢ C: τε ἢ M | τῶν adieci || 9. τοὺς T: τὰς M | δε in-
 seruerunt iidem | πυκνά H: πυκνάς M || 13. Post καθιστάναι in M est
 εἰκὸς δὲ ὅταν εὐρεθῆ ἀσυχρόν τι ποιῶν ἀθνημῆν || 15. τοὺς adiecit C ||
 16. Post ἐκ πλείονος in M est χωρίου || 18. ἀποκρίνασθαι M || 20. ἐκά-
 στοτε] ἕναστον M || 21. Post μετὰ in M est τῶν αὐτῶν | ἀπολέκτων C:
 ἀποδέκτων M | ὑπεναντίως C: ὑπεναντίως M || 24. αἰεὶ διαλλάσσοντα
 Hauptius: ἰδίαι λαμβάνοντα M | προειδότες T: προιδόντες M ||

- 12 ἀποδέχονται δὲ τινες καὶ τότε ἐπαγγελλομένον τινῶν
καὶ κελευόντων. τὸν πολίταρχον, εἴαν μὴ θέλλῃ περιο-
δεύειν διὰ νόσον τινὰ ἢ ἀρρωστίαν, θέλλῃ δὲ εἰδέναι
τὸν μὴ φυλάσσοντα καθ' ἑκάστην φυλακὴν, τάδε ποιῶν
13 χρή. λαμπτήρα εἶναι προσυγκείμενον πᾶσι τοῖς ἐπὶ τῷ 5
τείχει φύλαξι, πρὸς ὃν πάντες ἀνταροῦσιν οἱ προφυλα-
κες· αἰρέσθω δὲ ἐκ τόπου ὅθεν πάντες ὄψονται οἱ ἐπὶ
14 τῷ τείχει φύλακες. εἴαν δὲ μὴ ὑπάρχῃ τοιοῦτος τόπος,
παρασκευασθήτω ἐκ τινῶν ὕψος ὡς μέγιστον. ἔπειτα ἀπὸ
τούτου αἰρέσθω λαμπτήρ, καὶ πρὸς τοῦτον ἀνταίρεσθαι 10
τοὺς ἄλλους καθ' ἕνα ἕκαστον ἀφ' ἑκάστου φυλακείου.
ἔπειτα ἀριθμεῖσθαι, καὶ οὕτως εἰδέναι εἰ πάντες ἦσαν
οἱ προφυλακες ἢ ἐκλείπει τις τῶν φυλάκων.
- 27 Τούτους δὲ περὶ πόλιν ἢ στρατόπεδον ἐξαίφνης θορύ-
βους καὶ φόβους γενομένους νυκτὸς ἢ μεθ' ἡμέραν, ἅπερ 15
ὑπὸ τινῶν καλεῖται πάνεια (ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Πηλο-
ποννήσιον καὶ μάλιστα Ἀρκαδικόν), τοιόνδε τινὲς κε-
2 λεύουσι, καταπαύειν θέλοντες αὐτά. προσυγκεῖσθαι τοῖς
ἐν τῇ πόλει σημεῖον, ὃ ἰδόντες γινώσκονται ὅτι ἔστι
πάνειον· ἔστω δὲ πρὸς τις προσυγκείμενος ἐπὶ χωρίου 20
3 εὐκατόπτου πᾶσιν εἰς δόναμιν τοῖς ἐν τῇ πόλει. ἄριστον
δὲ παρηγγέλλαι, καθ' οὓς ἂν τῶν στρατιωτῶν γένηται ὁ
φόβος, κατὰ χώραν τε ἡρεμεῖν καὶ ἀναβοᾶν παιᾶνα, ἢ
λέγειν ὅτι ἔστι πάνειον, καὶ τὸν ἀκούοντα ἀεὶ τῷ πλη-
4 σίον παραγγέλλειν. καθ' οὓς ἂν οὖν τοῦ στρατεύματος 25
μὴ ἀντιπαιανίζωσιν, εἰδέναι κατὰ τούτους τὸν φόβον
ὄντα. εἴαν δὲ τι ὁ στρατηγὸς φοβερὸν αἰσθῆται, τῇ
σάλπιγγι σημαίνειν· οὕτω δ' ἔσται γνωστὸν ὅτι ἔστι τι

3. νόσον | φόβον M | 5. λαμπτήρας M | 6. πρὸς ὃν | καὶ πρὸς ὃν M | ἀνταροῦσαι Meinekus: ἀνταίρουσαι M || 7. αἰρέσθω H: αἰερέσθω M | οἱ ἐπὶ τοῦ τείχους φύλακες M || 8. τοιοῦτος H: ὁ τοιοῦτος M | 13. τῶν φυλάκων | Immo τῶν προφυλάκων || 14. στρατόπεδα M || 17. τοιόνδε | ταῦτ' οὖν M || 19. σημεῖον ὃ | σημεῖα δ' M | γινώσκονται Γ: γινώσκονται γινώσκονται δὲ M | 20. ἔστω δὲ αἰσθῆσονται πρὸς τι προσυγκείμενον ἐπιχώρον M || 21. ευκατόπτου Γ: εκκατόπτου M | 22. παρηγγέλλαι H: προπαρηγγέλλαι M | ὁ addidi | 24. ἔστι | εἴη M | 25. ἂν οὖν Meierus: ἂν M || 26. ἀντιπαιανίζωσιν idem: ἀντιπαιανίζουσιν M | 28. οὕτω δ' ἔσται γνωστὸν ὅτι

πολέμιον. μάχης δὲ γενομένης καὶ νικηθέντων ὡς τὰ
 πολλά γίνονται φόβοι, ἐνίοτε μὲν ἡμέρας, νυκτὸς δὲ
 καὶ πάνυ. ὡς οὖν ἤσσαν τι τοιοῦτο γένηται, χρῆ εἰς 5
 τὴν νύκτα παρηγγέλθαι τοῖς στρατιώταις πᾶσι παρὰ τὰ
 5 ὄπλα εἶναι ὡς μάλιστα, ὡς ἐσόμενόν τι περὶ αὐτοὺς.
 προειδόντων οὖν εἰκὸς ἐστίν, ἐάν τι γένηται, μὴ ἀπροσδο- 6
 κήτοις προσπεσεῖν, μηδὲ ὑπὸ φόβων ἔξαπιναιῶν ταράσ-
 σεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι. Εὐφράτας δέ, ὁ Λακωνῶν ἀρ- 7
 μοστής ἐπὶ Θράκης, ἐπεὶ αὐτῷ πυκνὰ ἐγίνοντο ἐν τῷ
 10 στρατεύματι τὰς νύκτας φόβοι, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἄλλω
 τρόπῳ παῦσαι, τοιόνδε παρήγγειλεν εἰς τὴν νύκτα. ὅταν 8
 τις θόρυβος γένηται, ἀνακαθίξιν πάντας εὐθὺς παρὰ τὰ
 ὄπλα ἐν τῇ εὐνῇ, ἀνίστασθαι δὲ μηδένα ὀρθόν· ἂν δέ
 τις ἴδῃ τινὰ ὀρθόν, ὥσπερ πολεμῶ τῷ ἀνασιάντι χρῆ-
 15 σθαι. πρὸς δὲ τοῦτοις, ὅπως ἀληθῶς τὸ παράγγελμα μετὰ 9
 φόβον ἢ, γενομένου τινὸς θορύβου ἐπληγῆ τις τῶν σπου-
 δαιοτέρων ἀνδρῶν οὐχὶ θανατηφόρως, τῶν δὲ φάτων
 τινὲς ὥστε καὶ ἀποθανεῖν. συμβάντος δὲ τούτου ὑπή- 10
 κουσάν τε οἱ ἄνθρωποι, καὶ εὐλαβούμενοι ἐπαύσαντο
 20 τῶν τε θορύβων καὶ τοῦ περιδεῶς ἔξανίστασθαι ἐκ τῶν
 κοιτῶν. ἐπαύθη δὲ καὶ τοιῶδε τρόπῳ. στρατοπέδῳ 11
 θορυβουμένῳ νυκτὸς κηρύξας σιγὴν ὁ κηρύξ ἀνήγγειλε
 τὸν μνησάντα τὸν ἀφέντα τὸν ἵππον διώκειν θορυβη-
 θῆναι. χρῆ δ', ἵνα μὴ τι τοιοῦτον ἐν ταῖς νυξὶ πάσχη 12
 25 τὸ σιγάειν, καθ' ἑκάστην φυλακὴν καθεστάναι ἀφ' ἐκά-
 στου λόχου ἢ ταξέως ἐπὶ τοῖς κέρασι καὶ ἐν τοῖς μέσοις
 ἀνδρα ὡς οἶόν τε προσεμικόν, ὅς ἐάν τινα αἰσθῆται ἐκ

ἐσὶ τι πολέμιον] τοῦτο δ' ἐστὶ γνωστὸν ὅτι εἴη τὸ πολέμιον M || 2. γί-
 νονται M | μὲν] μὲν καὶ M | νυκτὸς δὲ καὶ Meinekius: καὶ νυκτὸς δὲ καὶ
 M || 3. ὡς] ὡστε M | γένηται] γενέσθαι M || 4. παρὰ T: κατὰ M | 6. προ-
 ειδοῦτες M | γένηται C: γίνηται M | 9. Malim πυκνοὶ | ἐγίνοντο M || 10.
 ἡδύνατο M || 11. Iuseruittēn || 12. γίνηται M | πάντας] αὐτοῖς M | πρὸς τὰ
 ὄπλα M || 14. Post τινὰ ὀρθόν in M est παρηγγεῖλεν ἐν πᾶσιν | τῷ ἐπα-
 ρασιάντι M | Post χρῆσθαι in M est διὰ γὰρ τὸν φόβον τοῦ παραγγελ-
 θέντος || 15. ἀληθῆς M | 16. ἢ γενομένου T: ηγεμόνος M || 18. τινὲς C:
 τινὰ M || 22. σιγὴν C: σιγῇ M | 23. ἀφέντα τὸν ἵππον C: ἀφελθέντα ἵπ-
 πον M || 24. ἵνα μὴ τι] ἂν τι M || 25. ἀφ' addidi itemque ἐν || 27. ἀνδρα

τοῦ ὕπνου ἢ ἄλλως ἀρχόμενον θορυβεῖν, εὐθύς παρών
 13 καθέξει καὶ κωλύσει αὐτόν. τοῦ δὲ ἄλλον πλήθους ἀπὸ
 συσσιτίου ἐκάστον ἄνδρα παραφυλάσσειν, ὅπως, ἐάν τις
 φόβος γένηται, οὗτοι εἰδότες τοὺς ματαίους φόβους κα-
 14 ταπαύσωσι τοὺς παρ' αὐτῶ ἕκαστος. αὐτὸς δὲ θορυ- 5
 βήσεις νικτὸς τὸ τῶν ἐναντίων στρατεύμα δαμάλεις τὰς
 ἀγελείας μετὰ κωδῶνων ἀφιεῖς εἰς τὸ στρατοπέδον καὶ
 15 ἄλλα ὑποζύγια, οἶνον ποτίσας. γενομένης δὲ ἡμέρας
 τοὺς φυλακὰς μὴ ἀφιέναι ἐκ τῶν φυλακείων πρὶν ἂν τὰ
 ἐξω προερευνήθεντα ἐμφανισθῆ καθαρὰ ὄντια πολεμίων· 10
 καὶ ἀπιέναι τοὺς ἀπὸ τῶν φυλακείων μὴ ἅμα πάντας
 ἀλλὰ κατὰ μέρη, ὅπως αἰεὶ τινες ἐπὶ τοῖς φυλακείοις
 διατελῶσιν.

28 Προνοεῖσθαι δὲ καὶ τάδε ἐν φόβῳ οὐσης πόλεως.
 πύλας τὰς μὲν ἄλλας κεκλεισθαι, μίαν δὲ ἀνεῶχθαι ἢ 15
 ἂν δυσπροσодώτατον ἢ τῆς πόλεως, καὶ ἐπὶ πλεῖστον
 2 ἀπ' αὐτῆς μέλλωσιν ὀρᾶσθαι οἱ προσιόντες. καὶ ἐν ταύ-
 τη ἔκτομάδα εἶναι, ἵνα σώματα ἀνθρώπων δι' αὐτῆς
 ἐξίη καὶ εἰσίη καθ' ἐν· οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα τις λαν-
 θάνοι αὐτομολῶν ἢ κατάσκοπος εἰσιῶν, ἐάνπερ γε ἢ ὁ 20
 3 πυλωρὸς φρόνιμος. πᾶσαν δὲ ἀνοίγεσθαι ὑποζυγίων
 ἕνεκα καὶ αμαξῶν καὶ ἄλλων ἀγωγίμων ἐπισφαλές. καὶ
 ἐάν τι δέη εἰσενέγκασθαι σίτου ἢ ἐλαίου ἢ οἴνου ἢ τῶν

ὡς οἶόν τε προσεκτικὸν ὅς] ἐν ἄρα σοὶ προσέξωσιν ὅπως M | αἰσθῆται] αἰσθάνονται M || 1. ἄλλως T: ἄλλω M | ἀρχόμενον H: ἐρχόμενον M | εὐ-
 θύς M | 2. αὐτόν Meinekius: αὐτίκις M | 4. οὗτοι] οὗτοι δὲ M || 5. αὐτῶ T:
 αὐτῶ M | αὐτὸς δὲ θορυβήσεις] αὐτόν δὲ θορυβεῖν M || 6. νικτὸς Kirch-
 hoffius: νοκτός M || 7. ἀφιεῖς] ἀφιέντες M || 8. ἡμέρας] ἡμέρας χρόη M | 9.
 μὴ] εὐθύ M | πρὶν ἂν Meinekius: πρὶν ἢ M || 10. καθαρὰ ὄντια H: καὶ
 καθαρὰ εἶναι M || 11. Post καὶ in M est οὕτω | φυλακείων C: φυλάκων
 M | ἅμα πάντας Meinekius: ἅπαντας M || 14. Partem huius capituli ex-
 cerpsit Iulius Africanus c. XL || 16. Malim τὸ δυσπροσодώτατον | 17. αὐ-
 τῆς] αὐτῶν M | μέλλωσιν T: μέλλουσιν M | 18. εἶναι addidi | σώματα
 σώματα μὲν M | δι' αὐτῆς Iulius Africanus: κατὰ τὴν ἔκτομάδα πυλίδα
 M || 19. καθ' ἐν] ἐν καθ' ἐν Iulius Africanus, καθ' ἐνα M | λανθάνοι T:
 λανθάνη M || 20. ἐάν περ γε ἢ ὁ πυλωρὸς νοηρός M || 21. πᾶσαν δὲ] πᾶν
 δὲ Iulius Africanus, δὲ M || 22. ἕνεκα Iulius Africanus: ἕνεκεν M | ἄλλων
 ex eodem accessit Africano | ἐπισφαλές C: ἐπισφα M || 23. Post ἢ οἴνου

ὁμοτρόπων τούτοις ἀμάξαις ἢ σωμάτων πλήθει, ταῦτα
 χρή κατὰ τὰς ἐγγυτάτω πύλας εἰσκομίζειν, * * και οὐ-
 τως ἂν τάχιστα και ῥᾶστα εἰσκομισθῆιη. τὸ δ' ὄλον 4
 μὴ ἀνοίγεσθαι πρὸ τὰς πύλας ἀπροσκέπτως ἀλλ' ὀφθαί-
 5 τερον, ἔξω τε μηδὲνα ἀγίεσθαι πρὶν ἂν ἐξερευνηθῆι τὰ
 περι τὴν πόλιν, ἔτι τε μηδὲ πλοῖα και' αὐτὰς ὀρμίζεσθαι
 ἀλλ' ἀπωτέρω, ὡς ἦδη γε και ἡμέραι πολλαὶ πράξεις
 ἀνοιχθεισῶν ἀμφοτέρων πυλῶν γεγόνασιν ἐπιτεχνασμάτων
 και προφάσεων τοιῶνδε ἐφ' ἐνὸς ἔργου πολλὰ παραπλη-
 10 σίως τούτω πραχθέντα. Πύθων μὲν ὁ Κλαζομένιος, και 5
 τῶν ἐν τῇ πόλει τινῶν συνεθελόντων, τηρήσας τελέως τὸ
 ἡσυχάιταιον τῆς ἡμέρας, ἀμάξαις ἐκ παρασκευῆς πίθους
 εἰσαγούσαις και ἔλαβε Κλαζομενάς ἐν ταῖς πύλαις τῶν
 ἀμαξῶν, καθ' ἃς ξένων προῦπαρχόντων χρυφαίως οὐ πόρ-
 15 ρω τῆς πόλεως, τοὺς μὲν τῶν πολιῶν λαθόντες, τοὺς
 δὲ φθάσαντες, τινὰς δὲ τῶν ἔσω συνεργοὺς ἔχοντες και-
 τέσχον τὴν πόλιν. Ἰγιάδης δὲ ὁ Ἀβυδηνός, κατὰ Ἐλ- 6
 λήσπονιον καταλαμβάνων Πάριον ἄλλα τε περι τὴν ἀνά-
 βασιν νυκτὸς ἐπὶ τὸ τεῖχος λάθρα παρεσκευάσατο, και
 20 ἀμάξας πληρώσας φρυγάνων και βάτων παρέπεμψε πρὸς
 τὸ τεῖχος, ἦδη τῶν πυλῶν κεκλειμένων, ὡς τῶν Παρια-
 νῶν οὐσας. ἔτι ἐγγὺς ἐλθοῦσαι πρὸς τὰς πύλας ἠέλίζον-
 το, ὡς φοβούμεναι πολεμίους. ἃς ἔδει ἐν καιρῷ τινὶ 7
 ὑφαφθῆναι, ἵνα αἱ πύλαι ἐμπρησθῶσι και πρὸς τὸ σβεν-
 25 νύειν τῶν Παριανῶν ὀρμησάντων αὐτὸς καιτὰ ἄλλον τόπον
 εἰσέλθῃ.

in M est ἐν τάχει || 1. πλήθει Iulius Africanus: πάθη M | ταῦτα C: ταῦτα
 δε M || 2. ἐγγυτάτας M | κοιμίζειν M | αὐτως ἂν] ἐὰν M | 4. πρὸ Meine-
 kius: πρὸ M | 5. ἂν Iulius Africanus: ἢ M | ἐξερευνηθῆ] COrellius: ἐξε-
 ρευνησῆ M || 6. μηδὲ Iulius Africanus: μητε M | και' αὐτὰς idem: κατὰ
 ταύτας M | 10. Ante πύθων in M spatium est paucarum literarum | και
 τῶν] Malim ἦδη και τῶν || 11. τελέως] Fortasse ἐπιμελῶς || 12. ἡσυχότα-
 τον M | 14. ξένων προῦπαρχόντων] Malim ξένοι προῦπάρχοντες || 17. M
 T: τε M | ὁ addidi | 19. ἐπὶ τοῦ τεύχους M || 21. κεκλεισμένων M || 22.
 οὐσας H: οὐσας τὰς ἀμαξας | Malim πρὸς ταῖς πύλαις || 26. Post εἰσελθῆ
 in M est δοκεῖ δὲ μοι συναγαγόντα δηλωτέον ἵνα δὴ φολάσσησθε και ἐν
 οἷς καιροῖς ἕκαστα ἵνα τις μηδὲν εὐήθως ἀποδέχθαι ||

29 Περὶ δὲ τῶν εἰσχομιζομένων εἰς τὴν πόλιν ἀγγείων
 2 τε καὶ φορημάτων νῦν δηλωθήσεται. ἅπερ εὐλαβεῖσθαι
 δεῖ καὶ μὴ ἀφρονίστως αὐτῶν εἶναι, καὶ μάλιστα τὸν
 πύλωρον ἐν τισὶ καιροῖς, ὅταν ἔξωθῆν τι ἢ ἔσωθεν φο-
 3 βερὸν ἦ. ἔξοίσω δὲ παραδείγματος ἕνεκα ἐπὶ πράξει 5
 γεγενημένα. κατελήφθη γὰρ πόλις, ἔσωθῆν τινῶν συνεθε-
 4 λόντων, ἐν ἑορτῇ πανδήμῳ τρόπῳ τοιῶδε. πρῶτον μὲν
 τοῖς προενδημήσασσι ξένοις καὶ τῶν πολιτῶν τοῖς ἀνόπλοις
 τε καὶ συνεργοῖς εἰς τὸ μέλλον ἔσομένους εἰσεκομίσθησαν
 θώρακες λινοῦ καὶ σπολάδες καὶ περικεφαλαῖαι ὅπλα 10
 κνημίδες μάχαιραι τόξα τοξεύματα ἐν κιβωτοῖς ὡς φορ-
 ταγωγοῖς κατεσκευασμέναις, ὡς ἱματίων ἐνότων καὶ
 5 ἄλλων ἀγωγίμων, ἅσπερ οἱ ἐλλιμενίσται ἀνοίξαντες καὶ
 ἰδόντες κατεσημήναντο, μέχρι τιμῆσαιτο οἱ εἰσαγαγόντες.
 6 καὶ ταῦτα μὲν ἐτέθη ἔγγις τῆς ἀγορᾶς, ὅπου εἶδει· ἐν δὲ 15
 ταρσοῖς καὶ ῥιπῇ καὶ ἰστίοις ἡμυφάνιοις δοράτια καὶ
 ἀκόντια ἐνειλημένα εἰσηνέχθη, καὶ ἐτέθη ὅπου ἕκαστα
 συνέφερον ἀνυπόπιως· ἐν δ' ἄγγελισ ἀχρῶν καὶ ἐρίων
 πέλται καὶ μικρὰ ἀσπίδια ἐν τοῖς ἐρίοις καὶ ἀχρῶσι κε-
 κρυμμένα, καὶ ἄλλα εὐογκότερα ἐν σαργάναις ἀσταφίδος 20
 καὶ σύκων πλήρεσιν, ἐγχειρίδια δὲ ἐν ἀμφορεῦσι πυρῶν
 7 καὶ ἰσχάδων καὶ ἐλαῶν. εἰσηνέχθη δὲ ἐγχειρίδια καὶ
 ἐν σικνοῖς πέποσι γυμνά, ἔωσμένα κατὰ τοὺς πυθμένους
 εἰς τὸ σπέρμα τῶν σικνωῶν. ὁ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἡγεμῶν

1. Vide Iulium Africanum c. L | 2. Post φορημάτων in M est τινος ἀντικρουσαιοτήντισσ ἤδη πόλις καὶ ἡ ἀκρόπολις κατελήφθη | 5. Post ἦ in M est ἔστιν δὲ οἱ προσεκίον εἰσχομιζομένοις | δὲ C: δὲ καὶ M | ἐξέ-
 κεν M || 6. συνεθελόντων T: συνθελοῦτων M || 8. τῶν codex Casanboni-
 non habet M | 9. εἰς τὸ μέλλον] In M post ξένοις legitur ἐπὶ τὸ μέλλον. ducce
 Iulio transposui post συνεργοῖς et de meo scripsi εἰς || 10. λινοῦ] λιναιοῖ
 siae accentu M | σπολάδες] στολίδια M. nisi forte scribendum est σπο-
 λάδια | περικεφαλαῖαι T: περικεφαλαῖα M. malim καὶ περικεφαλαῖαι καὶ
 κνημίδες καὶ μάχαιραι καὶ τόξα καὶ τοξεύματα abiecto ὅπλα || 12. κατε-
 σκευασμένη M || 13. ἅπερ M | 14. Post ἰδόντες in M est ὡς ἱμάτια μόνον |
 τιμήσονται M || 16. ῥιπῇ] ῥιποῖς M | ἰστίοις T: ἰστοῖς M || 19. ἀχρῶσι C:
 ἀχρῶς M || 22. ἐλαῶν Meinekius: ἐλαῶν M || 23. ἔωσμένα] ἀπεω ὦ ενα
 M || 24. ὁ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἡγεμῶν] ὁ δ' ἐπιβουλιων τε καὶ ἡγεμῶν M |

εισηγέθη ἐν φρουράων φορήματι. νυκτὸς δὲ γενομένης ⁸
 καὶ ἀφροισθέντων τῶν ἐπιθησομένων, ἐκάστου τηρήσαντος
 τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μάλιστα οἰνωμένοι ἦσαν οἱ ἄλλοι, πρῶ-
 τον μὲν τὸ φόρημα ἐλυθῆ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ ἡγεμὼν ἐτοι-
 5 μος ἦν· ἐπειτα ἄλλοι μὲν αὐτῶν τοὺς ταρσοὺς ἐξείλισ-
 σον, ἕτεροι δὲ τὰ ἄγγη τῶν ἀχύρων καὶ ἐρίων ἐξεκένουν,
 οἳ δὲ τὰς σαργάνας ἀνέειμον, ἄλλοι δὲ τὰς κιβωτοὺς
 ἀνοίγοντες τὰ ὄπλα ἐξήρουν, οἳ δὲ τοὺς ἀμφορέας συνέ-
 τριβον, ἵνα ταχεῖα ἢ λήψις τῶν ἐγχειριδίων γένοιτο.
 10 ἅμα δὲ τὰντα καὶ οὐ πόρρω ὄντα ἀλλήλων ἐπορσύνετο ⁹
 ἀπὸ σημείου τοῦ ἐν τῇ πόλει καὶ ὡς θάλαγξι γινόμενον.
 ὀπλισθέντες δ' ἕκαστοι τοὺς προσήκουσιν ὄπλοις οἳ μὲν ¹⁰
 τινες αὐτῶν ἐπὶ πύργους ὤρμησαν καὶ πύλας καθ' ἅς
 καὶ τοὺς ἄλλους προσεδέχοντο, οἳ δὲ ἐπὶ τὰ ἀρχαῖα καὶ
 15 τὰς ἐναντίας οἰκίας, οἳ δὲ ἄλλοι ἄλλων τόπων εἶχοντο.
 εἰς δὲ ὁμοίαν πράξιν τῇ εἰρημένη θεόμενοι τινες ἀσπί- ¹¹
 δων ἐπεὶ οὐδενὶ ἄλλω τρόπῳ ἐδύναντο ἐτοιμάσασθαι οὐδὲ
 εἰσαγαγέσθαι ὄπλα, οἰσοιῶν καὶ ἐργάτας ἅμα οὕτως
 εἰσηγάγοντο. καὶ ἐν μὲν τῷ φανερωῷ ἄλλα ἀγγεῖα ἐπλε- ¹²
 20 κον, ἐν δὲ ταῖς νυξὶν ἀσπίδας, αἷς ὄχρανα προσετίθεσαν
 σκύτινα καὶ ξύλινα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν κατὰ θάλατταν
 προσορμιζομένων πλοίων νυκτὸς καὶ ἡμέρας οὔτε μεγά-
 λων οὔτε μικρῶν ἀδιασκέπτως εἶχειν, ἀλλὰ ἐμβαίνοντας
 τοὺς λιμενοφύλακας τε καὶ ἀποστολέας ἰδεῖν αὐτοὺς τὰ

1. εισηγέθη Mommsenus: ἐξωθεν εισηγέθη M || 2. ἐκάστου—πρῶ-
 τον] ἕκαστος ὃν ἔδει τηρήσαντες καιρὸν ἐν ᾧ μάλιστα οἰνωμένοι (sic)
 ἦσαν οἱ ἄλλοι κατὰ τὴν πόλιν οἳ δὲ ἐν εὐροτῇ πρῶτον M || 5. ἐξείλισσον
 Meineküs: ἐξείλισσον M | Post ἐξείλισσον iu M additur πρὸς τὰς λήψεις
 τῶν δοράτων καὶ ἀκοντίων || 6. ἕτεροι Meineküs: ἕτερος M | ἐξεκένουν
 inserui || 7. ἀνέειμον M || 13. ὤρμησαν] ὤρμησαν καταλαβεῖν M || 14.
 τοὺς ex Iulio Africano accessit || 15. ἐναντίας] Fortasse τῶν ἐναντίων | οἳ δὲ
 ἄλλοι] Malim ἄλλοι δέ || 16. εἰς δὲ ὁμοίαις πράξεις τῶν εἰρημένων M || 18.
 ὄπλα suspectum | οἰσοῖας C | οὕτως] τοῦτων H || 20. ἐν δὲ ταῖς νυξὶν ἀσπί-
 δας Hauptius: ἐν δὲ ταῖς νυξὶν ὄπλα περιπεγαλαίας καὶ ἀσπίδας ἐπλεκον
 M | προσετίθεσαν Meineküs: περιετίθεσαν M. proxima excerptit Iulius
 Africanus c. XLIX || 21. σκύτινα C: σκυτινα M sine accentu || 24. ἰδεῖν
 Iulius Africanus: εἰδέναί M | In M lemma est ΠΕΡΙ ΟΠΛΩΝ ΕΙΣΑΓΩ-
 ΓΗΣ | αὐτοῖς Iulius Africanus: αὐτοῖς M ||

ἀγώγιμα, ἐνθυμουμένους ὅτι καὶ Σικυώνιοι ἀμελήσαντες τῶν τοιούτων μεγάλα ἐσφάλησαν.

- 30 Προνοεῖν δὲ καὶ τὰ ἐπὶ πράσει εἰσαγόμενα καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκτιθέμενα ὄπλα τὰ τε ἐπὶ τῶν καπηλείων καὶ παντοπωλείων, ὅπως μηδενὶ ἔτοιμα ἢ τῶν βουλομέ- 5
2 νων νεωτερίζειν· εἴηδες γὰρ τῶν μὲν ἀφικνουμένων ἀνδρῶν παραιρεῖσθαι τὰ ὄπλα, ἐν δὲ τῇ ἀγορᾷ καὶ ταῖς συνοικίαις ὑπάρχειν σωράκους τε ἀσπιδίων καὶ ἐγχειριδίων κιβώτια * *.
- 31 Ἐπιστολῶν δὲ κρυφαίων παντοῖαι μὲν εἰσι πέμψεις, 10
2 αἱ δὲ μάλιστα λανθάνουσαι τοιαῖδε ἂν εἴεν. εἰς φορτία ἢ ἄλλα σκευὴ ἐνεβλήθη βιβλίον ἢ ἄλλο τι γράμμα τὸ τυχὸν καὶ μεγέθει καὶ παλαιότητι. ἐν τούτῳ δὲ ἐγγράπτο ἢ ἐπιστυλῇ ἐπιστιζομένων γραμμάτων ἢ δευτέρου ἢ τρίτου, ἐπιστιγμαῖς δὲ ἐλαχίσταις καὶ ἀθλοτάταις. εἶτα 15
ἀφικόμενον τοῦ βιβλίου παρ' οὐκ ἔδει, ἐξεγράφετο καὶ τα ἐπισημασμένα γράμματα τιθεῖς ἑφεξῆς τὰ ἐκ τοῦ πρώτου σείχον καὶ δευτέρου καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως, ἐγνώριζε 3
τὰ ἐπισταλένια. ὀλίγα δ' ἂν τις θέλων ἐπιστεῖλαι καὶ τότε ποιήσεις παρόμοιον τούτῳ. ἐπιστιολῆν γράψαντα 20
περὶ τινῶν φανερώς ἐν πλείοσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστιολῇ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐπισημαινόμενον γράμματα, δι' ὧν ἐμφανιεῖς ἅπερ ἂν βούλη. τὴν δὲ ἐπισημασίαν εἶναι ὡς

5. Post παντοπωλείων exprunki ἀθροισθέντων πλῆθος τι γένοιτο | μηδενὶ vulgo: μηδενὶ M | 7. στυοικίαις] συνοικίαις ἀθροῖα M || 8. σωράκους C: σωράκους sine accentu M | 9. Post κιβώτια in M est διὸ δεῖ τὰ εἰσαφικνουμένα τε καὶ ἠθροισμέτα μὴ ἐκχερεσθαί τε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τυκτερεσθαι ὅπου ἂν τύχη ἄλλῃ πληρὸν δείγματος τὸ ἄλλο (ἄλλη πληρὸν δείγματος ὅσον δ' ἄλλη C) πλῆθος ἐκτίθεσθαι τις εἶναι δημοσία κρίνειν || 10. In M lemma est ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΚΡΥΦΑΙΩΝ | ἐπιστολῶν - πέμψεις] περὶ δὲ ἐπιστολῶν κρυφαίων παντοῖαι μὲν εἰσιν αἱ πέμψεις προσυγκείσθαι δὲ τῷ πέμψαντι καὶ δεχομένῳ ἴδια M || 11. αἱ δὲ - εἴεν] αἱ δὲ λανθάνουσαι μάλιστα τοιαῖδε (sic) ἂν εἴεν ἐπέμψθη ἐπιστιολῇ ὡς M || 12. βιβλίον codex Casauboni: βυβλίον M | γράμμα Meinekianus: θράμα M || 15. Malim ἐπιστιγμαῖς δὲ ὡς ἐλαχίσταις καὶ ἀθλοτάταις | Post ἀθλοτάταις in scriptis est πληρὸν τῷ πεμπομένῳ || 16. βιβλίον codex Casauboni: βυβλίον M | ἔδει H: δεῖ M | 18. ὡς αὐτως M || 20. τόδε] ὡς M | ποιῆσαι M | γράψαντα T: γράψας M | 22. γράμματα δι' ὧν ἐμφανιεῖς ἅπερ ἂν βούλη Kirchhoffianus: γράμματα δὲ ὅτε ἐμφανῆ ὡςπερ ἐν βουλλῇ (sic) M ||

ἀθλοιαίτην. * * πεμπέσθω ἀνὴρ ἀγγελίαν φέρων τινα 4
 ἢ καὶ ἐπιστολὴν περὶ ἄλλων φανερώς. μέλλοντος δὲ
 πορεύεσθαι κρύφα αὐτοῦ εἰς τὸ τῶν ὑποδημάτων πέλμα
 ἐντεθῆτω βιβλίον καὶ ἐγκαταραπιτέσθω, πρὸς δὲ τοὺς
 5 πηλοὺς καὶ τὰ ὕδατα εἰς κασσιτέρον ἐλασμόν λεπτὸν
 γραφέσθω· ἀφικομένου δὲ παρ' ὃν δεῖ, καὶ ἀναπαυο-
 μένου ἐν τῇ νυκτί, ἀναλύτω τὰς ραφὰς τῶν ὑποδημάτων,
 καὶ ἐξελὼν καὶ ἀναγνοὺς καὶ ἄλλα γράψας καὶ λάθρα
 εἰ καθεύδοντας ἐγκαταρράψας ἀποστελλέτω τὸν ἄνδρα,
 10 ἀντεπιστείλας φανερώς. οὕτως οὖν οὔτε ἄλλος οὔτε ὁ 5
 φέρων εἰδήσει· χρη δὲ τὰς ραφὰς τῶν ὑποδημάτων ὡς
 ἀθλοιαίτας ποιεῖν. εἰς Ἐφεσον δ' εἰσεκομίσθη γράμματα 6
 τρόπῳ τοιῷδε. ἄνθρωπος ἐπέμφθη ἐπιστολὴν ἔχων ἐν
 φύλλοις γεγραμμένην, τὰ δὲ φύλλα ὡς ἐφ' ἔλκει καια-
 15 δεδεμένα ἦν ἐπὶ κνήμην. εἰσενεχθεῖη δ' ἂν γραφὴ καὶ 7
 ἐν τοῖς τῶν γυναικῶν ὡσὶν ἔχουσιν ἀντ' ἐνωτίων ἐλασμοὺς
 λεπτοὺς μολιβδίνους. ἐκομίσθη δὲ ἐπιστολὴ περὶ προ- 8
 δοσίας εἰς στρατόπεδον ἀντικαθήμενον ὑπὸ τοῦ προ-
 διδόντος ὧδε. τῶν ἐξιόντων ἵππέων ἐκ τῆς πόλεως εἰς
 20 προνομήν ἐν ἐγκατερράφῃ ὑπὸ τὰ πτερυγία τοῦ θώρα-
 κος βιβλίον, ἐν ᾧ ἐνιέταλτο, ἐάν τις ἐπιφάνεια τῶν
 πολεμίων γένηται, πεσεῖν ἀπὸ τοῦ ἵππου ὡς ἄκοντα καὶ
 ζωορηθῆναι. καὶ γενομένου δ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἀπο-
 δοθῆναι τὸ βιβλίον ὧ δεῖ. ὑπηρέτησε δὲ ἀδελφὸς ἀδελ- 9

1. ἀθλοιαίτην Π: ἀθλοιαίτην M. post hanc vocem in M est ἐπιστιγμαῖς
 δια πολλοῦ ἢ γραμμαῖς παραημεσιν ἢ τοῖς μὲν ἄλλοις μηδεμίαν ὑπό-
 ροιαν ἔξει τῷ δὲ πεμπομένῳ γνωστὴ ἔσται ἡ ἐπιστολὴ || 2. φανερώς T: φα-
 νερώων M | μέλλοντος δὲ | τοῦ δὲ μέλλοντος M || 3. κρυφαίως M || 4. Post ἐν-
 τεθῆτω in M est εἰς τὸ μεταξύ | βιβλίον codex Casauboui: βυβλίον M | καταρ-
 ραπιτέσθω M || 5. εἰς κασσιτέρον ἠλασμένον λεπτὸν M || 6. Post γραφέσθω
 in M est πρὸς τὸ μη ἀφανίζεσθαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων τα γράμματα || 8. καὶ
 ἄλλα γράψας καὶ T: ἄλλα γράψας M || 9. ἐγκαταρράψας T: καὶ ἐγκαταρ-
 ράψας M || 10. ἀντεπιστείλας T: ἀνταποστείλας Iulius Africanus, ἀπο-
 στείλας M. Post hanc vocem in M legitur καὶ δοῦς τε (sic) φέρειν | 13. ἐν
 addidit H || 14. ὡς addidi || 16. ἔχουσιν T: ἔχούσας M | ἐλασμοὺς λεπτοὺς
 μολιβδίνους] ἐνιλημένους λεπτοῖς μολιβδίνους M || 17. δεῖ Ita M. δὲ καὶ
 codex Casauboui et impressi || 18. Post ἀντικαθήμενον in M est πολέ-
 μιον || 19. Post εἰς προνομήν in M est τῶν πολεμίων || 21. βιβλίον

10 φῶ. ἄλλος δὲ ἱππέα ἐκπέμπων εἰς τὴν ἠνίαν τοῦ χα-
 λινου βιβλίον ἐνέρραφεν. κομίζεται δὲ καὶ ὧδε. κύστιν
 ἰσομεγέθη ληκύθῳ φυσήσας καὶ ἀποδήσας σφόδρα ξηρα-
 νεῖς, ἔπειτα εἰς αὐτὴν γράφεις ὃ τι ἂν βούλη μελανι
 11 καιακόλλω. Ξηρανθέντων δὲ τῶν γραμμάτων ἔξελε τὴν 5
 πνοὴν τῆς κύστιδος καὶ συμπιέσας εἰς τὴν ληκύθον ἐν-
 θες· τὸ δὲ στόμα τῆς κύστιδος ὑπερεχέτω τοῦ στόματος
 12 τῆς ληκύθου. ἔπειτα φυσήσας τὴν κύστιν, ἵνα διενρυνθῇ
 ὡς μάλιστα, καὶ ελαίου ἐμπλήσας περικτεμεῖς τῆς κύστι-
 δος τὸ ὑπερέχον τῆς ληκύθου καὶ προσαρμόσεις τῷ στό- 10
 ματι ὡς ἀδηλότατα, καὶ βύσας τὴν ληκύθον κομιεῖς
 φανερώς. διαφανές τε οὖν τὸ ελαίον ἐστὶ ἐν τῇ ληκύ-
 13 θῳ, καὶ οὐδὲν ἄλλο φανεῖται ἐνόν. ὅταν δὲ ἔλθῃ παρ'
 ὄν δεῖ, ἔξεράσας τὸ ελαίον ἀναγνώσεται, καὶ φυσήσας

vulgo: βιβλίον M | ἢ Casaubonus: ὡς M¹ ὑπῆρέτησι δὲ ἱππεὺς ἀδελφὸς
 ἀδελφῶ Kirchhoffius, quod reiecto ἱππεὺς suscepit. ὑπῆρέτησέν δὲ ἱππεὺς
 ἀδελφὸς ἀδελφόν M || 2. βιβλίον vulgo: βιβλίον M | ἐνέρραφεν C: ἐνέ-
 γραφεν M. post hanc vocem in eodem leguntur haec, ἐγένετο δὲ περὶ
 ἐπιστολῆν (καὶ addunt T) τοιόνδε. πολὺς γὰρ πολιορκουμένης ἐπεὶ παρ-
 ἦλθεν ἔσω τῆς πόλεως ὁ κομίζων τὰς ἐπιστολάς τῇ μὲν προδιδόντι καὶ
 προσέφερεν οὐκ ἀποδίδωσιν πρὸς δὲ τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως ἦλθεν μῆ-
 νῶν καὶ (ἢ pro καὶ C, ᾧ καὶ T) τὰς ἐπιστολάς ἰδίῳ ὁ δ' ἀκούσας ἐκέ-
 λευεν ταύτας μὲν τὰς ἐπιστολάς οἷς ἔφαιεν ἀποδοῦναι τὰ (τὰς C) δε παρ'
 ἐκείνων εἰ ἀληθές τι μὲνυει παρ' αὐτὸν ἐνεργεῖν καὶ ὁ μὲν τῶν ταῦτ'
 ἔπραξεν. ὁ δὲ ἀρχὸν λαβὼν τὰς ἐπιστολάς καὶ ἀτακαλεσάμενος τοὺς ἀν-
 θρώπους τὰ σημεῖα τε ἰδελκνεν τῶν δακτυλίων ἅπερ ὁμολόγουν αὐτὸν
 (αὐτῶν Orellius, αὐτῶν T) εἶναι καὶ λύων τὰ βιβλία ἰδίῳ τὸ πρᾶγμα.
 τεχνικῶς δὲ δοκεῖ φερόσαι δι τὰς πεμπομένας παρὰ τοῦ ἀνθρώπου οὐ
 καὶ ἦλθεν (οὐκ ἔλαβεν C, οὐ κατέλαβε T) ἦν γὰρ αὐτοῖς ἀρνηθῆναι καὶ
 φάσκειν ἐπιβουλεύεσθαι ὑπὸ τινος τὰς δ' ἀνταποπιλλομένας λαβὼν ἂν
 ἀντιλεπῶς (sic) (Casauboni codex ἀνιστιλέκτως) ἤλεγξεν | κομίζεται δὲ
 καὶ ὧδε | Mallin κομίζεται δὲ ἐπιστολῇ καὶ ὧδε. proximum verborum
 syntaxi indiligentia librariorum fecit duplicem, et rectam et obliquam.
 restitui rectam, obliquam fecerunt Turiceuses || 3. Post ληκύθῳ exruxi
 ὁπόση ἀντιβούλει πρὸς τὸ πλῆθος τῶν γραφισομένων | φουσῆσαντα καὶ
 ἀποδήσαντα T | ξηρῶναι M || 4. ἐς αὐτὴν] ἐπ' αὐτῆς M | γράφαι M | βου-
 λη II: βούλει M || 5. ἔξελεῖν T || 6. συμπιέσας Casauboniana: συμπιέσαν-
 τας M. συμπιέσαντα T | τὴν adieci | ἐνθες] ἐνθῆναι M || 7. στόματος T:
 ποματος M || 8. φουσῆσαντα T | τὴν κύστιν] τὴν κύστιν ἐν τῇ ληκύθῳ ἐ-
 νοῦσαν M | διενρυνθῇ Orellius: διενρυνθῆ M || 9. καὶ addiderunt T | ἐμ-
 πλήσαντα περικτεμεῖν M || 10. προσαρμόσαι M | 11. βύσαντα M | κομί-
 ζειν M || 14. καὶ addidi aute φυσήσας ||

τὴν κύστιν καὶ ἐκσπογγίσας καὶ κατὰ ταῦτ' εἰς αὐτὴν
 γράψας ἀποστελλέω. ἤδη δὲ τις ἐν δέλτου ξύλῳ γράψας 14
 κηρὸν ἐπέτηξε, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν. εἶτα
 ὅτε ἤλθε παρ' ὃν ἔδει, ἐκκνήσας τὸν κηρὸν καὶ ἀναγνούς
 5 ὁμοιόρῳπως ἀντεπέστειλεν. γράφοις δ' ἂν καὶ εἰς πινά- 15
 κιον ἠρωϊκὸν ἄπερ ἂν βούλη. ἐπεὶ καταλευκῶσαι καὶ
 ξηράναντα γράψαι ἵππεα φωσφόρον ἢ ὃ τι ἂν βούλη,
 ἱματισμὸν λευκὸν καὶ τὸν ἵππον λευκόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ
 ἄλλῳ χρώματι, πλὴν μελανός. ἐπεὶ δοῦναι τι ἀνα-
 10 θεῖναι ἐγγὺς τῆς πόλεως εἰς ὃ ἐὰν τύχη ἱερὸν ὡς εὐξό-
 μενος. ὃν δὲ δεῖ ἀναγνῶναι τὰ γεγραμμένα, χρῆ ἐλθόντα 16
 εἰς τὸ ἱερὸν καὶ γνόντα τὸ πινάκιον συσσήμῳ τινὶ προ-
 συκκειμένῳ, ἀπενέγκαντα εἰς οἶκον θεῖναι εἰς ἔλαιον.
 πάντα οὖν τὰ γεγραμμένα φανέεται. πέμψις δὲ πασῶν
 15 μὲν ἀθλοτάτη πραγματωδεστάτη· δὲ νῦν μοι ἐμφα-
 νισθήσεται· ἐστὶ δὲ τοιαύδε. εἰς ἀστράγαλον εὐμεγέθη 17
 τρυπήσαι τρυπήματα εἰκοσι καὶ τέτταρα, ἕξ εἰς ἑκάστην
 πλευρὰν τοῦ ἀστράγαλου· ἔστω δὲ τὰ τρυπήματα τοῦ
 ἀστράγαλου τὰ στοιχεῖα. διαμνημόνευε δὲ ἀφ' ἧς ἂν
 20 πλευρᾶς ἄρχεται τὸ ἄλφα, καὶ τὰ ἐχόμενα ἄπερ ἐν
 ἑκάστη γέγραπται. μετὰ δὲ ταῦτα, ὅταν τινὰ θε-

1. εἰς τὴν αὐτὴν M || 2. Proxima excerpfit Iulius Africanus c. LIII | τις C: τινες M | ἐν δέλτῳ ἐνξύλῳ M. cf. Herodot. VII 239 || 3. ἐπέτηξε C et Valckenarius: ἐπέθηξε M || 4. ὅτε ἤλθε Iulius Africanus: ὅταν ἔλθῃ M | ἔδει H: δεῖ M | ἐκκνήσας T: ἐκκνήσας M | 5. ὁμοιόρῳπως ἀντεπέστειλεν] γράψας πάλιν ὡσαύτως ἀπέστειλεν M, Iulius Africanus ὁμοιοτρόπως ἀνταπέστειλεν | Post ἀπέστειλεν in M est λεγεται δὲ καὶ εἰς πυξίον γράφοντα μελανὸν ὡς βελτίστῳ ἐν ξηρανθῆναι ἐπεὶ λευκῶσαντα ἀμυνίσθαι τὰ γραμματα. ὅταν οὖν ἀφίκηται παρὰ τὸν πεμπομενον, λαβόντα εἰς ὕδωρ θεῖναι τὸ πυξίον. φανέεται οὖν ἐν τῷ ὕδατι ἀκριβῶς πάντα τὰ γεγραμμένα | γράφοιτο M || 6. βούλη H: βούλει M | 7. βούλη H: βούλει M || 10. εἰς ὃ ἐὰν εὐξόμενος] Ita M. malim εἰς ἱερὸν ὃ ἐὰν τύχῃς συνταξάμενος || 11. ὃν Meinekias: ὅσον M || 14. πέμψις δὲ πασῶν μὲν ἀθλοτάτη πραγματωδεστάτη δὲ νῦν μοι ἐμφανισθήσεται] πασῶν δὲ ἀθλοτάτη πέμψις πραγματωδεστάτη δὲ νῦν μοι διὰ γραμμάτων λεγανισθήσεται M || 16. εἰς inseruerunt T || 17. τρυπήματα inserui ex Iulio Africano || 19. τὰ στοιχεῖα. διαμνημόνευε δὲ T: στοιχεῖα διαμνημόνευε δὲ Iulius Africanus. in M nihil est praeter δ || 20. ἄρχεται Iulius Africanus: ἄρχῃ M. malim ἀφ' ἧς ἂν πλευρᾶς ἄρχεται τὸ ἄλφα ||

λης ἐν αὐτοῖς τίθεσθαι λόγον, λίνον δίδειρον. εἰς
 θέλης *AINEIAN* δηλοῦν τῇ διέρσει τοῦ λίνου, ἀρχά-
 μενος ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀστραγάλου ἐν ἧ τὸ ἄλφα
 ἐστί, παρελθὼν τὰ ἐχόμενα τούτου γράμματα, ὅταν ἐλ-
 θῆς εἰς τὴν πλευρὰν οὗ τὸ ἰῶτά ἐστί, δίδειρον πάλιν, 5
 παρὲς δὲ τούτου τὰ ἐχόμενα, ὅπου συμβαίνει τὸ ν εἶ-
 ναι, δίδειρον καὶ πάλιν παρὲς τὰ ἐχόμενα τούτου, ὅπου
 τὸ εἰ ἐστί, δίδειρον τὸ λίνον, καὶ οὕτω τὰ ἐπίλοιπα
 τοῦ λόγου ἀντιγράφων ἐνειρον εἰς τὰ τρυπήματα, ἕως
 19 ἂν περάνης τὸ ὄνομα. ἔσται οὖν περὶ τὸν ἀστράγαλον 10
 ἀγαθὸς λίνου πεποιημένη, δεήσει δὲ τὸν ἀναγιγνώσκοντα
 ἀναγράφεσθαι εἰς δέλιον τὰ δηλούμενα γράμματα ἐκ
 τῶν τρυπημάτων. ἀνάπαλιν δὲ γίννεται ἡ ἐξαιρέσις τῇ
 ἐνέρσει. διαίρει δὲ οὐδὲν τὰ γράμματα ἀνάπαλιν γρα-
 φῆναι εἰς τὴν δέλιον· οὐδὲν γὰρ ἥτιον ἀναγνωσθήσεται. 15
 καταμαθεῖν δὲ πλείον ἔργον ἐστί τὰ γεγραμμένα ἢ τὸ
 20 ἔργον αὐτὸ γενέσθαι. εὐχερέστερον δ' ἂν ταύτῃ γίγνοιτο.
 ξύλον ὡς σπιθαμιαίου τρυπηθέντος ὅσα γε τὰ στοιχεῖα
 τῶν γραμμάτων, ἔπειτα ὡσαύτως ἐνείρειν τὸ λίνον εἰς
 τὰ τρυπήματα. ὅταν δ' εἰς τὸ αὐτὸ τρύπημα συμβῆ δις 20
 ἐνείρεσθαι, ὥστε τὸ αὐτὸ γράμμα δις ἐφεξῆς γράφεσθαι,
 21 προπεριελίξαντα τὸ λίνον περὶ τὸ ξύλον ἐνείραι. γίγνοιτο

1. λίνον T: λίνω M | δίδειρον] διαίρειν M. post δίδειρον hiat oratio.
 οἶον suppleunt Turicensis || 2. θέλης *AINEIAN*] ἐλήθειηαλί | (sic) M.
 θέλης Orellius, *AINEIAS* Haasius. feci *AINEIAN* | τῇ T: ἐν τῇ M |
 διέρσει C: διαίρει M || 4. τούτων M | γράμματα Iulius Africanus: πα-
 ραγράμματα M | ἐλθῆς Iulius Africanus: ἐλθῆ M || 5. τὴν addidi | οὗ τὸ
 ἰῶτα Iulius Africanus: οὗτο τω τα M | δίδειρον M || 6. τὸ ν εἶναι Orellius:
 τοῦτῃ M | δίδειρον accessit ex Iulio Africano || 7. τὸ addiderunt T |
 εἰ ἐστί Haasius: ἐνεσιν M | δίδειρον M || 9. τοῦ λόγου ἀντιγράφων] Ita
 M | ἐνείρει M | ἕως ἂν περάνης τὸ ὄνομα] ὡσπερ κριταίμεθα ὄνομα
 M || 11. πεποιημένη] πεμπομένη M | δεήσει H: δεήσεται M | τὸν accessit
 ex Iulio Africano | ἀναγιγνώσκοντα M || 13. γίνεται M | ἐξαιρέσις C: ἐξί-
 σις M || 14. ἐνέρσει C: ἐνέρξει M | 15. τὴν adieci | γνωσθήσεται M ||
 16. πλείον C. Orellius: πλείστον M || 17. εὐχερέστερον] εὐχερεπότερον
 M | ταύτῃ] τοῦτο M | γίγνοιτο M || 18. σπιθαμιαίου codex Casauboni:
 σπιθαμιαίου M | γε C: τε M || 20. ὅταν δ'] ὅπου δ' ἂν M | 21. ὥστε]
 ὡσπερ M || 22. ἐνείρειν M | γίγνοιτο M ||

δ' ἂν καὶ ᾧδε. ἀντὶ τοῦ ἀστραγάλου καὶ ξύλου ποιῆ-
 σαι κύκλον ξύλινον καὶ λεᾶναι, καὶ τρυπῆσαι εἰρε-
 ξῆς κύκλω τὰ στοιχεῖα τῶν γραμμάτων τὰ τέτταρα καὶ
 εἰκοσι, ὑποψίας δ' ἔνεκα καὶ ἄλλα ἐν μέσῳ τοῦ κύ-
 κλου τρυπῆσαι, εἰπεὶτα οὕτω εἰς τὰ στοιχεῖα ἐφεξῆς
 5 ὄντα τὸ λίνον ἐνεῖραι. ὅταν δὲ δις τὸ αὐτὸ γράμμα 22
 συμβῆ γράφεσθαι, ἐκ τῶν ἐν μέσῳ τρυπημάτων προεν-
 εῖραντα εἰς τὸ αὐτὸ γράμμα ἐνεῖραι· γράμμα δὲ λέγω
 τὸ τρύπημα. ἤδη δὲ τινες εἰς βιβλίον γράψαντες ὡς 23
 10 λεπτότατον μακροῦς στίχους καὶ λεπτὰ γράμματα, ἴν'
 ὡς εὐογοιότη γένηται ἢ ἐπιστολή, εἶτα ἐπὶ τῷ ὄμῳ
 τοῦ χιτῶνος υποθέντες καὶ ἀποπτύξαντες τοῦ χιτω-
 νίσκου ἐπὶ τῷ ὄμῳ ἀνύποπτος δὴ δοκεῖ εἶναι ἢ κο-
 μιδῆ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἐνδεδουκίος τινος τον χιτω-
 15 νίσκον καὶ οὕτω φερομένου. μαρτύριον δὲ ὅτι τὰ εἰς- 24
 πεμπόμενα μετὰ ἐπιβουλῆς χαλεπὸν φυλάξαι. οἱ γοῦν
 περὶ Ἴλιον ἄνθρωποι ἐκ τοσοῦτου χρόνου καὶ οὕτω δια-
 τεταμένοι οὕτω δύνανται φυλάξαι μὴ εἰσελθεῖν αὐτοῖς
 τὰς Λοκρίδας, ἀλλ' ὀλίγοι προσέχοντες τῷ λαθεῖν, λαν-
 20 θάνουσιν ἀνέτευ πολλὰ εἰσάγοντες σώματα. παρὰ δὲ 25
 τοῖς παλαιτέροις καὶ τοιόνδε ποτὲ ἐτεχνάσθη. Ποτίδαιαν
 γὰρ θέλων προδοῦναι Τιμόξενος Ἀρταβάζω προσυνέθεντο
 ἀλλήλοις ὃ μὲν τῆς πόλεως τι χωρίον ὃ δὲ τοῦ στρατοπέ-

1. ποιήσας M || 2. καὶ addidi post ξύλινον | τρυπῆσαι | τρησαι M ||
 3. τὰ ante τέτταρα in M desideratur. addidit ex codice suo Casaubonus ||
 4. ἔνεκεν M | 6. ἐνεῖραιεν M || 7. συμβῆ] συμβαίνει M | γράφεσθαι] γράφειν M |
 ἐκ τῶν | εἰς τι τῶν H | προενεῖροντα M || 8. γράμμα δὲ] γράμματι δὲ M ||
 9. εἰς Iulius Africanus c. LIII: εἰς τὸ M || 11. γένηται idem: γίνεται M.
 proxima ita constituit Hauptius, εἶτα ἐπὶ τῷ ὄμῳ τοῦ χιτῶνος ἐπιθέντες καὶ
 ἐπιπτύξαντες τοῦ χιτωνίσκου τὴν ὄμῳ, ἀνύποπτος δὴ δοκεῖ εἶναι ἢ κο-
 μιδῆ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ἐνδεδουκίος τινος τον χιτωνίσκον καὶ οὕτω φε-
 ρομένου. malim εἶτα ἐπὶ ὄμῳ χιτωνίσκου ἐπιθέντες καὶ ἐπιπτύξαντες
 τοῦ χιτωνίσκου τὴν ὄμῳ ἀνύποπτον ἐποιήσαν τὴν κομιδῆν τῆς ἐπιστο-
 λῆς. reliqua interpolatorem spirant || 17. inter Ἴλιον et ἄνθρωποι in M
 spatium quatuor fere literarum est | ἴλιον M | ἄνθρωποι ἐκ codex Ca-
 sauboni: ἄνθρωποι καὶ ἐκ. (sic) M | διατεταμένοι H: διατεταγμένοι M ||
 19. Post Λοκρίδας in M est καίτοι τοσοῦτόν ἔστιν αὐτοῖς ἢ σπουδῆ καὶ
 ἢ φυλακῆ || 21. παλαιτέροις M | Ποτίδαιαν] Herodotus VIII 128 ||

26 δου. εἰς ὅπερ ἐτόξευον ὃ τι ἂν τι ἤθελον ἀλλήλοις ἐμ-
 φανίσαι ἀζέτο δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἐλί-
 ξαντες τὸ βιβλίον καὶ πτερώσαντες ἐτόξευον εἰς τὰ
 27 προσυγκείμενα χωρία. ἐγένετο δὲ καταφανῆς ὁ Τιμόξε-
 νος προδιδούς τὴν Ποιδιαίαν· τοξεύων γὰρ ὁ Ἀριτάβαζος 5
 εἰς τὸ προσυγκείμενον, ἀμαρτιῶν τοῦ χωρίου διὰ πνεῦμα
 καὶ φανύλην πτέρωσιν, βάλλει ἀνδρὸς Ποιδιαίτου τὸν
 ὤμον, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμιν ὄχλος, οἷα φιλεῖ
 γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· αὐτίκα ἔδὲ τὸ τόξευμα λαβόντες
 ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς, καὶ οὕτως καταφανῆς ἐγέ- 10
 28 νετο ἡ πράξις. Ἴστιαῖος δὲ βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρᾳ
 σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς
 δηλώσαι, αἶε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν καὶ οὐκ εὐπορον
 ὄν γράμματα λαθεῖν γέροντα, τῶν δὲ δούλων τὸν πιστό-
 15 ταιον ἀποξυρησας ἔσιυξε, καὶ ἐπέιχεν ἕως ἀνέφυσαν αἱ
 29 τρίχες. ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἐπεμπεν εἰς Μίλητον,
 ἐπιστείλας τῷ ἐπεσιγμένῳ ἄλλο μὲν οὐδέν, ἐπειδὴν δ'
 ἀφίκηται εἰς Μίλητον πρὸς Ἀρισταγόραν, κελεύειν ξυρή-
 30 σαντα κατιδεῖν εἰς τὴν κεφαλὴν. τὰ δὲ στίγματα ἐση-
 30 μαινευ ἅ ἔδει ποιεῖν. γράφειν δὲ καὶ ὧδε. προσυνηθέ- 20
 μενον τὰ φωνήεντα γράμματα ἐν κεντήμασι ἰδέσθαι·
 ὅποστον δ' ἂν τύχη ἕκαστον ὄν ἐν τοῖς γραφομένοις,
 31 τοσαύτας στιγμαῖς εἶναι. οἷον τοδε,

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΟΣ

Α:: :: Ν:: :: Σ:: :: Σ Κ. Α:: Σ

ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΗΚΕΤΩ

·.Ρ. ΚΑ.. :: Α.: Σ.: Κ· Τ:::

25

2. γλυφίδας C: πύλας γλυφῶν M || 8. τὸν δὲ βληθέντα Herodotus: προβληθέντα M || 9. γίνεσθαι M || ἐν πολέμῳ Herodotus: ἐν τῷ πολέμῳ M || 11. Herodotus V 35 || 12. ἀποστῆναι ex Herodoto adiecit Casaubonus || 14. ὄν addidit Valekenarius. vide tamen ne καὶ οὐκ εὐπορον γράμματα λαθεῖν γέροντα ad interpolatorem revocanda sint | τῶν δὲ δούλων T: τῶν δούλων M manu secunda. fuerat τῶν δούλων || 15. ἐπέιχεν M ἀνέφυσαν T: ἂν ἐφυσαν M || 16. ὡς δὲ ἀνέφυσαν addidi || 20. ἔδει M || 22. α· addidi || 23. οἷον τοδε | οἷον τε δὲ τοῦτο M || 25. In M est Α Ν Ο Ο Κ Α Ο P Κ Α Δ Ο Κ T. vocalinum significatio in scriptis desideratur. debetur Casaubono ||

καὶ τόδε ἄλλο ἀντὶ τῶν φωνηέντων γραμματίων τίθεσθαι
 τί δαί * * πολλοὶ δὲ ταῖς καὶ Ἡπειρον κυσὶν ἐχρήσαντο
 ὠδε. ἀπαγαρόντιες δέσμιον περιέβηκαν περὶ τὸν αὐχένα 32
 ἱμάντα, ἐν ᾧ ἐπιστολὴ ἐνέγραπτο. εἶτα ἀφῆκαν νυκτὸς
 5 ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς ὃν ἐξ ἀνάγκης ἐμελλεν ἦξειν ὅθεν
 ἀπήχθη. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ Θεσσαλόν. χρη δὲ τὰς παρα- 33
 γιγνομένας εὐθὺς ἀνοίγειν δέλτους. Ἀστυνάακτι δὲ τεράννω
 Λαμφάκου πεμφθείσης ἐπιστολῆς, ἐν ἣ γεγραμμένα ἦν τὰ
 μνηύοντα τὴν ἐπιβουλήν ἀφ' ἧς ἀνηρέθη, παρὰ τὸ μὴ εὐ-
 10 θὺς ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὰ γεγραμμένα διεφθάρη,
 τὴν ἐπιστολὴν ἔχων περὶ τοὺς δακτύλους. διὰ τὴν αὐ-
 τὴν αἰτίαν καὶ ἐν Θήβαις ἢ Καδμεία κατελήφθη, τῆς 34
 τε Λέσβου ἐν Μυτιλήνῃ παραπλήσια τούτοις ἐπράχθη.
 * * Γλοῦς δὲ βασιλέως ναύαρχος παρὰ βασιλέα ἀναβάς, 35
 15 ἐπεὶ οὐχ οἶόν τε ἦν ὑπομνήματα ἐν βιβλίῳ ἔχοντα εἰσιέ-
 ναι παρὰ βασιλέα (ἦν δὲ αὐτῷ περὶ πολλῶν τε καὶ με-
 γάλων διαμνημονευτέον), ἐγράψατο εἰς τὰ διαστήματα
 τῆς χειρὸς τῶν δακτύλων περὶ ὧν ῥητέον ἦν αὐτῷ.

Πρὸς δὲ τὰς τῶν ἐναντίων προσαγωγὰς μηχανήμα- 32
 20 σιν ἢ σώμασιν ἐναντιοῦσθαι ὠδε. πρῶτον μὲν εἰς τὰ
 ὑπεραιρόμενα ἐκ πύργων ἢ ἰστῶν ἢ τῶν ὁμοτρόπων τού-
 τοις οἷς προσαχθέντα ὑπεραιράτο χρη τισὶν ἀδιατημίτοις

1. Rectius verba καὶ τόδε abiecto ἄλλο ponentur e regione verborum
 ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ ΗΚΕΤΩ || 2. Post τί δαί in M est καὶ τάδε τὰ πεμπύ-
 μενα γράμματα εἰς τινὰ τόπον τῷ πεμπομένῳ δῆλον γίνεσθαι ἐλθόντος
 τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν πόλιν καὶ πωλοῦντός τι ἢ ὠνομένου ὅτι ἦκει
 αὐτῷ γράμματα καὶ κεῖται ἐν τῷ πορρηθέντι (sic) τόπῳ. καὶ οὕτω οὐτε ὁ
 φέρων οἶδεν οἷω ἠνέχθη, οὔτε ὁ λαβὼν γνωστὸς ἐστι ὅτι ἔχει | πολλοὶ | Ju-
 lius Africanus c. LIII | ταῖς adiecti || 3. δέσμιον C: δεσμὸν M | 4. ἐνέγραπτο
 T: ἐγγράπτο M | 5. πρὸς ὃν | Aut scribendum ὃ δὲ aut delendum ὅθεν
 ἀπήχθη || 6. καὶ addiderunt T | Θεσσαλὸν Iulius Africanus, Θεσσαλονικὸν
 M | παραγιγνομένους M || 7. δι | Malim γοῦν || 8. τὰ inserui || 10. Post
 γεγραμμένα expruaxi ἀλλ' ἀμελήσαντος αὐτοῦ πρὸς ἄλλοις δὲ γενομένου
 πρότερον || 11. Fortasse διὰ δὲ τὴν || 13. Μυτιλήνῃ μυτιλήνῃ τὰ M ||
 14. Hiatus orationis significavi | Γλοῦς C: πλοῦς M | 15. οἶόν τε | For-
 tasse ὄσιον || 18. Post αὐτῷ in M est περὶ τὴν τῶν τοιούτων ἐπιμέλειαν
 τῷ πύργῳ ποιητέον ὡς ἂν μὴθὲν λαθάνηται εἰς τὴν πόλιν εἰσφερόμε-
 νον μῆτε ὄπλον μῆτε γράμματα || 19. In M lemma est .ΑΝΤΙΜΗΧΑ-
 ΝΗΜΑΤΑ || 21. ἰστῶν C: ἰστιῶν M ||

περιβληθένια καιαιειάσθαι ὑπονεόντων, ἅμα δὲ καὶ
 ὑποθυμιᾶν καπνὸν πολλὸν ὑφάπτειν ὡς μέγιστον πῦρ ποι-
 2 οῦντα. ἀναιρέσθαι πύργους ξυλίνοους ἢ ἄλλα ὑψη ἐκ
 φορμῶν πληρουμένων ἄμμου ἢ ἐκ λίθων ἢ ἐκ πλίνθων.
 ἴσχοιεν δ' ἂν τὰ βέλη καλάμων ταρσοὶ ὀρθίως καὶ πλα- 5
 3 γίως συντιθεμένων. ἠτοιμάσθαι δὲ καὶ τοῖς εἰς τὰ τεῖχη
 μηχανήμασιν εἰσπίπτουσι κριῶ καὶ τοῖς ὁμοτρόποις τούτω
 ἐρύμαια. σάκκους ἀχύρων πληροῦντα προκρεμαννύειν καὶ
 ἀγγεῖα ἐρίων καὶ ἀσκούς βοείους νεοδάρτους πεφουσημέ-
 νους ἢ πεπληρωμένους τινῶν καὶ ἄλλα τούτοις ὁμότροπα. 10
 4 καὶ ὅταν ἡ πύλην ἢ ἄλλο τι τοῦ τεύχους διακόπτη, χρῆ
 βρόχῳ τὸ προῖσχον ἀναλαμβάνεσθαι, ἵνα μὴ δύνηται
 5 προσπίπτειν τὸ μηχανήμα. παρασκευάζεσθαι δὲ ὅπως
 λίθος ἀμαξοπληθῆς ἀφιέμενος ἐμπίπτῃ καὶ συντριβῆ τὸ
 τρύπανον· τὸν δὲ λίθον ἀγίεσθαι ἀπὸ τῶν προωστῶν, 15
 6 ἐχόμενον ὑπὸ καρκίνων. ὅπως δὲ μὴ ἀμαρτιάῃ τοῦ τρυ-
 πάνου ὁ λίθος φερόμενος, κάθετον χρῆ προαγίεσθαι, καὶ
 ὅταν αὐτῇ πέσῃ ἐπὶ τὸ τρύπανον, εὐθὺς τὸν λίθον ἐπα-
 7 φρίεσθαι. ἄριστον δὲ πρὸς τὰ διακόπτοιντα τὸ τεῖχος καὶ
 τὸδε παρασκευάσθαι. ἢ ἂν κριὸς προσάγῃται τῷ τείχει, 20
 ταύτῃ χρῆ ἔσωθεν ἀντιπαρασκευάζειν ἀνίκριον, διορθί-
 ξαντα τὸ τεῖχος μέχρι τοῦ ἔξω μέρους τῶν πλίνθων, ἵνα
 μὴ προειδῶσι πρότερον οἱ πολέμιοι· ὅταν δὲ ἐγγὺς ἢ
 8 τὸ διακόπτοιν, οὕτως ἔσωθεν τῷ ἀνικρίῳ παίειν. πρὸς
 δὲ τὰ μεγάλα μηχανήματα, ἐφ' ὧν σώματά τε πολλὰ 25

1. ἅμα δὲ Meinekius: ἄλλα δὲ M || 2. ποιούντα: πνέοντα M || 3. ἀν-
 αιρέσθαι H: ἀναιείρεσθαι M. deest copula vel particula adversativa ||
 4. ὑφάμμου M || 5. ἴσχοιεν H: ἴσχοι M | ὀρθίῳ καὶ πλαγίῳ M || 6. συν-
 τιθεμένων | Fortasse συντεθειμένων | ἠτοιμάσθαι H: ἠτοιμάσθαι M |
 τεῖχη C: χεῖλη M || 7. εἰσπίπτουσι C: εἰσπουσιν M | τούτω H: τούτων
 M | 8. Post ἐρύμαια excidit τὰδε aut ὡδε | προκρεμαννύειν C: προσκρε-
 μαννύειν M | καὶ ante ἀγγεῖα addiderunt F || 10. πεπληρωμένους C: πε-
 πληρωμένων M | καὶ ἄλλα | ἄλλα M || 12. προῖσχον C: προσῖσχον M ||
 13. καὶ παρασκευάζεσθαι δὲ M. exruuxi καὶ || 14. τὸ C: τὸν M || 15. τῶν
 delet Kirchhoffius | 17. καθέτην M || 18. εὐθὺς M || 20. ὅταν - τείχει
 ὅταν γνῶς || προσάγεσθαι τοῦ τεύχους M || 22. τοῦ τεύχους M | ἔξω
 ἄλλου M | τῶν πλίνθων C: τὸν πλίνθον || 23. προῖδωσιν M || 24. Post
 παίειν in M est καὶ πολὺ ἰσχυρότερον ὁ ἀνικριὸς γίνεσθαι ||

προσάγεται καὶ βέλη ἐξ αὐτῶν ἀφίεται ἄλλα τε καὶ
καταπέλται καὶ σφενδόνας, εἰς δὲ τὰς ὑροφίνας οὐκίας
καὶ πυρφόρα τοξεύματα, πρὸς δὲ ταῦτα τὰ μηχανήματα
πρῶτον μὲν χρῆ τοὺς ἐν τῇ πόλει κρυφαίως ὑπορύσσειν
5 κατὰ τὰς προσαγωγὰς τῶν μηχανημάτων, ἵνα οἱ τροχοὶ
τῶν μηχανημάτων ἐμπύπτοντες δύνωσιν εἰς τὰ ὑπορύγ-
ματα· ἔπειτα ἐσωθεν ἀνταίρειν ἐκ φορμῶν πληρουμένων
ἄμμου ἢ ἐκ λίθων τῶν ὑπαρχόντων ἔρμα, ὅπερ τοῦ τε
μηχανήματος ὑπερέξει καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων βέλη ἀργὰ
10 ποιήσει. προκαλίπτεισθαι δὲ ἅμα τοῖτοις καὶ πυκνὰ παρα-
πειάσματα ἢ ἰστία, ἐρύματα τῶν εἰσαφιεμένων βελῶν,
ἅπερ σχήσει τε τὰ ὑπερπίπτοντα τῶν βελῶν καὶ ῥαδίως
συλληθήσεται, χαμαιπειτὲς δὲ μηδὲν ἔσται. τὸ δὲ αὐτὸ 10
ποιεῖν καὶ ἢ ἂν ἄλλη τοῦ τείχους ὑπερπειῆ γιγνώμενα τὰ
15 βέλη τοὺς ὑψηροῦντίας τε καὶ τοὺς διαπορευομένους
βλάπτει καὶ τιτρώσκει. ἢ δὲ ἂν τοῦ τείχους χελώνη προσ- 11
αχθεῖσα δύνηται τὸ τεῖχος διορύξαι ἢ καταβαλεῖν, ταύτη
χρῆ ἀντιοῦσθαι παρεσκευασμένον. πρὸς μὲν τὸ διόρυγμα 12
πῦρ ποιεῖν πολὺ, πρὸς δὲ τὸ πέσημα τοῦ τείχους τὰ-
20 φρον ἐσωθεν ὀρύσσειν καὶ ἅμα ἀνταίρειν τειχίον πρό-
τερον ἢ πεσεῖν τὸ τεῖχος, ἂν μὴ ἄλλως δύνῃ κωλύειν.

Χρῆ δὲ ταῖς προσαχθεῖσαις χελώνας ἐπιχεῖν πίσσαν 33
καὶ στυπτεῖον καὶ θεῖον ἐπιβάλλειν, ἔπειτα φλογώ-

5. τοῦ μηχανήματος M | 6. δύνωσιν M || 7. ἀνταίρειν H: ἀνταίρειν M | πληρουμένων C: πληρουμένου M || 8. ψάμμου M | ἢ ἐκ λίθων) καὶ λίθων ἐκ M | 10. προκαλίπτειν M | πυκνὰ Mommsenus: γυνὰ M || 13. μηδὲν] Immo οὐδὲν || 14. γινώσκει M || 15. τοὺς ὑψηροῦντίας τε καὶ τοὺς διαπορευομένους] Malim τοὺς ὑψηροῦντας καὶ διαπορευομένους | 16. βλάπτει καὶ τιτρώσκει M || 17. δύνηται H: δυνήσεται M | τὸ τεῖχος] τι τοῦ τείχους M | 18. παρεσκευασμένον] Aut uide addendum aut proxima sententiae praesigendum καὶ | 20. Post ὀρύσσειν in M est ἵνα ἐσέλθωσιν | ἀνταίρειν H: ἀνταίρειν M | τειχίον] τειχίσον M || 21. Post τείχος in M est ἢ ὀρύσσειται M || 22. In M lemma est ΕΜΠΡΗΣΙΣ. proxima excerptit Iulius Africanus c. XLV | προσερχθεῖσαις M | ἐπιχεῖν πίσσαν] Malim πίσσαν ἐπιχεῖν vel ἐπιχεῖν πίσσαν καὶ ἐπιβάλλειν στυπτεῖον καὶ θεῖον | 23. στυπτεῖον C: στίππυον M | φλογώσαντα Iulius Africanus: φλογώθηεντα M. malim ἔπειτα γὰρ κλον σχοίτων φλογώσαντα καὶ ἐξωπαντα ἐλαφίεμαι ἐπὶ τὴν χελώνην |

σαντα φράκελλον καὶ ἐξάψιαντα ἐπαφιέναι σχοίνῳ ἐπὶ τὴν
 χελώνην. * * τὰ δὲ τοιαῦτα προτεινόμενος ἀπὸ τοῦ

τείχους ἐπιβάλλεται τοῖς προσαγομένοις μηχανήμασι.

- 2 * * πιμπράναι χρῆ ταῦτα ὧδε. παρεσκευάσθω ξύλον
 οἶον ὑπερον, μεγέθει δὲ πολλῷ μείζον. καὶ εἰς μὲν τὰ 5
 ἄκρα τοῦ ξύλου κρούσαι σιδηρία ὀξέα, περὶ δὲ τὰ ἄλλα
 μέρη τοῦ ξύλου καὶ ἄνω καὶ κάτω χρῆσαι πυρός σκενα-
 σίας ἰσχυράς, τὸ δὲ εἶδος γενέσθω οἶον κεραυνός τῶν
 γραφομένων. τοῦτο δὲ ἀφίεσθαι χρῆ εἰς τὸ προσαγόμε-
 νον μηχανήμα οὕτως ὥστε ἐμπηγνυσθαι εἰς τὸ μηχανήμα, 10
 καὶ ἐπινημῆσται τὸ πῦρ ἐμπαγέντιος αὐτοῦ. ἐπειτ'
 3 ἂν τινες ὡσι τῆς πόλεως ξύλινοι μύσωνες ἢ τοῦ τείχεός
 τι χρῆ τοῦτοις ὑπάρχειν πρὸς τὸ μὴ ἐμπίπρασθαι ὑπὸ
 4 τῶν πολεμίων πύλους καὶ βύσσας πρὸς τὴν τάξιν. ἐὰν
 δὲ ἐμπρησθῶσι πύλαι, προσφέρεσθαι ξύλα καὶ ἐμβάλ- 15
 λοντα ὡς μέγιστον τὸ πῦρ ποιεῖν, μέχρι ἂν ταφρεύσης τὰ
 ἔσωθεν.

- 34 Ἐὰν δὲ τινες πολέμιοι παῖ ται ἐμπιπράμεναι
 ἰσχυραὶ σκενασῖαι πρὸς τὸ πῦρ σβεννύνειν χρῆ αὐτὸ ὕξει·
 οὐ γὰρ εἰ ράϊως ἐξάπτεται. μᾶλλον δὲ τὸ προαλείφειν· 20
 2 τοῦτου γὰρ πῦρ οὐχ ἄπτεται. τοὺς δὲ κατασβεννύντας
 ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων ἔχειν περὶ τὸ πρόσωπον ἔρμα,
 ἵνα ἡσσον ὀχλῶνται προσασσοῦσης αὐτοῖς τῆς φλογός.

2. Fortasse scribendum προωθούμενα || 4. Videtur requiri καὶ ante ὧδε
 et ἐμπιπράναι pro πιμπράναι | ξύλα M | 5. οἶον ὑπερον μεγέθει] οἶον
 ὑπερομεγέθη M. correxi ex parte Orellium et Turicenses secutus | μείζω
 M || 6. ὀξέα] ὀξέα καὶ μείζω M || 7. χρῆσαι] χωρὶς M | 8. τῶν γραφομένων
 H: τὸ γραφόμενον M | 10. Post μηχανήμα in M est ἐσκευασμένον || 11. ἐπι-
 νημῆσται] ἐπιμένειν M | 14. πύλους Carnes: πλείους M | 15. Fortasse
 ἐὰν δὲ ἐμπρησθῶσιν αὶ πύλαι. excerpit haec Iulius Africanus c. XLVI ||
 16. αὐ] οὐ M | ταφρεύσης H: ταφρεύση M || 17. Post ἔσωθεν in M est καὶ
 ἂν τι δέη ἐκ τῶν σοὶ συνυπαρχόντων (ὑπαρχόντων Iulius Africanus) τά-
 χιστα εἰ δὲ μὴ ἐκ τῶν ἐγγυτάτα οἰκίων καθαιρούντα || 18. In M lemma
 est ΠΥΡΟΣ ΣΒΕΣΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΜΠΙΠΡΑΜΕΝΑ (sic).
 excerpit haec Iulius Africanus c. XXXVIII | παῖ ται] Ita M. ex-
 cerpsit haec Iulius Africanus c. XXXVIII | ἐμπιπράμεναι M || 19. πρὸς]
 Immo πυρός || 23. προσασσοῦσης Meinekius: προσαίσσουσης M !

Αὐτὸν δὲ πῦρ σκευάζειν ἰσχυρὸν ὧδε, ὅπερ οὐ πᾶν 35
 τι κατασβέννυται. πίσσαν, θείον, στυππεῖον, μάνναν
 λιβανωιοῦ, θαλάσσης πρίσματα ἐν ἀγγείοις ἐξάψαντα προσ-
 φέρειν, εἴαν βούλη τῶν πολεμίων τι ἐμπρησθῆναι.

5 Ταῖς δὲ τῶν κλιμάκων προσθέσειν ἀντιοῦσθαι 36
 ὧδε. εἴαν μὲν ὑπερέχη τοῦ τείχους ἢ κλίμαξ προστε-
 θεῖσα, χρη, ὅταν ἐπ' ἄκρων ἢ ὁ ἀναβαίνων, τότε ἀπώ-
 σαι τὸν ἄνδρα ἢ τὴν κλίμακα ξύλῳ δικρῶ, εἴαν μὴ ἄλλως
 κωλύειν δύνη διὰ τὸ ὑποτοξεύεσθαι· εἴαν δὲ ἀρμότιη τῷ
 10 τείχει ἢ κλίμαξ, τὴν τε κλίμακα οὐχ οἶόν τε ἀπωθεῖν,
 τὸν ὑπερβαίνοντα χρη ἀπώσαι. εἴαν δὲ ταῦτα μὲν δοκῆ 2
 εἶναι, πεποιῆσθαι χρη οἶον θύραν ἐκ σανίδων, ἐπειτ'
 ἐπ' αὐτὴν προσφέρηται ἢ κλίμαξ, ὑποτιθέσθαι τῇ κλίμακι τῇ
 προσφερομένῃ· ὅταν δὲ προσίη ἢ κλίμαξ πρὸς τὴν θύ-
 15 ραν, ἐξ ἀνάγκης ὑπαχθείσης τῆς θύρας, ἢ κλίμαξ πί-
 πτει, σφονδύλου προὔποτιθεμένου, οὐδὲ προσταθῆναι
 δυναίεται.

Τοὺς δὲ ὑπορύσσοντας ὧδε κωλύειν. εἴαν δοκῆ ὑπο- 37
 ρύσσεσθαι, ὡς βαθυτάτην ἐκτὸς χρη τάφρον ὀρύσσεσθαι,
 20 ὅπως εἰς τὴν τάφρον τὸ ὑπόρυγμα ἀφίκηται καὶ οἱ ὑπο-
 ρύσσοντες ὀφθῶσιν. εἴαν δὲ σοὶ ὑπάρχη, καὶ τειχίον 2
 τειχίσαι εἰς αὐτὴν ὡς ἰσχυρότατον καὶ μεγίστων λίθων.
 εἴαν δὲ μὴ ὑπάρχη τειχίσαι λίθοις, ξύλα καὶ φορυτὸν κο-

1. In *M* lemma est ΠΥΡΟΣ ΣΚΕΥΑΣΙΑ | οὐ πᾶν τι Meinekius:
 οὐ πάντη *M* || 2. στυππεῖον *C*: στυπεῖον *M* || 3. ἐν ἀγγείοις *C* *Orellius*:
 ἐναντίας *M* | ἐξάψαντα *C*: ἐξάπτοια *M* || 4. βούλη *H*: βούλει *M* || 5. Ad-
 didi ὧδε || 7. ὁ abest a *M* || 9. ἀρμότιη] ἀρι ἀνη *M* | τῷ τείχει *Meierus*:
 τῷ τε σχεῖ *M* | 10. scripsi τὴν τε] τὴν μὲν *M* | Post οἶόν τε inseri malim
 ἢ || 11. τοῖ] τὰ δὲ *M* | Fortasse εἴαν δὲ δοκῆ reiectis ταῦτα μὲν et εἶναι ||
 13. προσφέρηται *T*: προσέθηται *M*. deest obiectum | ὑποτιθέσθαι] ὑπο-
 προτιθέσθαι *M* || 14. προσίη] *Malim* προστεθῆ || 16. σφονδύλου *H*: σπον-
 δύλου *M* | προὔποτιθεμένου *M*, supra adscripto sigma | προστεθῆναι *Tu-*
ricenses. ad absolutam sententiam nonnulla deesse videntur || 18. Proxima
 excerptis Iulius Africanus c. LIV, LV | In *M* lemma est ΥΠΟΡΥΣΣΟΝΤΩΝ
 ΓΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΚΩΛΥΣΙΣ | δοκῆ codex Casauboni | δοκῆς *M* || 19. τά-
 φρον codex Casauboni: τὴν τάφρον *M* || 22. ἰσχυρότατον *Orellius*: ἰσχυ-
 ροτάτην *M* || 23. λίθοις Iulius Africanus: λίθους *M* | ξύλα καὶ φορυτὸν]
 ξύλων φορυτὸν *M* | κομίσαι] κομίσαντα *M* ||

2 μίσαι. ἥ δ' ἂν τὸ ὑπόρυγμα τῆ τάφρῳ προσπέσῃ,
 ταύτῃ ἐμβάλλοντα τὰ ξύλα καὶ τὸν φορυτὸν ἐμπρῆσαι
 καὶ ἅμα κατασκεπάσαι, ὅπως ὁ καπνὸς εἰς τὸ διόρυγμα
 πορεύηται καὶ κακῶς ποιῇ τοὺς ἐν τῷ ὄρυγματι ὄντας·
 ἐνδέχεται γὰρ πολλοὺς ἀπολέσθαι αὐτῶν ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. 5
 4 ἦδη δὲ τινες καὶ σφήκας καὶ μελίσσας εἰς τὸ διόρυγμα
 ἀρέντες ἐλυμήναντο τοὺς ἐν τῷ ὄρυγματι ὄντας. χρῆ δὲ
 5 γνωρίσαντα καθ' ὃν τινα τόπον ὑπορύσσουσιν, ἀνθυπο-
 ορύσσειν καὶ ἀντιοῦσθαι καὶ ἐμπιπράναι τοὺς ἐν τῷ
 6 ὄρυγματι ὄντας. παλαιὸν δὲ τι λέγεται Ἄμασιν Βαρκαίους 10
 πολιορκοῦντα ἐπιχειρεῖν ὀρύσσειν· οἱ δὲ Βαρκαῖοι αἰ-
 σθόμενοι τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Ἀμάσιδος, ἠποροῦντο μὴ
 λάθῃ ἢ φθάσῃ. ἐπεὶ αὖτε ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνευρεν ἐνθυμή-
 7 σας. ἀσπίδος χάλκωμα περιφέρων ἐντὸς τοῦ τείχους
 ἐπάνω προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον. τὰ μὲν δὲ ἄλλα 15
 κωφὰ ἦν πρὸς ἅ προσίσχοι τὸ χάλκωμα· ἥ δ' ὑπώρυσ-
 σετο, ἀνιῆκει. ἀνθυπορύσσοντες οὖν οἱ Βαρκαῖοι ταύτῃ
 8 ἀπέκτειναν πολλοὺς τῶν ὑπορυσσόντων. καὶ οἷς μὲν
 προσῆκει τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων τεχνάσματα ἀντιοῦμενον ἀμύ-
 νειν δεδηλωται· τοῖς δὲ ὑπορύσσειν μέλλουσιν τὸδ' ἂν 20
 9 γένοιτο ἰσχυρότατον φράγμα. χρῆ δύο ἀμαξῶν τοὺς ὑ-

1. ἥ δ' ἂν τὸ ὑπόρυγμα] ἂν δε τὰ ὄρυγματα M | τῆ τάφρῳ Iulius Africanus: τῆς τάφρου M | 2. ἐμβάλλοντα Iulius Africanus: ἐπιβάλλοντες M | τὰ addidi || 3. ἅμα] τὰ ἄλλα M | 4. πορεύηται Iulius Africanus: πορεύσεται M | ποιῇ C: ποιῆ ἢ M | ὄρυγματι] Fortasse ὑπορύγματι || 5. γὰρ Iulius Africanus: δε καὶ M | 6. σφήκας C: σφίκας M || 7. ὄρυγματι] Fortasse ὑπορύγματι || 8. γνωρίσαντα] ἀγνωσασιν M | τόπον C: τρόπον M | ὀρύσσουσιν M | 9. ἐμπιπράναι M | τοὺς - ὄντας] ἐν τῷ ὄρυγματι μαχόμενον M. praeterea malim ὑπορύγματι || 10. παλαιὸν δε τι λέγεται] Verba corrupta. proxima sumpsit Aeneas ab Herodoto IV 200 || 11. πολιορκοῦντα C: πολιορκοῦντας M | ἐπιχειρεῖν Melerus: ἐπεὶ ἐπιχειρεῖ M || 12. τὸ codex Casauboni: omisit M | 14. περιφέρων T: ἐπιφέρων M | ἐντὸς Orellius: οἴτος M || 15. τὸ δάπεδον Wesselingius: τάδε M | τὰ μὲν δε ἄλλα] τῆ μὲν δε ἄλλα M || 16. προσίσχοιτο χάλκωμα M | ὑπώρυσσετο C: ὑπορύσσετο M || 17. ἀνθυπορύσσοντες] ἀντιορύσσοντες M || 18. Post ὑπορυσσόντων in M legitur ἔθεν καὶ τὸν χρῶνται αὐτῷ ἐν τῇ νυκτὶ γνωρίζοντες ἢ ὑπορύσσεται | 19. προσῆκει H: προσῆκεν M | τὰ ἐκ C: καὶ ἐκ M | ἀντιοῦμενον] καὶ ἀντιωμεθα (sic) M | ἀμύνειν codex Casauboni: ἀμύνῃ M || 20. τοδ' ᾧδ' M |

μοὺς εἰς ταὐτὸ δῆσαι, συμπετάσαντα κατὰ τὸ ἕτερον μέρος τῆς ἀμάξης, ὅπως μετεωρισθῶσιν οἱ ῥυμοὶ εἰς ταὐτὸ συννεονίης· ἔπειτα οὕτως ἐπισυνθεῖν ἄλλα ξύλα καὶ ῥίπας καὶ ἄλλα φράγματα ἐπάνω, ταῦτα δὲ πηλῶ κατα-
 5 λείψαι. ἔσται οὖν τοῦτο καὶ προσαγαγεῖν ὅποι βούλει τοῖς τροχοῖς καὶ ἀπαγαγεῖν. ὑπὸ δὲ τούτῳ τῷ φράγματι τοὺς ὑπορούσσοντας εἶναι.

Ἐν δὲ ταῖς προσβολαῖς τῶν πολεμίων πρὸς τὸ τεῖ- 38
 χος μηχανήμασιν ἢ σώμασι χρῆ διακετάχθαι τὸ ἐν τῇ
 10 πόλει μάχιμον εἰς τρία μέρη, ὅπως οἱ μὲν μάχωνται, οἱ δὲ ἀναπαύωνται, οἱ δὲ παρασκευάζονται, καὶ νεοκμη-
 τες αἰεὶ ἐπὶ τοῦ τείχους ὦσι. δεῖ δὲ τινὰς καὶ ἄλλους 2
 ἐπιλελεγμένους πλήθει πλείους μετὰ τοῦ στρατηγοῦ συμ-
 περιμέναι κύκλῳ τὸ τεῖχος, ἐπικουροῦντας αἰεὶ τῷ πονου-
 15 μένῳ μέρει· τὸ γὰρ ἐπιὸν μᾶλλον οἱ πολέμιοι φοβοῦνται τοῦ ὑπάρχοντος καὶ παρόντος ἤδη. τὰς τε κύνας δεσμεῖν 3
 τὸν καιρὸν τοῦτον· μετὰ γὰρ ὀπλων καὶ θορύβου τῶν ἀνθρώπων τρεχόντων κατὰ τὴν πόλιν δι' ἀήθειαν ὄχλοισιν
 ἂν προσκείμεναι. τοῖς τε ἐπὶ τῷ τείχει μαχομένοις παρ- 4
 20 αινεῖν οἷα ἐκάσῳ δεῖ, τοὺς μὲν ἐπαινοῦντα τῶν δὲ δεόμενον· ὄργῃ δὲ μηδένα μετιέναι τῶν τυχόντων ἀνθρώπων, ἀθυρότεροι γὰρ εἶεν ἄν. εἰ δὲ τινὰς δεῖ μετιέναι 5
 ἀμελοῦντας καὶ ἀκοσμοῦντας, τοὺς τὰ πλεῖστα κεκτημένους καὶ ἐν τῇ πόλει δυνάμειως μάλιστα μετέχοντας· εἴη γὰρ

1. ταὐτὸ Iulius Africanus: τὸ αὐτὸ M || 2. ταὐτὸ συννεονίης idem: τὸ αὐτὸ νεόνιης M | 3. οὕτως Iulius Africanus: ὅπως M || 4. ῥυμοὶς] ῥυμοὺς M | φράγματα] Fortasse σάγματα. ἀλλὰ ex proximis male repetitum videtur | ἐπάνω ταῦτα δὲ T: ἐπάνω τὰ δὲ Iulius Africanus, σπανιώτατα δὲ M || 5. ὅποι] ὅπου M | 6. τοῖς τροχοῖς Orellius: τοὺς τροχοὺς M || 8. In M lemma est ΕΠΙΚΟΥΡΗΤΙΚΑ || 9. ἢ] ἢ καὶ M | τὸ ἐν τῇ πόλει μάχιμον εἰς] τοὺς ἐν τῇ πόλει μαχομένους M | 11. νεοκμητες C: νεοκμητες M || 12. ὦσι C: σώμασιν M || 13. πλήθει πλείους] πληθει πλείονι M | συμπεριμέναι M || 14. τῷ T: τῶν M || 15. Malim τοὺς et προσκείμενοι || 17. μετὰ γὰρ ὀπλων καὶ θορυβούντων ἀνθρώπων τρεχόντων κατὰ τὴν πόλιν δι' ἀήθειαν ὀρώσαι αἱ κύνες ὄχλοισιν ἂν προσκείμεναι M. ἀήθειαν C, μετὰ γὰρ ὀπλων καὶ θορυβου τῶν ἀνθρώπων τρεχόντων κατὰ τὴν πόλιν Meinekius. ego deleui ὀρώσαι αἱ κύνες || 20. ἐπαινοῦντα C: ἐπαινοῦντας M | τῶν δὲ δεόμενον C: τῶν δεδεμένων M || 21. μηδένα M || 22. μετιέναι inseruit C || 24. δυνάμειως Orellius: δυναμένους M ||

ἂν τὸ τοιοῦτο καὶ τοῖς ἄλλοις παράδειγμα. ἐν οἷς δὲ
 καιροῖς ἕκαστα τούτων δεῖ ποιεῖν, ἐν τοῖς Ἰακούσμασι
 6 γέγραπται. χερμάδια δὲ μὴ ἐπιτρέπειν ἀκαίρως ἀφιέναι,
 παρεσκευασθαι δὲ ὅπως καὶ τὰ ἀφεθέντα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν
 7 τῇ νυκτὶ ἀναλέγεται ὡδε. κατακρεμαννύειν χρῆ κοφίνους 5
 κατὰ τοῦ τείχους, εἰς οὓς τινες ἀναλέξουσιν· τοὺς δὲ ἄν-
 δρας χρῆ τοὺς ἀναλέξοντας τὰ χερμάδια καταβαίνειν διὰ
 τῶν εἰς τὸ τεῖχος κατακρεμασθέντων δικτύων στυείων καὶ
 ἐλαφείων ἢ ταῖς ἐκ τῶν σχοινίων κλίμαξι πεποιημέναις.
 8 ταύτας δ' ἴσας εἶναι τὸν ἀριθμὸν τοῖς ἀναλέγουσιν ἄν- 10
 θρώποις, ὅπως, ἐάν τινες ἐπίωσι, ταχὺ ἀναβαίνωσι·
 πύλας γὰρ μὴ ἀνοίγεσθαι νυκτός, ἀλλὰ ταῖς τοιαύταις
 κλίμαξι χρῆσθαι καὶ ἂν ἄλλα τινὰ βούλησθε.
 39 Χρῆ δὲ πολιορκουμένον καὶ τοιόνδε τεχνάζειν. ἐν
 ταῖς πύλαις εἰς τὸ ἔσω μᾶλλον μέρος ὄρυξαντα τάφρον 15
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν πάροδον λιπεῖν· ἐπεὶτα ἐπέξελθόντας
 τινὰς ἀκροβολίζεσθαι καὶ προάγειν τῶν πολεμίων τινὰς,
 2 ὥστε συνεισδραμεῖν εἰς τὴν πόλιν. τοὺς μὲν οὖν ἐκ τῆς
 πόλεως καταφεύγοντας εἰς τὴν πόλιν χρῆ ἐνθεν καὶ ἐνθεν
 παρὰ τὰς λελειμμένας παρόδους εἰστρέχειν, τοὺς δὲ τῶν 20
 πολεμίων συνειστρέχοντας εἰκός ἐστι, μὴ προειδόμενος τὴν
 τάφρον, εἰσπίπτειν καὶ φθείρεσθαι· ἔσω δὲ τῆς πόλεως ἐν
 τῷ καιρῷ τούτῳ εἶναι συντεταγμένους τινὰς ἐν ταῖς διόδοις

1. ἂν τὸ Meinekii: ἂν τι M | δὲ inseruit C || 2. ποιεῖν] παρῆναι M ||
 4. δε ὅπως C: ὁ δὲ ὅπως M | τῇ ante νυκτὶ addidit. proxima in M sic ha-
 bentur, κατακρεμαννύειν χρῆ ἐν κοφίνοις ἄνδρας κατὰ τοῦ τείχους ὅτι-
 νες ἀναλέγουσιν οὕτως δὲ ἄνδρας χρῆ τοὺς ἀναλέγοντας τὰ χερμάδια
 ἀναβαίνειν εἰς τὸ τεῖχος κατακρεμασθέντων δακτύλων ἰστων πέλαφίων
 ἢ ταῖς ἐκ τῶν σχοινίων κλίμαξι πεποιημέναις. δικτύων στυείων καὶ ἐλα-
 φείων Orellius et T, reliqua ego correxi || 10. δ' ἴσας Kirchhoffius: δισῆς
 M || 11. ἐπίωσι idem: πορῶσιν M || 13. ἂν ἄλλα τινὰ COrellius: ἂν τινα
 M | in M lemma est ΙΟΛΕΥΜΑΤΙ. proxima excerptit Iulius Africa-
 nus c. LVI | πολιορκουμένους M | καὶ τοιόνδε] καὶ τὰ τοιαῦτα M | 15. πύ-
 λαις] πύλαις καὶ M || 16. λιπεῖν Iulius Africanus: λιπόντι M || 17. προ-
 άγειν idem: προσάγειν M | τινὰς accessit ex Iulio Africano || 19. Verba
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν nescio an ex superioribus huc traducta sint || 21. εἰκός C:
 εἴη ὅς M || 22. Post τάφρον in M est ἅμα τε καὶ κεκρυμμένης οὔσης |
 δὲ addiderunt T || 23. τούτω] τούτων δ' M ||

καὶ πρώτοις ὀργμασι πυλῶν χώραις. εἰάν δὲ πλείονες τῶν
πολεμίων ἐπεισφέρωνται καὶ βούλη αὐτοὺς κατασχεῖν, χρη
ἤτοιμάσθαι ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ μεσοπύλου πύλην ξύλων ὡς
παχυτάτων καὶ σεσιδηρῶσθαι αὐτήν. ὅταν οὖν βούλη 4
5 ἀπολαβεῖν τοὺς εἰστρέχοντας πολεμίους, ταύτην ἀφιέναι
ὄρθην, καὶ αὐτῶν τινὰς ἢ πύλην φερομένη διαφθερεῖ καὶ
τοὺς λοιποὺς σήσει μὴ εἰσιέναι· ἅμα δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῷ
τείχει βαλλόντων τοὺς πρὸς ταῖς πύλαις πολεμίους. χρη 5
δὲ τοῖς φίλοις ἀεὶ προειρηθῆσθαι, εἰάν ποτε αὐτοῖς πολε-
10 μιοι συνεισπίπτωσιν, ὅπῃ τῆς πόλεως συναθροισθήσον-
ται, ὅπως τῷ τόπῳ οἱ φίλοι διαγιγνώσκονται· οὐ γὰρ
ῥάδιον μιγάδας τε ὄντας καὶ μεθ' ὀπλων καὶ μετὰ θορύ-
βου συνεισπίπτοντας διαγιγνώσκεισθαι. ἤδη δὲ τινες 6
τοῖς θρασυνομένοις τῶν ἐπιόντων καὶ προσπελάζουσι
15 τῷ τείχει ἔγγυτέρω τοῦ προσήκοντος νυκτὸς καὶ μεθ' ἡμέ-
ραν βρόχους ἡμέρας μὲν κρυφαίους καιεσκεύασαν νυκτὸς
δὲ ἀκρύπτους, οἷς τὸν εἰσπεσόντα ἀνέσπασαν. ἔστω δὲ 7
ὁ μὲν βρόχος ὄπλον ὡς ἰσχυρότατον, τὸ δὲ ἔλκον ἐπὶ
δύο πήχεις ἄλυσις, τοῦ μὴ διατμηθῆναι· τὸ δ' ἄλλο,
20 ὄθεν ἔλκονσι, σχοίνος. οὗτος δὲ ἔσω κατακρέμαται καὶ
ἀνασπᾶται ὄνοις ἢ κηλωνείοις. οἱ δὲ πολέμιοι εἰάν δια- 8
τέμνουν ἐπιχειρῶσι, πρὸς ταῦτα πάλιν οἱ ἔσωθεν κηλω-
νείοις χρωῖνται καθιέντες, ἵνα μὴ διατέμνηται· αἱ γὰρ

1. Malim πλείους || 2. βούλη H: βούλει M | κατασχεῖν] κατέχειν Iu-
lius Africanus, ἔχειν M || 3. ἄνωθεν codex Casauboni: ἀνωθεν M | πύλην
T: πύλη M | ξύλων C: πυλῶν M | 4. βούλη H: βούλει M || 5. ἀπολαβεῖν
H: ἀπολαβεῖν M || 6. αὐτῶν] αὐτῆ τε M | ἢ πύλην φερομένη διαφθερεῖ
C Orellius: ἢ πολυφερομένη διαφθερεῖ M || 7. λοιποὺς Iacobus Gronovius:
πολεμίους M | οἱ Iulius Africanus: τῶν M || 9. Fortasse φίλοις | αὐ-
τοῖς H: αὐθις M || 11. Fortasse φίλοι | διαγιγνώσκονται M || 12. καὶ post
ὄντας adieci | θορύβου M || 13. διαγιγνώσκεισθαι M | δὲ τινες Meinekius:
ἔξ M || 14. τῶν ἐπιόντων] τέλειον M | 15. ἔγγυτέρω Meinekius: ἔγγυτεροι
M | νυκτὸς καὶ] νυκτὸς ἢ M || 16. κρυφαίους codex Casauboni: κρυφαίως
M || 17. Post οἷς in M est προσκαλούμενοι ἀκροβολισμοῖς | ἀνέσπασαν]
ἀνασπᾶσουσιν M | 18. ὀπλονὸς ἰσχυροτάτου M || 19. ἄλυσις C: ἄλυσεις
M | 20. σχοίνου M, οὗτος] ὅλως M || 21. ὄνοις] ὀπλοῖς M | κηλωνείοις C:
αλωνείοις sine spiritu M || 22. ταῦτα] Malim τοῦτο. mox non intellego
πάλιν |

άλύσεις πρὸς τὰ τοιαῦτα πραγματώδες καὶ δυσμεταχείρι-
στον, ἄμα δὲ καὶ ἀλυσιτελές.

- 40 Ἄν δὲ ἢ ἡ πόλις μεγάλη καὶ μὴ ἱκανοὶ ὦσιν οἱ ἐν
τῇ πόλει ἄνθρωποι περιίστασθαι ἐν κύκλῳ τὴν πόλιν,
τοῖς δὲ ὑπάρχουσι θέλης αὐτὴν διαφιλᾶσαι, χοῆ τῆς 5
πόλεως ὅσα ἂν ἢ ἐνπρόσθε οἰκοδομεῖν ὑψηλὰ ἐκ τῶν
ὑπαρχόντων, ἵνα, ἂν τινες τῶν πολεμίων ἢ λαθραίως
ἢ βία ἀναβῶσιν, ἐν ἀπορίᾳ γενόμενοι μὴ δύνωνται
καταπηδᾶν, ἀλλὰ πάλιν ἀπίωσι μὴ ἔχοντες ὄπη κατα-
βαίνωσι. παρὰ δὲ τὰ οἰκοδομημένα ἐνθεν καὶ ἐνθεν 10
φιλασπόντων οἱ ὑπάρχοντες ἄνθρωποι, ἵνα τοὺς κατα-
2 πηδῶντας ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν διαφθειρῶσι. Λιονύσιος δὲ
πόλιν ὑποχείριον ποιησάμενος, ἀνδρῶν τῶν ἐν τῇ πόλει
τεθνηκότων τῶν δὲ πεφηνότων, ἠθέλησε κατασχεῖν· ἦν
δὲ μείζων ἢ ὥστε ἵπ' ὀλίγων φυλάσσεσθαι. ἐπιμελη- 15
3 τὰς μὲν οὖν τινὰς μετ' ὀλίγων οὖς ἐνεδέχετο * * *, τῶν δὲ
ἐν τῇ πόλει τὰ μέγιστα δυναμένων τοῖς οἰκέταις συνώκισε
τῶν δεσποτῶν τὰς θυγατέρας καὶ γυναῖκας καὶ ἀδελ-
φάς· οὕτω γὰρ αὐτοὺς ὡςτο μάλιστα πολεμιοτάτους ἔσε-
4 σθαι τοῖς δεσπότηταις καὶ αὐτῶ πιστοτάτους. Σινωπεῖς 20
δὲ πρὸς Λαταμᾶν πολεμοῦντες ἐπεὶ ἐν κινδύνῳ ἦσαν καὶ
σπάνει ἀνδρῶν, τῶν γυναικῶν τὰς ἐπιεικεστάτας μετα-
μορφώσαντες καὶ στολίσαντες ἐς ἄνδρας ὡς μάλιστα, ἀντὶ
ὄπλων καὶ περικεφαλαίων τοὺς τε κίδους καὶ τὰ ὁμότροπα
τοῦτοις δόντες χαλκῶμαϊα, περιῆγον τοῦ τείχους ἢ μί- 25
λιστα οἱ πολέμιοι ὄψεσθαι ἐμῆλλον. βάλλειν δὲ οὐκ
5 εἶον αὐτάς· πόρρωθεν γὰρ κατὰδῆλος βάλλουσα γυνή.

3. Inserui δὲ || 6. ὑψηλὰ Iulius Africanus: ὑψηλὴ M | 8. ἀπορία C: ἀπειρία M | 9. καταπηδᾶν Iulius Africanus: καταπηδᾶν ἐφ' ὑψηλῶν M | πάλιν ἀπίωσι C Orellius: πᾶσιν ἀπασι M | 11. οἱ ὑπάρχοντες ἄνθρωποι Iulius Africanus: ὑπαρχόντων ἀνθρώπων M | 13. τῶν ἐν τῇ πόλει Malim τῶν ἐν τῇ πόλει τῶν μὲν | 16. Feci asteriscos || 17. δυναμένων τοῖς οἰκέταις T: δυναμένους οἰκέτας M | 19. αὐτοὺς ἂν M || 20. πιστοτάτους T: πιστοτέρους M | Malim Σινωπῆς || 22. τὰς ἐπιεικεστάτας μεταμορφώσαντες τὰ ἐπιεικεστάτα σώματα μορφώσαντες M || 23. καὶ στολίσαντες καὶ ὀπλίσαντες M | ἐς ἄνδρας ὡς μάλιστα] ὡς ἐς ἄνδρας μάλιστα M || 26. δὲ inseruit C ||

ποιούντες δὲ ταῦτα τοὺς αὐτομόλους ἐγάλασσαν μὴ δια-
 γελθῆναι. ἐὰν δὲ θέλῃς τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει περιόδους πλείους 6
 φαίνεσθαι, χρή περιέναι ἐπὶ δύο, ἔχοντας τὰ δόρατα
 τὸν μὲν ἕνα στίχον ἐπὶ τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ, τὸν δὲ ἕτε-
 5 ρον ἐπὶ τῷ δεξιῷ· καὶ οὕτω φανοῦνται εἰς τέσσαρας.
 ἐὰν δὲ ἐπὶ τριῶν περιώσι, τὸν μὲν πρῶτον ἐπὶ τῷ 7
 δεξιῷ ὤμῳ ἔχειν τὸ δόρυ, τὸν δὲ ἕτερον ἐπὶ τῷ ἀριστερῷ·
 καὶ οὕτω φανοῦνται εἰς ἕξ.

Περὶ δὲ τροφῆς ἀσίτου καὶ ὧν σπάνις ἐν πολιορκίᾳ 8
 10 καὶ ὑδατίων ὡς δεῖ πόσιμα ποιεῖν, ἐν τῇ Παρασκευαστικῇ
 βίβλῳ δεδῆλωται. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἡμῖν εἴρηται, περὶ ναυ-
 τικῆς τάξεως δίδειμι.

Ναυτικῶν δὲ στρατημάτων διὸ εἰσὶ σιόλοι . . .

2. τοὺς adieci | 4. μὲν inserui || 6. ἐπὶ τριῶν H: τρία M | περιώσι
 codex Casauboni: περιώσι M | Post πρῶτον in M est ἄνδρα | 7. Post
 ἀριστερῷ in M est καὶ οἱ ἄλλοι κατὰ ταῦτά | 8. εἰς || εἰς δύο M | In ex-
 tremo libello M habet Αἰρείου πολιορκητικὰ ἢ Αἰλιανῶν καθὼς ἡ ἀρχὴ ||

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 5, 4. In quibusdam exemplaribus addendum est codicem Casauboni exhibere καὶ πόλις, Medicum καὶ πόλις καὶ πατρίς: item ante πολῖται adiciendum videri οἱ: deinde p. 13, 8 in notis post ἐγκαρπια καὶ τὰ excidisse ἄλλα et delendum esse '10. καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν σταδία μὴ ὕδατα] καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν χώραν στάδια ὕδατα M', denique ἑρμαρχον et ἑρμαρχους praestare p. 8, 25. 9, 2. 4.

Pag. 7, 10. Praevit Thucydides II 4.

Pag. 7, 15. L. τοῖόνδε.

Pag. 10, 26. Dele '12'.

Pag. 12, 1. καὶ] Suffecerit καὶν ὡς ἐκ πλείστον ἀγγέλλωσιν. Lucianus Abdic. 27 καὶν ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται.

Pag. 14, 25. οἰσθήσονται] Ita iam Meierus.

Pag. 15, 22. τε] Immo δε.

Pag. 16, 2. ἢ ἐπὶ βωμοῦ] Deletum malim.

Pag. 17, 15. ὡς εἰς παρατήρησιν Turicenses.

Pag. 18, 6. Post ἐνεκεν excidit 'M'.

Pag. 20, 3. Restitui cum M Κορχύρι et Κορχυράτων.

Pag. 20, 24. In notis pro '23' pone '24'.

Pag. 32, 5. ἓνα λίθον praeceperat Casaubonus.

Pag. 36, 5. Post εἰσὶν plene interpungendum est.

Pag. 37, 5. καὶ μὴ καταβαίνοντες] Delendum videtur.

Pag. 39, 2. αὐτοῦ] Immo αὐτοῦ.

Pag. 42, 3. **) In M spatium nullum est.

Pag. 58, 23. Admonet me Alfredus Eberhardus librum Medicum, quem his ipsis diebus mea causa inspexit, distincte exhibere οἷον τε δὲ διορίσσις καλός. itaque τοῦτο, Angeli Bergicii commentum, iam membrarum auctoritate expelli licet.

Pag. 60, 20. In notis lege '20. ἢ ἄν - τελεῖ]'.

Berolini apud Weidmannos (I. Reimer).

Impressum Berolini in officina W. Formetteri.